

SLOVENE

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . . . K 28.—
za pol leta . . . » 13.—
za četrt . . . » 6.50
za en mesec . . . » 2.20
za Nemčijo celoletno . 28.—
za ostalo inozemstvo . 33.—

V upravnštvu:

Za celo leto naprej . . . K 22.40
za pol leta . . . » 11.20
za četrt . . . » 5.60
za en mesec . . . » 1.90
Za pošiljanje na dom 20 v, na mesec. — Posamezne štev. 10 v.

Inserati:

Enostolpna pettirvsta (72 mm):
za enkrat . . . po 15 v
za dvakrat . . . » 13 »
za trikrat . . . » 10 »
za več kot trikrat . . . » 8 »

V reklamnih noticah stane enostolpna garmondvrsta 30 vinarjev. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja:

vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvu je v Kopitarjevih ulicah št. 6.
Sprejema naročnine, inserate in reklamacije. —
Upravištvu telefona št. 188.

Današnja številka obsega 16 strani.

Naš narodni nasprotnik.

Celovec, marca 1910.

Zdaj, ko sta Dobernig in Wastian, ko se je v državnem zboru debatiralo o Grafenauerjevem predlogu, zopet enkrat odkrila nemške bojne načrte na Jugu, ni menda napačno, če pogledamo, koliko so naši narodni nasprotniki na tej svoji osvajaški poti na Jugu v škodo Slovincem napredovali, kako dosledno izvršujejo svoje načrte in kako svoj narodni boj po obrambnih družtvih izvršujejo. Ozirali se bomo pri tem prav posebno na Koroško, koder so najbolj osredotočene nemške sile, da sterejo slovensko predstražo.

Leta 1901 so zborovali štajerski Nemci tekom osmih dni kar trikrat, in sicer 5. oktobra v Mariboru brez razlike strank, 6. oktobra pristaši nemške ljudske stranke v Radgoni, dne 13. oktobra pa Vsenemci s Schönererjem v Lipnici, da se skupno in enotno formirajo bojni načrt zoper Slovence, ki se je v praksi že nekaj let prej udeleževal na Štajerskem in Koroškem, a ne od vseh enako.

Navedem samo par sklepov: Proti posojilnicam se mora na nemški strani odgovarjati tudi s posojilnicami. — »Štajerca« morajo Nemci radi podpisati, ker dela med Slovenci za nemško stvar in ker bo posebno velikega pomena pri vsakih volitvah. (Zato ga za časa volitev na Koroškem kar mrgoli.) — Na Dunaju in v Gradcu naj se ustanovijo narodne pisarne, kamor bi se pošiljale informacije za nastavljanje uradnikov. — Proti utrakvističnim šolam se je treba boriti, značajne Nemce vzgajajo le popolnoma nemške ljudske šole. — Napravi naj se narodna zemljiska knjiga, iz katere se bode razvidelo, katera slovenska posestva bi bilo mogoče Nemcem pridobiti.

Da so se ti sklepi po teh shodih izvajali s podvojeno silo, kaže na primer že zanimiva slika društvenega in združnega življenja v slovenskem delu Koroške. 50 slovenskim društvom stoji nasproti 40 nemških (šulvereinskih in šudmarkinih) podružnic, pevskih društev itd.) in čez 50 podružnic »Kmetijske družbe«; proti 32 slovenskim posojilnicam deluje 27 nemških itd. Šolski in gospodarski boj sta se pa še popolneje osredotočila v Šulvereinu in Šudmarki. Kako dosledno izvaja Šulverein

ono točko nemškega bojnega načrta, ki se tiče samonemških šol, kaže zadnje poročilo občnega zbora Šulvereinovih podružnic v Celovcu (1. maja 1909.), iz katerega povzamemo, da je postal tekom leta gospodar 8 šol za ceno 40.000 kron. V vseh tako pridobljenih šolah se slovenski jezik popolnoma izbače in na zadnjem občnem zboru se je celo sklenilo, da se mora v dotičnih šolah poučevati tudi krščanski nauk samo v nemškem jeziku. Ta sklep je občutil že marsikateri duhovnik (slučaj v Pliberku). V Borovljah n. pr. se je nemški katekizem delil že večkrat, a otroci ga puščajo navadno doma, tako da jih imajo nekateri doma že po tri. Kaj ne, darežljivi pa so Nemci, in to je čudno, da ravno s katekizmi! Da Šulvereinovih podružnic med Slovenci ne manjka, kaže že dejstvo, da jih je celo znanih 15. Kako krasno klije šulvereinovo delovanje, kaže posebno predsednikovo poročilo na zborovanju nemških obrambnih društev v Gradcu (svečana 1907), kjer je predsednik poln navdušenja med drugim povdarjal sledeče: »Kaj je vse storil nemški šulverein, dokazuje sto in sto šol od Krkonosov pa do Adrije, naznanjajo tisoči in tisoči goldinarji . . . Pojdite vun v jezikovno mešane kraje, ogledjte si delo, ki ga je dovršil in ga mora še dovršiti in potem pojdite k svojim sonarodnjakom in učiteljem, da se nihče ne sme imenovati Nemca, kdor ne izpolnjuje svoje nemške dolžnosti! In če greste vun, »rabite brezobzirno, če je treba, svoje stališče, da bo vsak Nemec izvršil svojo dolžnost. Ako se to zgodi, potem je zagotovljena bodočnost nemškega naroda, neodvisna od naklonjenosti ali nenaklonjenosti kraljev, neodvisna od dobrohotnosti vlade, zagotovljena po lastni narodni moči!«

Da je pa Šudmarka že davno prekosila želje mariborskega shoda, je vsem znano. Kot zmagovalce doni Šudmarkino poročilo na omenjenem shodu v Gradcu leta 1907. Samo nekaj odstavkov: »Mi pristaši obrambnih društev nočemo samo obdržati, kar je našega, temveč hočemo dobiti nazaj, kar se je izgubilo vsled slabosti in mlačnosti naših prednikov. Germanizacija je smoter nemškega obrambnega dela. Da smo znali germanizirati, se dá dokazati s številkami. Ako bo šlo tako naprej, bo Koroška v 80 letih popolnoma nemška dežela! In tako smemo reči, da ima Šudmarkino delo v alpskih deželah velikanske uspehe. In to delo ob jezikovni meji še ni vse. Spodaj ob Adriji so se ustvarili novi nem-

ški jezikovni otoki. Ako delamo na jugu, je to delo največjega gospodarskega pomena. 1.500.000 glav (to smo mi Slovenci!) nas loči od morja, kaj to pomeni proti 9 in pol milijonov Nemcev? Zato pa: Gebt Raum Ihr Völker, unserm Schrit! Mi hočemo trgovati in brodariti po nemškem morju! . . . Gott hat uns hier siegen lassen, weil wir die Besseren sind! Smoter alpskih Nemcev je, priti do morja, in zato se mora zatreti vse, kar jih pri tem ovira. S tega stališča razumemo, zakaj se, odkar se je začela delati karavanska železnica, ravno v Rožni dolini na Koroškem s tako vneto ponemčuje, da že ni vasi, ki bi ne čutila šudmarkovcev. Predno se je zidala ta železnica, je bilo Nemcem največ na tem ležeče, da ločijo Ziljane od Rožanov; zato najdemo že leta 1900 šudmarkine podružnice v Beljaku, na Brnci, v Podkloštru, Trbižu in Pontablju. V Rožni dolini deluje sedaj poleg 11 slovenskih društev 11 (kolikor je meni znano) nemških društev in 7 podružnic kmetijske družbe, skupno 18 nemških društev, dalje poleg 6 slovenskih posojilnic 5 nemških. Potem naj je pa mirna Rožna! In kdo je tisti, ki širi nemštvo med Slovenci? Uradniki so, učitelji, poštarji itd., samo taki, ki so plačani z našim denarjem. In zato obračajo Nemci že od nekdaj vso svojo pozornost na nastavljanje uradnikov, zato so klenili že leta 1901. v Mariboru, ustanoviti posebno pisarno v Gradcu za slovenske pokrajine, kakor kaže dotični sklep bojnega načrta. Ker pa je bilo preveč dela, se je minulega leta na Koroškem ustanovilo posebno društvo uradnikov, kojega namen je, braniti v uradih »nemško posest« pred tujim navalom. To društvo je seve samo nekaj samostojen odsek Šudmarke. Enega pojma ne smemo preiti. Na jubilejnim zborovanju Šudmarke v Gradcu, dne 5. rožnika 1909, na katerem so posebno celovški protestantje, kot Kollmayer, Ludovik Jahne, Angerer rohneli proti »klerikalcem«, spovednici, cerkvi, papežu itd. in zahtevali, naj se sprejme v pravila svobodomiselnosti značaj Šudmarke, je zaklical državni poslanec Malik, da je glavna naloga Šudmarke, da »naseji zadosti močan pas protestantovskih kmetov od skrajnega vzhoda do skrajnega zahoda Štajerske«. Seve koroški Šudmarkovci niso smeli zaostati in so rekli: Kar velja za Štajersko, velja tudi za nas. In res par mesecev po zborovanju se pojavijo poleg dveh novih podružnic v Dobri vasi in v Bistri v Rožu v Rožni dolini naenkrat protestantov-

ske pridige in novopečeni protestantje. Teh nam je še treba!

Tolažili bi se še nekako nad tem početjem, da nam svobodomiselnici ne-kaznovano jemljejo, kar je našega, da ti ne poznajo božje zapovedi: Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe!, ko bi vedeli, da obsojajo šudmarkina in šulverajnska dejanja saj nemški krščanski socialci. Na celem nasilnem Šudmarkinem naseljevanju v St. Ilju obsojajo kršč. socialci samo to, da Šudmarka naseljuje protestantovske kmete in da ni povprašala poprej po avstrijskih nemških kmetih. Vse drugo jim je v redu. A to nas ne zanima toliko. Zanima nas, da namreč tudi pri teh vlada splošno prepričanje, da se narodni boj ne more voditi po političnih strankah, temveč po obrambnih društvih. Povdarjal je to dr. poslanec dr. Schlegel, predsednik Ostmarke dne 17. rožnika 1909 na ustanovnem shodu podružnic na Dunaju ob priliki, ko je utemeljeval nujno potrebo ustanovitve Ostmarke, da se namreč pritegnejo k obrambnemu delu še vsi sloji, ki so bili do tedaj iz raznih vzrokov še izven obrambnih društev. Jasneje je to prepričanje izrazil na ustanovnem shodu Ostmarkine podružnice v Rottenmannu na Zg. Štajerskem dne 9. t. m. referent iz Gradca dr. Aldrian. Naj podam par točk: »Nemški narod v Avstriji stoji kulturno najvišje, zato se mu mora v vsakem oziru priznati prednost. Stojimo v znamenju narodnih bojev, in Nemci, »das Bollwerk« zapadne kulture se nahajajo v defenzivi. (?) Izid tega boja bo odločil usodo Avstrije, ko je najtrdnjše podlaga so ravno Nemci. Narodni boj ne morejo voditi politične stranke, temveč obrambna društva in zato je dolžnost vsakega, ki iz tega ali onega vzroka ni še pri nobenem obrambnem društvu, da pristopi k Ostmarki, ki se je za to ustanovila in ki ji je dana velika in lepa naloga v narodnem in gospodarskem oziru v jezikovno ogroženih krajih.« Torej tudi ti zastopajo stališče: Gebt Raum, Ihr Völker, unserem Schrit, weil wir die Besseren sind! Naj zastopuje!

Iz teh izjavanj sledi posebno dvojje: da Nemci dosledno in vztrajno udeležujejo svoje načrte, da se tudi stori, kar se sklene in da vlada med vsemi Nemci splošno prepričanje, da se bo narodni boj bil v obrambnih društvih, da je zato dolžnost vsakega Nemca, biti delaven član enega obrambnega društva, in da se smoteno trudijo, pritegniti k obrambnemu delu vse sloje. In kaj sledi še posebej za nas? Da smo

LISTEK.

„Nazaj k sveti Cerkvi!“

Naš izborni znanstveni mesečnik »Čas« prinaša iz peresa dr. A. Ušeničnika ob priliki izpreobrnjenja protestantovskega profesorja na vseučilišču v Hallu, dr. A. Ruvilla, sledeč članek:

»Nazaj k sveti Cerkvi! — v te besede izzveneva življenjska izpoved konvertita dr. Alberta Ruvilla, vseučiliškega profesorja v Halle. (Zurück zur heiligen Kirche. Ergebnisse und Erkenntnisse eines Konvertiten. Von Dr. Albert von Ruvilla, Universitätsprofessor in Halle a. S. 7.—9. Auflage. Berlin 1910.) Mnogo čuda se je vzbudilo, tudi nekatera kriva sodba se je izrekla, ki je lani zapustil protestantizem in se vrnil v katoliško cerkev, zato je napisal to izpoved.

Zakaj je zapustil protestante in se vrnil v katoliško cerkev? Zato, pravi, ker drugače ni bilo mogoče. Zatajiti bi moral ali znanstveno metodo, ali pa bi si moral lehkomišelnost utajiti resnobo religioznih vprašanj.

Vera ali nevera, le-to je alternativna! Vse drugo je polutanstvo. Vera je

resnica, resnica je Kristus, a Kristus je v cerkvi. »Kdor cerkev zapusti, tega se bodo kmalu polastili nje sovražniki, pogani, naj se še tako brani!« Toda ali niso tudi protestantje verni? Ljudstvo je verno, a kar ima pozitivnega, je katoliško. V protestantizmu se je praktično izvršila evolucija v smeri katolicizma in se je morala izvršiti, ker sicer bi se bilo vse razblinilo v nič. Teoretično pa omahuje pozitivni protestantizem sem ter tja. Rad bi ohranil protestantovski princip svobode, a brani se svobodomiselnosti, ki se mu obeša za roko; rad bi bil pozitivno krščanski nasproti liberalizmu, a takoj se ustraši očitka, da izdaja protestantovsko svobodo katolicizmu. »Polovičarstvo, nejasnost, protislovja.«

Paradoksa, a resnična in globoka je misel, ki je do nje pridrli Ruvilla v verskem vprašanju. Odkod je to, da se razkroj v cerkvah izvun cerkve ni še dovršil do negacije krščanstva? »Pa-peštvo je tista skala, ki na njej stoji ne le katoliška cerkev, ampak tudi krščanski svet, ki je od nje odpadel!« Že davno bi se bil pozitivni protestantizem predal verskemu nihilizmu, ko bi ne bilo sredi krščanstva Petrove skale. A ta skala stoji v vseh viharjih, in kar je še vernih kristjanov, četudi zunaj cerkve, jo vidijo, in liberalci se boje,

da se vse te verne mase oklenejo te skale, če bi jih odkrito hoteli potegniti v brezverstvo! Iz mrznje do Rima, da ne bi pomagali Rimu do trumfa, se drže protestantovske občine še na krščanskih tleh.« »Racionalisti, modernisti, liberalci pač ne bi dolgo hranili krščanskega imena in oznanjali krščanske morale, ko bi ne bilo vedno v ozadju rimske nevarnosti. Voditelji ne smejo prestopiti neke meje, ker bi sicer prešla večina pristašev v verni tabor. Kvečjemu grška cerkev ima še nekaj samostojnega življenja, ker v njej živi še duh starih apostolskih očakov. Toda zanj, ki je pod močnim državnim varstvom, tudi še ni bilo težkih poizkusenj. Ko bi te prišle, kdo ve, če ne bi tudi ona potrebovala opore rimske skale? Ali se ne opira že sedaj nekako nanjo?«

In prav v tem je bil globoki pomen vatikanskega zbora, da je v svetovnem razdejvanju pokazal na Petrovo skalo!

Protestantizem se sklicuje na brezpodstavno (voraussetzungslöse) vedo. Vede brez podstav sploh ni, mogoča je le veda brez predsodkov. A ves liberalni protestantizem sloni na predsodkih. Moderna veda je zamislila v boju zoper cerkev pojem »klerikalizem« in ta sovražni pojem je prenesla nato na vso zgodovino katoliške cerkve, češ, da je

tako nastala katoliška cerkev sama v nasprotju z apostolsko cerkvijo. To je čisto samovoljna in tendenciozna podstava. A proti božjemu značaju krščanske religije še ne bi bila ta veda ničesar premogla, če ne bi bila postavila še druge podstave, namreč dogmo, da je čudež nemogoč. S to dogmo je šele pomagala izobražencem »brez predsodkov«, t. j. brez vere do neke brezskrbnosti, češ, krščanstvo je znanstveno ovrženo in znanstveno je dokazano, da so otroški ljudski nazori in stroge pravne zahteve cerkve brez znanstvene podlage.

Protestantizem je svoboda — da, a le negativno: izvun »evharistične črte«, katoliške pozitivne religije, smešiti daleč, daleč vun, komaj razločna črta loči protestantizem od poganstva, a pozitivne svobode ni, dogma o brezpodstavnosti vede, t. j. nezmožnosti vseh nadnaravnih pojavov, zapira vsako pot h krščanskemu Bogu. Katoliška cerkev ne daje svobode negativno, t. j. za zlo in neresnico, a pozitivno odpira vsa pota do neskončne polnosti resnice. »Še nikdar«, pravi Ruvilla, »nisem mogel tako svobodno in nepristransko pisati zgodovine, kakor sedaj, ko sem spoznal katoliško krščanstvo v pravi podobi!«

A zakaj vse sovraži cerkev, če je v

na straži ne toliko z besedami, temveč z dejanji, da se smisel za obrambno idejo razširi in poglubi med vsemi sloji, da se bomo mogli uspešno braniti tam, kjer preti narodu nevarnost in da ne čakamo šele na skrajno nevarnost. Toda pravzaprav nam ni treba več na njo čakati, ker je že tu. »Peščica 1.500.000 glav nas loči od morja, kaj to pomeni proti 9 in pol milijonov Nemcev!« Kaj šele pomeni proti tem milijonom 100.000 koroških Slovencev, kaj šele, če se polovica teh 100.000 ne zaveda svojega rodu, in če je druga polovica mladena. Žalostna nam majka, ako se kmalu ne obrne enkrat za vselej na boljše!

Delo ljubljanske S. K. S. Z.

O občnem zboru ljubljanske S. K. S. Z., ki se je vršil pred štirinajstimi dnevi, smo zadnjo soboto priobčili dva referata, tu slede ostali.

Ženski oddelek.

(Poroča Marija Manfreda.)

Društveni odbor je imel 14 odborovih sej in posvetovanj, v katerih so se društvene zadeve reševale. In teh sej so se odbornice, posebno nekatere, prav redno udeleževale. Društvo je šlo leta 1908. 454 rednih, 34 podpornih in dve ustanovni članici. Tekom 1. 1909. je pristopilo 118 novih članic, tako da je bilo 31. decembra 1909 563 rednih, 10 podpornih in dve ustanovni članici. Od teh se je v pretečenem letu poučevalo v šivanju 46, v likanju 10, v vezenju 3. Poučevale so v teh predmetih odbornice: Križaveja šivanje, Vrečkotova likanje, Vidrova pa vezenje. Nadalje se je tudi poučevalo petje, ki ga je poučeval skozi pet let katehet Čadež, v poslednjem času pa učitelj Javoršek, cerkveno petje pa Černič. Nadalje so se poučevale tudi pod vodstvom Urbančiča igre in deklamacije. Dohodkov je imel ženski oddelek 787 K 50 vin., stroškov 726 K 05 vin., prebitek znaša 61 K 45 vin.

Tajniško poročilo.

(Poroča tajnica Pavla Vider.)

Kolikor je bilo mogoče in so v to prostori dopuščali, je društvo skrbelo za izobrazbo žen in deklet. Da so prostori res premajhni, kažejo sledeče številke: Novih udov je pristopilo tekom pretečenega leta 118, tako, da šteje sedaj samo ženski oddelek 563 rednih, dve ustanovni in 10 podpornih članic. Poučevalo se je vse dni razen sobote v šivanju. A to ne zadostuje za popolno žensko izobrazbo. Treba je, da zna ženska tudi plesti nogavice, kvačkati čipke, krpati, zanjkat ter veziti, zlasti pa likati in kuhati. Toda za to nimamo primerne prostora. Da bi se poučevalo ročna dela v šivalni sobi, ni mogoče, kakor se je že enkrat pričelo, kajti še tiste, ki šivajo, so si ena drugi na poti. Iz tega sledi, da je že skrajni čas, da dobimo večje prostore. — Društvo je skrbelo tudi, da so imeli člani in članice dosti zabave. Priredilo je več zabavnih večerov, in sicer: 31. prosinca 1909 se je vprizorila šaloigra »Dve teti«, solospjev »Ljubim valček« in burka »Eno uro doktor«; 21. svečana se je vprizorila šaloigra »Pri gospodi« in

burka »Krčmar pri zvitem rogu«. Dne 9. prosinca 1910 je vprizorilo društvo burko »V posredovalnici«, »Cigansko siroto«, »Beraček Peterček« in igrokaz »Dobro došli, kdaj pojedete domov?« 6. svečana pa je obhajalo društvo svojo obletnico s sv. mašo in cerkvenim govorom ter skupnim obhajilom društvenic. Zvečer pa je bil vprizorjen igrokaz »Tri sestre« in »Ciganska sirota«. Med odmorom je pel vedno društveni zbor pod vodstvom gosp. učitelja Javoršeka. — A nismo bile vedno doma, pokazale smo tudi svoje zanimanje za ljudsko izobrazbo s tem, da smo se udeležile tudi izletov, tako n. pr. v Komendo in Kamnik. Majnikov izlet smo napravile na Rožnik s sveto mašo in cerkvenim govorom. Pri maši je pel »Zvezin« zbor pod vodstvom pevovodje Černiča. Društvo se je tudi udeležilo procesije na Rakovniku in na dan sv. Rešnjega Telesa. — Društvo si je nabavilo tudi društvene znake, katere vsaka članica lahko dobi proti odplačilu 80 vin. — Odborovih sej je imelo društvo 14, v katerih so se reševale stvari, ki so razvidne v društvenem zapisniku. — Tudi letos je požela smrtna kosa 4 članice, katere je društvo spremilo z zastavo in vencem k večnemu počitku, in sicer: Marijo Aleš, Nežo Jerina, Marijo Zorc in Antonijo Selan.

Poučni tečaj.

Italijanščina.

Kanonik dr. Koren poroča o pouku italijanščine. Učilo se je v dveh oddelkih. Tečaj je bil dobro obiskan, dasi so nekateri opešali med letom. Ob ponedeljkih in četrtek se je poučevalo v I., ob torkih in petkih pa v II. oddelku.

Stenografija.

O stenografiji je poročal tečajev voditelj Klemenčič. Tečaj je obiskovalo 22 oseb. Tečajev voditelj obžaluje, ker se deloma zaradi njegove bolezni in deloma zaradi deželnozbornskega zasedanja ni moglo redno poučevati. Profesor Jarc pripomni, da bo treba v bodoče skrbeti za primerno rezervo.

Knjigovodstvo.

(Poroča Ivan Podlesnik.)

Knjigovodski tečaj se vrši vsak petek zvečer. Obiskovalcev je bilo priglasih 17, od teh jih redno in z zanimanjem obiskuje tečaj 14, med njimi je tudi nekaj obrtnikov. Obravnava se: teorija enostavnega knjigovodstva, sestava inventure, računov blaga, dolžnikov in upnikov, blagajniška knjiga, sestava računa o zgubi in dobičku, bilance in praktično vknjiževanje raznih trgovskih slučajev v specifijski in manu-fakturni trgovini. Tečaj bo trajal do Velike noči.

Telovadba.

(Poroča dr. Lovro Pogačnik.)

Iz istih vzrokov, ki smo jih že lansko leto na tem mestu obravnavali, se ljubljanski telovadni odsek ne more tako razviti, kot bi bilo to želeli. V prvi vrsti so temu krivi nezadostni telovadni prostori. Želja po novi, moderno urejeni telovadnici se bo z zgradbo »Ljudskega doma« uresničila, in tedaj bo tudi ljubljanski Orel lahko uspešneje zasledoval stavljeno mu nalogo.

Ljubljanski Orel ima itak vsako pomlad svoj občni zbor, na katerem poda natančen račun o svojem delovanju. Za danes naj omenimo samo to, da se telovadi v telovadnici ljubljanskega Orla vsak dan v tednu popoldne in zvečer. In sicer telovadijo: člani, naraščaj, starejši gospodje, obrtni naraščaj, dijaki in gojenke. Poleg tega vodi ljubljanski Orel tudi telovadbo v Marijanišču in v zadnjem času tudi pri Salezijancih na Rakovniku. Načelnik našega Orla podučuje tudi telovadbo v zadrugi soli. Poleg tega dela je pa še eno, kar moramo posebej povdarjati. Iz ljubljanskega Orla je izšla in se še vodi naša vseslovenska mladeniška organizacija. Velike priredbe po deželi v preteklem letu, znameniti mladeniški tečaj, tečaji, ki se nameravajo te mesece prirediti itd., — pri vsem tem je pridno in uspešno sodeloval ljubljanski Orel. Naj še omenim, da ima naš Orel redno vsak teden svojo sejo in da pri Zvezi Orlov najbolj pridno sodelujejo ravno člani našega Orla. Na zdar!

Socialni kurz.

(Poroča delžni odbornik Evgen Jarc.)

Socialni kurz je bil podobno organiziran kakor lansko leto, razlika tiči samo v tem, da so tudi nekateri udeleženci sami prevzeli referate in ne voditelj kurza sam. Dočim je bil namen lanskemu kurzu, podati nekaj pregled razvoja socialnega vprašanja, so se obravnavala letos zlasti aktualna vprašanja. Na vrsti so bile doslej sledeče točke: naše časopisje, strokovna društva, volivna pravica, davki in državno gospodarstvo, razmerje kmeta do delavca, carina in carinska politika, socialna važnost izobrazbe varstvo otrok in mladine, več poglavij iz zgodovine socializma. Poleg profesorja Jarca so izven udeležencev referirali še gg. dr. Rožič, Kerhne in Terseglav. Udeležencev je bilo povprek 20 do 25. Pripadajo različnim stanovom. Želeti je zlasti, da bi se v bodoče udeleževalo tečaja še več mlajšega naraščaja kakor doslej.

Konsumna zveza v Milanu.

V letih 1885 in 1886 je živel ljudstvo v Italiji v jako obžalovanja vrednih političnih, kakor tudi gospodarskih razmerah. Dvajsetmilijonski deficit v državnem proračunu, posledica nesrečne vojne v Abesiniji, je vzbudil splošno nezadovoljnost med ljudstvom zlasti v gornji Italiji. Ta nezadovoljnost je še bolj narasla, ko je ministrski predsednik Depretis ponovil trozvezo s centralnima državama, to je z Avstrijo in Nemčijo, kajti kakor že dandanes je tudi takrat simpatizovalo ljudstvo le s Francijo. Vsled pobiranja novih, posebno užitninskih davkov v večjih mestih in vsled oviranega izvoza zlasti v Francijo se je na eni strani omejila v veleposstvu produkcija deželnihih pridelkov, a na drugi strani je veletrgovina s prekupci izkoristila ta položaj tako, da so cene živil, posebno v velikih mestih, grozno poskočile. Da se reši teh razmer posebno delavstvo,

ki je bilo gotovo najbolj prizadeto, sešli so se dne 27. julija 1886. leta v neki mali kavarni v Milanu na Corso Porta Ticinese takratni voditelj radikalne ljudske stranke v gornji Italiji poslanec Felice Cavalotti, kateri je pozneje, kakor znano, v dvoboju padel, sedanji zakladni minister Luigi Luzzatti in nekaj voditeljev delavstva ter so sklenili osnovati za mesto Milan in okolico konsumno zvezo (Unione Cooperativa), katera naj bi dobavala svojim udom živila in sploh vse potrebščine po nakupni ceni. Vsled agitacije v lastnem krogu naraslo je število društvenikov že po preteku štirinajstih dni na 134 z ustanovnim kapitalom 1712 lir, kar tvori temeljni kapital sedaj tako mogočne zveze.

Društveni prostori z zalogo nahajali so se začetkom v mali sobi na že omenjenem Corso, a po preteku enega leta se je promet že toliko dvignil, da je bilo potrebno najeti osem prostorov v via Silvio Pellico in še po eni nadaljni selitvi kupila si je zveza leta 1902 s kapitalom 1½ milijona lir velikansko in krasno palačo Turati v via Meravigli.

V začetku le na živila se omejuječa prodaja udom razširila se je tekom let na prodajo udom in neudom in ne le živil, nego tudi obleke, drva, premo-ga itd. Sedanja zvezina zaloga vina je naravnost ogromna. V skladišču se nahaja okoli 80.000 steklenic vin vseh vrst iz cele Italije. Z mlekom se zalaga zveza iz svoje zadrugne mlekarne, ki se nahaja v via G. B. Vico in je vzor glede snažnosti in reda. Za kurivo ima zveza štiri filijalke v mestu. V centrali se nahaja razven prodajalnic in zvezinihi pisarni, ki zavzemajo vse tretje in četrto nadstropje palače, tudi zvezina restavracija, ki je odprta gostom od 7. ure zjutraj do polnoči. Tu se dobi za mal denar dobra in tečna hrana.

Razven centrale ima zveza v Milanu še 25 filijalk, izmed katerih je sedem zvezanih z mesnicami.

Tudi v mestu Varese, ki leži blizu Milana, vzdržuje zveza svojo filijalko.

Ena najlepših naprav tega podjetja je brezdvomno ljudski hotel (Albergo popolare), nahajajoč se na Corso di P. Genova, kateri nudi revnejšim slojem moškega spola proti majhni odškodnini lepo in snažno stanovanje. Zavod ima 540 električno razsvetljenih in s centralno kurjavo opremljenih sob; najemščina znaša za vsako sobo in osebo 3-60 lir na teden, a na dan 60 centimov. Tu je gostom na razpolago obedna dvorana za 250 oseb, konverzacijska dvorana, dvorana za korespondenco, posebne sobe za kadilce in za igre, dalje knjižnica z nebroj dnevniki, devet kopelji z gorko in mrzlo vodo in končno dvorana s 600 omarami, kjer shranjujejo gostje svoje prtljage itd. Zavod je odprt neprenehoma, le spalne sobe so od 9. ure zjutraj do 7. ure zvečer v svrhu snaženja in zraččenja zaprte.

Takega ljudskega hotela seveda v manjšem obsegu manjka pri nas in le želeti je, da se kak tak zavod tudi pri nas ustvari, da se ne bo potreba potikati revnejšim slojem za relativno visoko ceno po majhnih, nezdruhljivih luk-

njej resnica? Da jo pogani sovražijo in morajo sovražiti, to je čisto umevno: Cerkev obsoja vse njih življenje in mišljenje. Da jo sovražijo protestantje, to pa je zakrivil zgodovinski razvoj. Odpad je moral roditi odpor, in kdor v razporu opravičuje svojo krivdo, mora dolžiti drugega. Tudi se protestantizem katolicizma boji, zato ga sovraži. A kar je odločilno za mase, protestantizem odpočetka hrani veliko laž o cerkvi in podoba katoliške cerkve v duši protestanta je le grda karikatura. Ruville, sloveč zgodovinar, priznava, da je šele leta 1908, ko mu je slučajno prišla v roke prof. Reinholdova knjiga »Der alte und der neue Glaube«, prvič nekoliko spoznal katoliško cerkev, kakršna je. A sedaj da je neskončno srečen, ko jo je prav spoznal... Zato kliče vsem: Nazaj v sveto cerkev!

Ruville ni prišel nenadoma do spoznanja resnice, dasi se je nazunaj preobrat hitro izvršil. Zunanji pojav je bil le »rezultat skritega razvoja«.

Vzgojen je bil v pozitivnem protestantizmu, prešel pa je pozneje vse faze, ki jih navadno prehodi moderni duhovi: materializem, panteizem, modernizem v pisani meni brez jasnosti. Nekaj pozitivnega pa je vedno ohranil. Precej religioznosti, celo nagnjenja do katoliške cerkve mu je dala Dantejeva »Divina Commedia«. A da se je odločno vrnil k pozitivnemu krščanstvu (a še ne v cerkev), za to mu je bilo povod Harnackovo delo »Das Wesen des Christentums«. Harnack je voditelj liberalne teologije, priznan eksaktni raziskovavec. Kot pristašu liberalizma mu je

dogma, da so čudeži nemogoči in da je vse, kar je nadnaravnega, v evangeli-jih tuj element. A vkljub temu, da je pustil v podobi Kristusovi le še toliko popolnosti, kar je je stroga veda absolutno zahtevala, je zasijala iz njegove knjige podoba osebnosti brez vseh pozemskih slabosti, nadčloveška, polna vzvišenih svojstev, nedosežna, čudež prve vrste. »Menek«, pravi Ruville, »je ta podoba tako prevzela, da sem se vrnil na pot apostolske vere.«

A ne še v cerkev! Že v tej prvi veri pa je začutil prečudno srečo. »Hotel sem verovati, ker se mi je vse drugo videlo nesprejemljivo, in veroval sem, in občutil sem srečo, kakršne mi svetne pridobitve nikdar niso dale.« Ko je našel Kristusa, ga protestantizem ni več zadovoljil. Saj mu protestantizem ni nudil ničesar, le svobodo indiferentizma. Zato je razmišljal dalje. Tedaj, kakor je bilo že omenjeno, je dobil v roke Reinholdovo knjigo, potem je proučil Möhlerja (Symbolik).

Ena dogma katoliške cerkve mu nišla nikakor v glavo, evharistična. Möhler mu je šele odkril lepe notranje harmonije te skrivnostne dogme z vsem krščanstvom. Spoznal je, da se mora tu »suvereni protestantovski duh« ukloniti se je s Petrom: »Kam naj grem? Ti, Gospod, imaš besede večnega življenja!« in veroval je. Ves razvoj se je izvršil brez posebnih notranjih bojov. Brez vnanjih bridkosti seveda ni bilo. Mržnja tudi resnemu, nad vsak dvom resnicoljubnemu možu ni prizanesla. Zato se je prav razveselil, ko je prišel

dan konverzije. A nikdar, pravi, si ni mislil, da je mogoča tolika sreča, kakor mu jo je prinesel dan konverzije. Zlasti evharistija, sveto obhajilo, mu je napolnila srce s srečo, ki mu je bila doslej čisto nepoznana in neumevna. »Misterij se mi je odkril. Šele sedaj sem bil cel katoličan!«

Krasno je, kar piše Ruville o evharistiji. Evharistija mu je hranilna sila katoliške cerkve, vir nje moči. Evharistija mu je empiričen dokaz resničnosti katoliškega krščanstva. Evharistična črta mu loči polnost krščanstva od praznega, hladnega, racionalističnega liberalizma in poganizma. Zunaj cerkve je le »senca« krščanstva, zakaj »zunaj evharistične črte ni proti poganstvu nobene meje in nobenega varstva«. Naj si tudi ohranijo izobraženci pod vplivom učenih teologov še neko krščansko-filozofično svetovno naziranje, ljudska masa ne more najti v tem nobene opore in se pogreza bolj in bolj v neko »omikano poganstvo«. Katoličana obide, če stopi v protestantovsko cerkev, neko mučno čuvstvo. Vse je golo, pusto, brez misla in pomena, da, mrtvo. Živega središča ni. Je kakor cerkev, a ni, ker tega, kar je poglavitno, nima. Oltar je prazen. Zato napravlja vse okrasje nekaj mrliški vtis. Luter ni mogel s Petrom in apostoli prestopiti meje. Zavreči se evharistije ni upal, a ohranil je le prazni videz, v resnici pa je Kristusa zapustil.

Sedaj mu je umevno vse, kar je v cerkvi, zapovedi, postji, molitve, rožni venec, pa tudi ves blesk bogočastja in cerkva. V cerkvi živi Kristus in v cer-

kvi je njegova evharistična pričujočnost. Kdo torej ne bi ljubil cerkve, in če jo ljubi, kako ne bi vsega storil, kar mu veleval? In če to stori iz vdane ljubezni, tudi spozna, da je prav tako, da je tako dobro, da drugače biti ne more. Kristus najboljše pozna človeško srce in človeško naravo, on ve, česa nam je treba. In če kdo veruje v evharistično pričujočnost, kako ne bi ljubil lepote hiše božje? Ljubezen je ustvarila po cerkvah vsa tista dela umetniške genialnosti, ki se jim čudi svet, a ista katoliška ljubezen vernega, a preprostega ljudstva je okrasila cerkve tudi s tistim manj umetniškim leskom, ki ga ne more umeti, kdor ne ume ljubezni.

Tako je našel Ruville v katoliški cerkvi vedro, veselo gotovost, ki daje srcu in umu srečo in soglasje.

Resnično je, da je doživela cerkev tudi žalostne čase slabih papežev. Toda prav v teh časih se je izkazala nje božja moč. Skala resnice se tudi v teh viharjih ni omajala. »Tudi ti papeži, katerih življenje se je slabo strinjalo s krščanskim idealom, se vendar ideji svoje oblasti niso mogli odtegniti. Tudi oni so učili pravi verski in нравni nauki!« Pač pa sem našel v protestantizmu, sklepa Ruville, »težke, težke hi-be, za katere ni sredstva, kakor le eno, le to: Nazaj k sveti cerkvi!«

Knjiga »Zurück zur heiligen Kirche!« (dr. A. v. Ruville, 1910) se doli v »Katoliški Bukvarni« in stane 2 K 40 vin.

njah, mnogokrat v velikem številu skupaj, ali pa hoditi vsak dan dolgo pot na delo.

Zveza pa ne vzdržuje le ta ljudski hotel, marveč tudi »dnevni hotel«, nahajajoč se v sredini mesta, in sicer via Silvio Pellico ob strani najimpozantnejše stavbe v Milanu, »Galleria Vittorio Emanuele«, in po celem svetu znane milanske stolne cerkve. Ta hotel se nahaja v pritličju in je odprt vsak dan od 7. ure zjutraj do polnoči. V njem se more gost odpočiti, sprejema in opravlja svojo korespondenco, daje sestanke, spravi prtljago itd. Tu so mu na razpolago razne naslovne knjige in vse drugo, kar se tiče informacije o Italiji sploh, posebno pa o Milanu. Mesečna najemščina v tem zavodu znaša 10 lir in na dan 50 centesimov. Za uporabo posameznih lokalov tega zavoda, n. pr. dvorane za korespondenco, je pristojbina primerno nižja in znaša 10 ali 20 centesimov. Tudi dežnike se more dobiti tu na posodo in sicer se plača od vsakega dneva 50 centesimov za en dežnik.

Pisec teh vrst je imel priliko obiskati ta zavod in se je prepiral o njegovi praktični ureditvi, kar potrjuje tudi dejstvo, da je imel zavod tisti dan okrog 180 dnevnihi in okoli 300 gostov za posamezne lokale.

Omeniti nam je še nekoliko o blagovnem prometu zveze. Koncem leta 1886 imelo je društvo 396 udov, vplačan kapital je znašal 9417 lir in prodalo se je blaga za 7005 lir; leta 1890 je bilo 3412 udov, kapital je narasel na 687.150 lir, a prodalo se je blaga v vrednosti 1.397.474 lir; leta 1900 udov 5270, kapital 1.541.550 lir in prodanega blaga za 6.297.567 lir; leta 1908 pa je že šlo družstvo 14.114 udov, kapital je dosegel 5.738.975 lir, a blaga je bilo prodanega za ogromno svoto 10.570.376 lir. Od svojega začetka do danes je zveza oddala svojim udom za približno 130 milijonov lir blaga vseh vrst.

Ud zveze se postane proti plačilu vpisnine, ki znaša 3 lire, in vsaj enega deleža v nominalni vrednosti 25 lir, katera svota se pa lahko plačuje v obrokih po 1 liro na mesec. Deleži se obrestujejo že celo vrsto let po 6 do 7 odstotkov.

Prebitek iz obrata se razdeli, kakor sledi:

10 odstotkov v rezervni zaklad,
11 odstotkov v podporni zaklad za uradnike in uslužbence zveze,
1 odstotek zakladu za združno agitacijo,
3 odstotki odboru in nadzorstvu in ostanek

75 odstotkov se razdeli kot dobiček na deleže.

Rezervni zaklad je znašal koncem januarja leta 1909 2.175.497 lir.

Predstojajoče podatke o milanski konsumni zvezi smo navedli cenjenim bralcem, da si predočijo velikanski napredek združništva v zgornji Italiji, kajti pri nas se je vedno mislilo in se deloma še misli, da se imamo v tej stroki učiti edinole od Nemcev in da ni nikjer drugod pravega smisla za združništvo in zdravega jedra za združno življenje. Pisec teh vrstic se je pa prepiral, da združniške naprave pri Nemcih mnogokrat ne odgovarjajo zahtevam naših razmer, vsled česar je

priporočljivo, da se ne ravnaio Slovenci — ne le glede združništva, marveč tudi pri drugih napravah — samo po nemških prireditvah, ki so za nas le enostranskega pomena, nego naj se ozirajo tudi na druge narode, iz česar se potem vzame najboljše, a šele to naj se uredi, kakor pač naše domače razmere zahtevajo. Čim več različnih vzornih naprav se pred kako ustanovitvijo temeljito prouči, tem lažje in zanesljivejše se zasledi, kaj najbolj prija našim domačim razmeram!

S. Šk.

Jeseniske novice.

j Vincencijeva družba. Z velikim veseljem in navdušenjem se je preteklo nedeljo na Jesenicah ustanovila Vincencijeva družba za podporo revnih in zapuščenih. Pred polno dvorano občinstva je v »Delavskem Domu« na Savi predaval o prekoristni družbi g. profesor dr. Gruđen. Družba prične v najkrajšem času delovati in bo v nji lahko dobil podporo vsakdo, pa naj bo demokratsko-rdeč ali pa liberalen, samo če se bo videlo, da je podpore potreben. Zato se vabijo vsi sloji k sodelovanju pri tem človekoljubnem namenu. Saj »za vse je svet dovolj bogat, in srečni vsi bi bili; ko kruhi delil bi z bratom brat — s prav srčnimi čutili!«

j Kompromis! Tako vedno kriče po svojih listih naši mladi mlekozobi liberalci, kadarkoli se nekoliko dotaknemo njihovih nerodnosti, ki jih uganjajo po Jesenicah. Stari liberalci, ki so imeli kaj govoriti pri kompromisu med slovenskima strankama na Jesenicah, so ga prav pošteno polomili in se z Nemci tako vroče poljubili, da jih je na ustnicah spekel; zato sedaj molčijo, ker opekline boli. Mladi, ki nimajo pri kompromisu ničesar govoriti, hočejo ta razljudnjeni kompromis imeti za polimano marelo, pod katero naj bi smeli uganjati vsakovrstne neslanosti, mi pa naj bi se ji še prav spoštljivo odkrivali! Kaj še! Ti liberalci se nam zdijo kakor tat, ki je okradel, potem pa bežal in vpil: Primite ga, kradel je!

j Lepa odkritja! Okrajni glavar radovljiški je preko jeseniške občine baje dal nekemu liberalcu par koncesij za gostilno, kavarno itd. Sosednji liberalni krčmarji so se temu uprli. Zato je med njimi in omenjenim liberalcem prišlo do razpora. V tem razpору pa je ta liberelec povedal, kako so ga njegovi sostrankarji silili in mu baje celo plačevali, da je pisal različne tožbe zoper g. gerenta Čebulja. Lepe reči! Pa naj potem kdo reče, da naša liberalna stranka ni preluknjana cilindri, ki hoče biti »nobel« pokrivalo, na vrhu ima pa luknjo, skozi katero gledajo mršavi lasje! Ni res, g. Humer?

j Kakšno glorio! pa ženejo liberalci po »Narodu«, ker je okrajni glavar radovljiški zaradi nekega spora z gerentom Čebuljem tega tiral pred sodišče, in je bil gerent obsojen! Saj menda ni gosp. gerent prvi, ki je bil klaj pred sodnijo obsojen — zaradi žaljenja časti! Ko bi mi hoteli vsakega liberalca tožiti radi razžaljenja časti, bi nekateri stali vsak teden pred sodiščem. Pa se ne splača! Zato nam je pa gotovo dovoljeno izraziti svoj dvom

nad tem, si bo li g. okrajni glavar po-
višal svoj ugled, ako zdaj tega toži, zdaj onega. Eno pa je res; da je namreč g. glavar z omenjeno tožbo našim liberalcem sicer precej dobro razrahljal posteljo, pa upamo, da bo še kljub temu postala — trda! Da pa liberalci s tem še ne bodo pregnali in uničili g. gerenta, naj bodo trdno prepričani; da ne sega njihova moč do neba, se vidi že iz tega, ker niti enega ubogega dekliča, ki ima pogum na kolodvoru v uradu nositi nemški sudmarkovski znak, ne morejo pregnati, dasi se že toliko časa mučijo; deklič se jim pa smeje in drzno nosi svoj znak dalje. Gospodje liberalci, delo za narod in Slo-
venstvo morate prijeti čisto drugače!

j Zopet je bila okrogana v »Narodu« jeseniška inteligenca. Zadnjič so jo osteli, ker ne hodi k liberalnim predstavam, zdaj pa zopet, ker z zanimanjem poseča naše, »kjer se skupuh — kakor pravijo v »Narodu« — obešajo za »cvirn«. No, inteligenca mora že vedeti, kje dobi poštene in neprisliljene zabave, terorizirati se pa menda tem mladeničem tudi ne bo dala! Mi pa tem mladim rogoviležem odkrito povemo, da je naš »cvirn« še toliko močan, da se še vsi »Narodovi« dopisniki lahko brez skrbi nanj obesijo, pa jim bo prav krepko zadrnil vratove. Kar poskusite, mi ga vam radi posodimo, pa bomo še nekoliko pritegnili!

Tečaj v Ribnici.

»Slovensko katoliško izobraževalno društvo v Ribnici priredi v sredo in četrtek, dne 9. in 10. marca dvadnevni poučen tečaj s sledečimi govori: Sreda ob 8. uri sv. maša. Ob pol deveti uri: 1. Avstrijska ustava od leta 1848. do 1910. 2. Razvoj političnih strank v Avstriji za časa ustave. 3. Društva, njih pomen in delovanje. Popoldne ob pol 4. uri: 4. Mladeniška organizacija. 5. Pomen in namen telovadbe. Četrtek ob 8. uri sv. maša. Ob pol 9. uri: 6. Razvoj kmečkega stanu in drugih stanov v srednjem in novem veku. 7. Združništvo, namen in pomen. Popoldne ob 4. uri: 8. Vaditelj telovadbe: a) Predavanje o telovadbi, o redu in vodstvu Orlov; b) praktične vaje v nastopu in na orodju. Može in fantje in zavedne žene, vsi na tečaj!

Idrijske novice.

i Občni zbor »Krščanskega gospodarskega društva« se je vršil ob obilni udeležbi v nedeljo, 27. februarja. To pot smo zborovali v Didičevi dvorani. Iz poročila smo posneli, da je bilo tudi preteklo leto 1909 za združgo prav zelo ugodno. Članov je bilo koncem leta 557 s 575 deleži. Prejemkov je imelo društvo 125.263 K 93 h, izdatkov 123.576 K 20 h, torej prometa 248.840 K 13 h. Za blago se je prejelo 112.495 K 11 h, razdelilo pa se ga je kot dividendo za 6700 K 72 h. Deležev je vplačanih za 16.327 K, vrednost blaga znaša 34.173 K 54 h, v Ljudski hranilnici in posojilnici v Idriji je bilo ob sklepu leta naloženih 5335 K 17 h, dolg na blagu nezadružnikom je znašal 3004 K 73 h. Za razne davščine je plačala združga 1659 K 92 h, upravnih stroškov

pa je imela 3539 K 31 h. Čistega dobička je dalo poslovanje 7902 K 97 h. Po sklepu občnega zbora se pripiše rezervnemu zakladu od čistega dobička 410 K 22 h, tistim, ki imajo polno vplačane deleže, se dade petodstotne obresti v skupnem znesku 743 K 5 h, znesek 6749 K 70 h pa se kot šodstotna dividenda razdeli v blagu med člane. Rezervni zaklad je narasel za dobrih tisoč kron ter znaša 16.309 K 34 h. Združga ima torej kljub temu, da daje visoke dividende ter deleže dobro obrestuje, že lepo imetje. Na občnem zboru je bilo sprejetih več zadrugi koristnih predlogov in danih vsestranskih pojasnil. Napredek krščanskega gospodarskega društva nas tembolj veseli, ker vodijo združgo delavci krščanskosocialnega mišljenja sami. Ob povodnji meseca decembra so se nekateri bali, da bo usodna postala združga, ker je bilo poslopje, v katerem društvo biva, najbolj razpoloženo nevarnosti in vodi. Račun pa kaže, da je načelstvo združge v rokah mož, ki se jim lahko zaupa. Nekaj škode je bilo res, a malenkostna v primeri s škodo, kakršno so po povodnji izkazovali izučeni trgovci, katerih prodajalne so bile v neprimeroma manjši vodni nevarnosti, nego združga. Odborniki, katerim je potekla poslovna doba, so bili soglasno zopet voljeni. Čvrsto naprej!

i Cestni odbor je nanovo izvoljen. Kdaj se bo konstituiral, ni še znano. Da se je skoro popolnoma prenovil, je bilo prav potrebno, sicer bi jo končno tudi v tem zastopstvu dobro zavozili. Sedaj krožijo govorice, da je dosedanjí načelnik Jan Gruđen sklical k sebi stari odbor 14. januarja. Da je morda povabil nekaj odbornikov k sebi na dom, je mogoče, a seja ni bila, ker niso povabili vseh odbornikov. Povabljen na pri-
liko ni bil odbornik F. Goli. Zakaj neki ne? Nekateri govore, da ni dobil zato povabila, da bi mi zvedeli nekoliko pozneje, kako stoje denarne zadeve cestnega odbora. Dobro bi bilo seveda za naprednjake, če bi jim bilo mogoče sploh vse nam prikriti. Radovedni smo, ali je res pri »Okrajni hranilnici in posojilnici« v Idriji dolga na račun cestnega odbora kar 28.000 K. Menda bo že tako, ker se ni vabilo vseh odbornikov, če je imela biti seja. Od druge strani čujemo celo, da ni cestni odbor idrijski dolžan samo omenjenih 28.000 kron, ampak da so še vrhu tega zasebni upniki, ki imajo tudi precej še tirjati, skoro toliko kot »Okrajna«. Ko prične poslovati novo načelstvo cestnega odbora, bo že pogledalo tudi nekoliko nazaj, ali je stari odbor ravnal pri najemanju posojil zakonito. V splošnem pričakujemo živahnejšega delovanja cestnega odbora v bodoče, nego je bilo doslej. Prava moza torej za načelnika in namestnika!

Občinska seja je bila v torek, dne 1. marca. Navzočih je bilo z županom 22 odbornikov. Iz razprave omenjamo v naslednjem nekaj stvari.

V občinski zvezi je bilo sprejetih 12 družin, med njimi Šepetavec in Štravs.

Mestna hranilnica je predložila računski zaključek za leto 1909. Hranilnica se ne razvija povoljno. Notar je mnenja, da bi sodišče delalo na to, da se višji zneski otroškega denarja vla-

»No, Pepe, kua s pa ti tku zavervan in zjaš u Iblanca, kokr de b se mislu ukul prnest in u Iblanca skočt?« naguvuru me je unkat tist Breskvar, ke zna klajster kuhat in ldi pu štarijah pu zubeh nost, ke sm slonu na šent-peterskem muste in gledu, kuku se iz snega voda dela.

»Kua pa teb mar, če gledam u vuda; sej tu ni tistavoda, ke ja ti učash delaš. U Iblanca pa tud žihr skočm, če se m lušta, Iblanca je za use tle, ne pa sam za take leberalce, kokr s ti;« za-frknu sm ga jest, ke me je jezil, de me mot in uguvarja, ke nisva nekol iz nim prou na dobreh nugah stala.

»Nč se na jez, Pepe; sej jest nism tku slab mislu, kokr s ti moje besede gor uzeu.«

»Kuku s ti mislu, tu men nč am na gre; kuku sm pa jest toje besede gor uzeu, tu je pa moja reč. Pa prgmah me pust: jest se iz leberalcem, takem ket s ti, nečem nč obgebat.«

»Oho, prjatu! Leberalcu m pa prou nč naprej na meč! Jest sm glih tak leberalc, kokr s ti. Biu sem, biu; tega na morm tajit, ampak zdej tud jest nism več leberalc.«

»Pe na, pejd! Jest teb prou nč na verjamem! Ti marskerkat kej izgobezdaš, de pol še sam na veš, kua s izgubezdou.«

»Če čš, verjem; če nečeš, pa pust; ampak tulk pa rečem, de t lohka dukazem, de nism več leberalc.«

»Ala, kar sm iz dukazam, pol uva pa drgač guvurla!«

»No, pa tlela puglej, če na vrjameš,« m je reku, pruleku iz enga velicga priftošna en umazan cegelc in m ga muliu pud nus.

»Kua m muliš ta umazan cegelc pud nus? Al je tle gor zapisan, de nism več leberalc?«

»Tle gor je zapisan, de sm špenderu za ubmejne Sluvence dvejset kronc; in če jest eneh dvejset kronc za kašna reč špenderam, ke jh tku narad dam, je mende zadost dukazan, de m je tista reč hedu pr src.«

»Ti, prjatu, tula se pa še men frdehtik zdi, de b ti tkula po dvejset kronc ukul metu! Tle, za tem dvejsetem kroncam more pa kej družga uzad tičat. O, prjatu, jest na grem tku hitr na lim.«

»Kua če za kroncam tičat, prsmoda, dau sm jh, pa je!«

»Je že dobr; le vorgli kulkr čš, jest t pa le na vrjamem, de b jh dau ti teb nč, men nč, kar tkula. Al špekuliraš iz tem kroncam na kej, ke u teb u ne; al te je pa toj jezek h tem prpravu, srce in lbezen du ubmejne Sluvenu pa že gvišn ne. Al t ni pač use glih, če usi kurošk Sluveni u Vrbskem jezere, štajarsk u Drau, prmursk pa u muri putoneja, de je le toja koža na varnem in pa de maš zmeri tulk mukrote, de se t klajster na puseši, pa je use dobr?«

»Pe na z luč! Ti pa tud družga na znaš, kokr štenkat.«

»Ka-aj, a ti nis tud na domf pršti-man?«

»Sm že, tu je res, ampak nekol tekat, kedr je suša.«

»No, viš, pol je pa le murbt toj domf uržah, de s ti dvejset kronc ud-rinu za ubmejne Sluvence, pa ne toja lbezen in skrb zajne.«

»Pe na; domf je pr tem nadoužen, ampak tist Čč, sej ga mende puznaš, ke katoliška tiskarna regira, tist je uržah; tist me je prpravu ub tisteh dvejset kronc; ke s na da nč dupuvedat, ampak kar soja gon, dokler čluveka tku u ica na sprau, de kašna blekne, ke ni vredna dvejset kronc.«

»Lej, pol te pa le res ni lbezen du Sluvenu prpraula ud gnar, ampak toj jezek, kokr sm reku. S že kej feflou ke ukul.«

»Bod na tih! Sam lbezen du Sluvenu me je h tem prpraula; ampak med

nama rečen: raj b pa use glih skus ceu let usak večer pu dvejset učenašu za ubmejne Sluvence zmolu, kokr pa sam enkat dvejset kronc u gutoumo gnari udrinu zajne! Sej sam veš, kuku je hedu za gnar in tud veš, de ga jest nimam tulk, de b ga u soj auslok devu, kokr ga deule iblanska krditna banka, ampak deulem popndekl, namest bankucu.«

»O vem, vem! In tud vem, de b bliu marskerkat bl pameten, če b ti popndekl na soja gofla puložu, kokr pa u soj auslok, in tku b s saj zdej lohka tisteh dvejset kronc pršparu in raj molu za ubmejne Sluvence, kokr s preh reku; sej mulitu b jm murde več za-
legla, ket pa toj gnar, ke jm ga dan na dan pregudrnavaš in naprej mečeš.«

»Ja, zdej je že, kar je; tisteh dvejset kronc na um nekol več vidu, pa če b šou tud skus tist rešpetlin gledat, ke sa skuz nega Solzburgari kumet iskal. Tku, zdej pa zdrou ustan, pa kerkat kej b bajsnbolf prid, de se uva kej puguvurla.« In zapustu me je na most in tku žalastn kubacou za vudo nazaj preke meste, kokr de b mu ceu škaf klajstra duma splešval; jes sm pa še naprej zjou u Iblanca in premšlvou, kuku je tu, de Iblanca še ni začela nazaj preke Vrhnk točt, ke je dau Breskvar dvejset kronc za ubmejne Sluvence če prou je enkat reku u »Unione« de u preh Iblanca preke Vrhnk teča preu u dau on le en vinar za »klerekalne namene«.

Boltatu Pepe iz Kudeluga.

gajo v hranilnico. Pri tem nasvetu smo se spomnili, kako piše Trstenjak v brošuri »Mestna hranilnica ljubljanska« na str. 38. Tam beremo: »Nepričakovano je Kranjska hranilnica zvišala obrestno mero na 4¼% . . . Mislija je, da slovenske hranilnice obdržijo staro obrestno mero po 4 odstotke, torej da je ne zvišajo na 4¼%. Ako bi se to zgodilo, potem bi Kranjska hranilnica dobila zmago. Sirotinski in sodno oskrbovani denar moral bi se nalagati, oziroma prenesti v hranilnico, kjer nese več obresti. Pristojne oblasti bi pač morale za to skrbeti in zastopati koristi nedoletnikov in varovancev. Posledica bi bila, da bi se denar dvignil iz slovenskih hranilnic, v prvi vrsti iz Mestne hranilnice ljubljanske, in bi se prenesel v Kranjsko hranilnico, katera bi dajala najvišje obresti. Tako bi se Kranjska hranilnica opomogla, njene vloge bi se v treh, štirih mesecih pomnožile za kakih 10 milijonov kron, morda še za več.« Gospod notar, kaj bi bilo, če bi naše pristojne oblasti tako naredile z »Mestno«, kakor pravi Ant. Trstenjak, da bi morale, koliko bi še ostalo vlog?

Zidali bi radi, kakor že večkrat. Sedaj naj bi prišla na vrsto nova mestna klavnicna. Ustregli bi radi tudi nam, ki smo že večkrat rezali radi slabih cest. Pa tudi z zadnjimi predlogi stavbnega odseka glede nove klavnice nismo zadovoljni, še manj pa z nameravanim nakupom sveta za novo cesto v »grapi«. Ker bo o tem najbrže še drugje govor, o tem še nič ne pišemo. Omenjamo samo toliko, da mestna občina ni nobena filiala kreditnega in stavbnega društva, ki želi po ceni kupovati posestva ter jih drago oddajati občinam in erariju. Zoper tako ravnanje bi bili, tudi če bi ne bila duša imenovanega društva Gangl in Jul. Novak. Razprava o teh predlogih je bila deloma prav živahna. Najboljše pri vsem pa je bilo, da so bili splošno v besedah zoper klavnico in novo cesto, ob glasovanju pa je bil zoper klavnico samo naš Kavčič, proti cesti pa je dobil še enega in pol tovariša. Štravs namreč je naročeval, kaj naj se vpiše v zapisnik glede njegovega glasu posebej. Notar je bil kakor po navadi hud na klerikalce, tudi gerenta se boji.

Javno stranišče pred kapelo sv. Janeza peče posebno Tavzesa, iz česar bi utegnil kateri soditi, kdo je duševni oče neumnega projekta. Po njegovih mislih naj se toži naprej do upravnega sodišča, dokler se ne dožene, ali ima pravico erar ugovarjati stavbi. Tudi Pleskovič je bil za to. Notar in Tinčič sta bila zoper tožbo. Končno bo treba le podreti, kar je že postavljenega. Blamaža je gotova.

Loške novice.

I »Katol. izobraževalno društvo« se kaj živahno giblje. Po novem letu nam je priredilo že štiri igre: »Od doma«, »Moč uniforme«, »Trije tičiki« in zadnjo nedeljo »Desetega brata«. Vse so ugajale in tudi udeležba je bila velika, pri »Desetem bratu« je pa bila sicer prostorna dvorana kar nabit. Čast društvu, čast vnetim igralcem!

I Igra »Deseti brat« se v nedeljo, dne 6. marca na splošno željo ponovi. Da se more tudi loška okolica udeležiti, je začetek nastavljen na 4. uro popoldne. Nikomur ne bo žal za čas in denar, dušni vžitek bo obilo poplačal oboje.

I Pustni terek nam je letos prinesel nekoliko spremembe v enolično vsakdanjost. Sokoli in njihovi prijatelji so vprizorili na trgu ciganški spreved in kurjavišče. Prijezdili so na mrhah, katerih nekatere so res prav cigansko izgledale. Baje so hoteli vprizoritelj na trgu predstaviti cigansko ženitev, a je odpadla, ker je »župnika«, ki bi poročal po cigansko, zadržala bolezen. Na pepelnico sta se pa dva junaka na oslih po trgu producirala in pokazala, da razumeta »resnost« življenja tudi v postu.

Cerkniške novice.

c Osebnosti. Notar gosp. Josip Rohrmann je odšel na svoje novo mesto v Kostanjevico. V Cerknici se je naselil notar gosp. Hubert Završnik. — Za novega krajnega šolskega nadzornika je imenovan sodni adjunkt g. Jurij Gregorc. — Predsednik krajnega šolskega sveta v Cerknici je bil pred novim letom izvoljen kapelan g. Jernej Pavlin, v Begunjah pa posestnik gosp. Andrej Debevec.

c Mrtvega našli so posestnika Jakoba Turšiča v Podslivnici. Vračal se je s Krasa, kjer je prodajal leseno robo, in je na poti omagal. — V Cerknici na žagi so našli mrtvega prosjaka Petra M., ki je še prejšnji dan prosjačil.

c V Ameriki ubilo je posestnika Miha Petroviča iz Dolenje vasi. Niti eno leto ni bil tamkaj. V gozdu ga je zadelo drevo in mu zdrobilo lobanjo. Bil je takoj mrtev. Zapušča doma ženo in nekaj nedoraslih otrok.

Kako je dr. Lueger prejel zakramente za umirajoče.

Dr. Lueger je že 19. svečana prejel zakramente za umirajoče. Večkrat je že prejel rekel: »Da mi ne pozabite! Kadar bo postalo resno, pokličite o pravem času Schmolka. Ako bi ga ne bilo doma in bo čas, tedaj pošljite v votivno cerkev.« Omenjeno soboto dopoldne namenil se je prelat Schmolke na neko pot in je prišel na kolodvor. Tu je zadel na par uradnikov, ki so ga vprašali, ako je bil župan že previden. Prelat je zanimal in pričelo ga je skrbeti. Opustil je potovanje in se vrnil nazaj v mesto, kjer so ga bili Luegerjevi med tem že iskali na domu. Podal se je sam naravnost k županu. V predsobi so zdravniki prelato odgovarjali, češ, naj ne razburja bolnika, ker bi to imelo lahko hude posledice. Prelat pa jih je zagotavljal, da bo pač znal varovati župana vsakega razburjenja. Medtem pa je dr. Lueger, ki si je ohranil izvrsten sluh, vprašal, kdo je prišel v predsobo, ker sliši pogovor. Ko so mu povedali, da je prišel Schmolke, ga je dal takoj poklicati in ga prisrčno pozdravil. Prelat je rekel: »Prišel sem pogledat, kako ti gre, ekscelencja, in rad bi ti prinesel Gospoda Boga. Ali ti je prav?« Dr. Lueger je odgovoril: »Čim preje, tem ljubše.« Na njegovem obrazu se je izražal mir in udanost. Potem se je spovedal in prejel sv. popotnico s tako iskreno pobožnostjo, da je vse navzoče globoko ganil. Prelat Schmolke se je nato pripravil k maziljenju s sv. poslednjim oljem. Župan je rekel: »To se imenuje poslednje olje.« Schmolke mu je smehljaje odgovoril: »Ni treba, da bi bilo poslednje; ti veš, da sem ti je že enkrat podelil.« Ko je Schmolke pričel z liturgičnimi molitvami, ga je župan naenkrat prekinil: »Prosim, počasi moliti, da morem dohajati.« Z globoko pobožnostjo je molil Očenaš in vero ter se prekrižal. Bil je neizrečeno lep in tolažljiv prizor, ko je ta veliki mož na smrtni postelji venčal delo svojega življenja s tako zgledno pobožnostjo. Prelat Schmolke je rekel kasneje: »Te ure vse življenje ne pozabim. Bilo je krasno. Župan je pravi junak. Kak mož!« Tako dr. Lueger tudi ob smrti nudi vzor-moža katoličana.

Prostovoljni strelni voji na Laškem.

Po zgledu Švice, Angleške in drugih držav, sklenila je tudi Italija, po nekem postavnem načrtu ustanovljati prostovoljne strelne voje, in sicer v vseh krajih, kjer se za vstop oglasi nad 50 oseb. Dečki od 14. do 16. leta tvorijo en oddelek, mladeniči od 16. leta do končane vojaške službene dobe drugi oddelek in nadomestniki tretji oddelek; v četrti oddelek se pa sprejmejo vse osebe — dekleta in žene — katere bi se hotele naučiti streljati. Vojaškim obveznikom, kateri bi se štiri leta redno udeleževali strelnih vaj, se dovolijo pri izpolnjevanju vojaške dolžnosti gotove olajšave. Članarina znaša na leto tri lire za osebo; revnim osebam pa te članarine ni potreba plačati. Skušnje se vrše na ta način, da se priredi enkrat na leto streljanje za stavo, vsake dve leti okrajna strelska slavnost in na vsaka štiri leta splošna strelska slavnost v Rimu.

Enak postavni načrt se izdeluje tudi za prostovoljne kolesarske in avtomobilne oddelke. Pričuje se od vseh teh podvzveti jako veliko, osobito od kolesarskih oddelkov, ker so Lahi znani kot dobri in vztrajni kolesarji. Kam vse to meri, kaže pač dovolj jasno že benečanski prostovoljni voji!

„Ave Maria“.

mesečnik, je sicer v prvi vrsti namenjen ameriškim Slovincem in njih verskim potrebam. Toda kot glasilo slovenske izseljeniške družbe sv. Rafaela v Ameriki ima gotovo svoj pomen tudi za vse Slovence zunaj Amerike. Namen njegov je namreč, seznanjati tudi rojake zunaj Amerike s tukajšnjimi razmerami, da se ne bodo tako lahkomišljeno in brezskrbno izseljevali v daljno tujino, kakor se to pogosto zgodi. Slovenska društva so tudi sklenila na predlog dr. Kreka na Koroškem, da naj se po vseh slovenskih društvih ustanovijo posebni »odseki« sv. Rafaela, ki naj vzamejo v oskrb izseljenišvo Slovencev v Ameriko. Ti odseki bodo

pa mogli uspešno le delovati, ako bodo sami dobro poznali razmere tukaj, razmere med potjo itd. Zato bo zanje ravno list »Ave Maria« velike važnosti, da, podlaga, na katerej bodo mogli razviti svoje delovanje. Zato je sklenil odbor družbe sv. Rafaela v New Yorku, da se dovoli vsem slovenskim društvom list po posebni ceni v avstrijskem denarju. Tako velja list za društva letno 1 K, pod pogojem, ako ga naroče vsaj tri iztise (enega za duh. voditelja, enega za knjižnico in enega za odsek sv. Rafaela). Posameznikom ga damo po 1 K 50 vin. Toda, za vse te velja to le, ako list naroče pri slovenski podružnici sv. Rafaela v Ljubljani. List prejeman iz New Yorka, velja kakor dosedaj 75 centov ali 3 K 75 vin.

Prosi se tudi, da tisti, ki so list prejeli, pa naročnine še niso poravnali, to nemudoma store, zaradi stroškov, ki jih ima družba. Naročnina naj se pošlje na našega zaupnika g. Alojzija Kocmur, solicitorja v odvetniški pisarni dr. Vlad. Pegana v Ljubljani.

Družba sv. Rafaela.

Prehlajenje

odpre v mnogih slučajih vsem resnim boleznim vrata.

Scott-ova emulzija

pa zabrani uspešno njih nadaljni razvoj. Čistost njene sestavine, njena lahka prebava kakor njena redilna moč, so pridobile pri zdravnikih, babicah, starih in bolnikih za Scott-ovo emulzijo sloves kot najzanesljivejše sredstvo, proti vsem vrstam prsnih in vratnih bolezni.

Scott-ova emulzija se smatra povsod za neprekosno vzor-emulzijo. 2615
Cena izvirni steklenici 2 K 50 v.
Dobiva se v vseh lekarnah.

Za pomladno zdravljenje.

Prvi pomladanski tedni so navadno čas, v katerih se išče, da se popravi motenja v telesnih funkcijah, katera je povzročil način zimskega življenja; v ta namen opozarjamo na

MATTONLEY GIESSHÜBLER

alkalična kislina

To kislino zdravniki posebno priporočajo za popolno domače zdravljenje, zlasti pa tudi za predzdravljenje za toplice Karlovi vari, Marijine in Franciškeve kopeli. 38 18

Izvirek: Giesshubl Sauerbrunn, želez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih. Prospekti zastoj in franko.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih specerijskih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami in vinom.

Zaloge pri Mihael Kastner-u, Peter Lassniku in Andrej Sarabonu, Ljubljana. 114 52 - 49

V Ameriko in Kanado

zložna, cena in varna

vožnja s **Cunard Line**

H 544 52 Bližnji odhodi:

iz Trsta, domačega pristanišča: Pannonia, 1. marca, Carpathia, 6. marca, Ultonia, 29. marca 1910.

iz Liverpoola: Lusitania, največji in najlepši parnik, 19. marca, 9. aprila, 7. in 28. maja, 18. junija 1910, Mauretania, 12. marca, 2. in 30. aprila, 21. maja, 11. junija 1910.

Pojasnili in vožne karte pri Andrej Odlasek, Ljubljana, Slomškove ul. 25, bl. cerkve Srca Jezusovega. Cena vožnji Trst-New-Jork III. razr. K 180— za odraslo osebo vstevši davek in K 100— za otroka pod deset let vstevši davek.

Brady-jeve želodčne kapljice s podobo **Marijacejske Matere Božje**

kot varstveno znamko, zato zbrane Marijacejske želodčne kapljice, so najboljše, skozi 30 let preizkušeno sredstvo proti motenju v prebavi vseh vrst, gorečici, zaprtju, glavobolu in težkočam v želodcu, tvoritvi želodčne kisline itd.

Dobi se v lekarnah za ceno K — 80 in K 140. Razpošilja na deželo lekarnar C. Brady Dunaj I, Fleischl-12—1 mark št. 2,462. 3118

6 steklenic za K 5.—, 3 dvojne steklenice za K 4.50 franko. Pazite na varstveno znamko s podobo Marijacejske Matere Božje, rudeč ovitek in podpis C. Brady

NOXIN

Najboljši Creme za čevlje

Dobi se v vseh boljših trgovinah
Zaloga pri **K. A. KREGAR**, Ljubljana,
256 Sv. Petra cesta šte. 2. (1)

Zaščitna znamka „Sidro“

Liniment. Capsici comp.

Nadomestek za Sidro-Pain-Expeller

je splošno priznana kot izvrstno bol blažujoče in odvodno mazilo pri prehlajenju itd.; cena 80 v., K 140 in K 2— se dobiva v vseh lekarnah. Pri nakupovanju tega povsod priljubljenega domačega sredstva, naj se jemljejo le originalne steklenice v skatljah z našo zaščitno znamko „Sidro“ potem se je gotovo prejel or. izdelek.

Dr. Richterjeva lekarna pri „zlatega levu“ v Pragi
Elizabetna cesta šte. 5 nova.

Kašelj

Kaiserjeve karamele za prsa s tremi jelkami.

5500 notarijelo potrjenih spričeval o dobri kakovosti. Zavoj 20 in 40 vin., skatljica 60 vin. dobivajo se v Ljubljani: Lekarna pri „Orlu“, Rih. Sušnik, deželna lekarna pri „Mariji Pomagaj“, A. Leustek; Ubald pl. Trnkoczy, G. Piccoli, pri „Kroni“, A. Bohinc; I. Gurčić, Metlika, A. Roblek, Radovljica, D. Pirč, Idrija, H. Brili, Litija, E. Burdich, St. Loka, H. Roblek, Trzin, K. Andrianič in I. Bergmann, Novomesto, K. Šavnik, Kranj, J. Močnik, Kamnik, C. Huss, Vipava, Mr. Ph. E. Koželj, Jesenice.

Stambilije

vseh vrst za urade, društva trgovce itd.

Anton Cerne

graver in izdelovatelj kavčuk - štambiljev

LJUBLJANA,
Sv. Petra cesta št. 6.
Ceniki franko.

JOSIP STUPICA

Jermerar in sedlar

v Ljubljani, Slomškova ulica številka 6.

Priporočam svojo bogato zalogo najrazličnejših konjskih oprav kakor tudi krasno opremljene kočije, druge vozove in najrazličnejšo vprežno opremo, katero imam vedno v zalogi, kakor tudi vse druge v sedlarsko obrt spadajoče potrebščine kakor tudi že obrabljene vozove in konjske opreme. 52—1

NEREDNA PREBAVA

JE VZROK MNOGIH BOLEZNI.

Zatorej naj se pravočasno uporabi sredstvo za redno prebavo.

Preizkušeno iz izbranih najboljših in uspešnih zdravilnih zeli skrbno pripravljeno, tek zbujujoče in prebavljive pospešujoče in lahko odvajajoče domače zdravilo, ki ublaži in odstrani znane naslednje nezmerne, slabe diete, prehlajenja in zoprednja zaprtja, in pr. gorečico, napenjanje, nezmerne tvorbe kislin ter krče je dr. Rose balzam za želodec iz lekarni U. Fragnerja v Pragi.

SVARILO! Vsi deli embalaže imajo postavno deponovano varst. znamko

GLAVNA ZALOGA: LEKARNA

B. FRAGNER-ja, s. in kr. dvor, dobavitelja, „Pri žrnem orlu“, PRAGA, Mala strana 203, vogal Nerudove ulice.

Po poti se razpošilja vsak dan.

Cela stekl. 2 K, pol stekl. 1 K. Proti naprej vpošili, K 150 se pošlje mala steklenica, za K 280 večja steklenica, za K 470 2 veliki steklenici za K 844 večje steklenice, za K 22— 14 vel. steklenice postavne prosto na vse postaje avstro-ogr. monarhije.

Zaloga v lekarnah Avstro-Ogr.

Dr. Krek v koroški debati.

Dunaj, 4. sušca.

Socialni demokrat bi zatajil svoj program, ko bi vsak dan — ne poručal vsaj enega duhovnika. Tako je sinoči tudi soc. demokratski glavni govornik proti nujnosti Grafenauerjevega predloga, koroški poslanec Riese, slovenski duhovščini na Koroškem podtikal vso krivdo in odgovornost za narodne prepire. Kolikor nam je znano, je bil Riese učitelj na Dunaju in tudi sedaj stalno biva na Dunaju. Vse svoje znanje o koroških razmerah bržčas zajema le iz nemško-narodnih glasil, zato pa mu tudi leži v želodcu koroška duhovščina. Riese je brez dvoma, kakor mnogi njegovi tovariši, soc. demokrat le v teoriji. V praksi pa je tak nemški zagrozenec, kakor so Malik, Dobernig e tutti quanti. Znani dogodki na celovškem kolodvoru, ki so bili povod predlogu, bijejo v obraz narodni ravnopravnosti, katero soc. demokracija z nekakim ponosom navaja v svojem programu. Riese pa meni, da so to malenkosti, provokacije slovenskih prenapetosti. Naravnost škandal pa je, da so Riese in mnogi njegovi nemški tovariši glasovali proti nujnosti predloga, dočim so skoraj vsi češki soc. demokrate glasovali za nujnost. Kdo naj razume to soc. demokratsko taktiko! Dognano je, da uslužbenci na državnih železnicah prezirajo in zaničujejo slovenski jezik. In to nasprotuje splošno veljavnim državnim zakonom in tudi vsakdanjim potrebam. S tega stališča so češki soc. demokrate glasovali za nujnost. Torej so nemški socialni demokrate ravno taki narodni šovinisti, kakor člani nemško-narodne zveze. Zato naj se ne širokoustijo s svojim programom o narodni ravnopravnosti.

Dr. Krek.

Glavni govornik za nujnost, dr. Krek, je izjavil:

Čas je, da se povrnemo k predmetu. Zato se ne bodem bavil z raznimi vprašanji, ki so se v tej razpravi sprožila od raznih strani. Kaj hoče naš predlog? Jasno izjavo od vlade, ali je pravično in spodobno, da se v Celovcu, glavnem mestu dvojezične kronovine, ne more kupiti voznih listek v jeziku, ki je tudi priznan kot deželni jezik. Ali je pravično in pošteno, da za zapirajo ljudi, ti v slovenskem jeziku zahtevajo voznih listke? Navedem slučaj, ki mi ga je pravil neduhovnik. Ta zahteva v Celovcu v slovenskem jeziku: »Prosim karto v Pliberk.« Ženska v uradu odgovori: »V Pliberk?« Uradnica vzame karto in vpraša uradnika v pisarni: »Ali smem izročiti karto?« Nato se obrne in reče: »Zahtevajte karto v nemškem jeziku!« Gospod zopet ponovi v slovenskem jeziku: »Prosim karto do Pliberka.« Uradnica se zadere: »Glejte, da se spravite!« (Čujte! Čujte!)

To je istina in to dejstvo imenujejo provokacija. Ako potnik ne reče uradnici: »Hvala, gospica, poljubim Vam roko, ker ste tako ljubeznjivi,« ako potnik pokaže svojo nevoljo, potem to imenujejo izgred. Ako pa s temi frazami ne dosežejo namena, potem se sklicujejo na zgodovinski razvoj. Preje moraš torej napraviti državni izpit iz zgodovine, ako hočeš v Celovcu v slovenskem jeziku kupiti voznih listek. (Medklici.) Ta zgodovinski razvoj! Gospodje! Ako hočete poznati zgodovinski razvoj koroške in drugih dežel, koder so slovenske manjšine, morate preje proučiti perzijsko zgodovino, kakor nam jo opisujeta Jeremija in Azra. Tam najdete, da je prerano umrli Artakserkses v 5. stoletju pred Kristom izdal svoje ukaze v vseh jezikih svoje države. (Čujte!) Prav bi bilo, ko bi avstrijska vlada proučila perzijsko zgodovino 500 let pred Kristom. Tudi mi poznamo slovensko zgodovino, kakor se je razvila v glavah nemškega Nume Pompilija in nemških strank, ki jih vodi Egerija stare ali nove »Preše«. Slovenski narod so imenovali narod »hlapecev in kravjih dekel«. Toda ti hlapci in dekle tudi plačujejo davke in pošiljajo svoje sinove v vojaške. (Tako je!) Žive v avstrijski državi, v ustavni državi in imajo pravico, v svojem jeziku iskati in dobiti pravico. Ta »zgodovinski razvoj«, ko je v istini še hlapečeval slovenski narod, pa je končan. Danes stanovi niso več piramidalno drug nad drugim, marveč drug poleg drugega. (Pritrjevanje.) Ta zbornica in načelo, po katerem je sestavljena, treščil ob tla »zgodovinski razvoj«. Kdor tega ne razume, ta zataji načelo, po katerem je bil izvoljen v to zbornico. Velika napaka je, da moramo še sedaj poslušati načela in teorije iz stare fevdalne dobe. Dokler ni jasnosti, sploh ne moremo govoriti o rešitvi narodnega vprašanja.

Tudi v času, ko je bil slovenski narod reven in osamljen, ko mu je bila

tvoja vsa buržoazija, bil mu je duhovnik pomočnik in vodnik in to ostane duhovnik kot del narodnega telesa, ne kot gospod, marveč kot prvi služabnik in hlapec. (Pohvala.) Ako si nasprotniki ne morejo pomagati z zgodovinskim razvojem, prihajajo s frazami: Advokatje in duhovniki so hujšakači! Ako v sosesčini Nemcev ne zahtevamo svojih pravic, te ne zastarajo v treh letih, ampak že v treh dneh. Takoj imajo Nemci svojo narodno posest, katere se ne upa nihče dotakniti, tudi ne pravični in poštenu ministrski predsednik Bienerth.

Da torej nemška narodna posest ne raste v brezmejno daljavo moramo zahtevati svoje pravice. Narodno vprašanje sega tudi v urade. In če advokat zahteva v uradu jezikovno pravico, je to naravno in potrebno, sicer imamo takoj nemško narodno posest. Kdor pa pri nas zahteva narodno pravico, tega imenuje hujšakača isti, ki mu krati pravico. In če ne pomagajo »provokacije, izgredi in zgodovinski razvoji«, pomagajo si s frazami. In taka fraza je: »Enkrat za vselej mesto Celovec odločno odklanja odgovornost za posledice, ki morejo nastati iz nadaljnjih provokacij.« Jaz bi tudi mogel reči, da slovensko ljudstvo odklanja vso odgovornost. Kaj pa dosežem s tem? Nič! Po tej poti ne pridemo nikamor, do nobenega premirja, do nobenega miru in reda. Tudi v vprašanju, ki je v razpravi, ne pridemo do reda, ako se ne prizna pravica, ki jo zahteva Grafenauerjev predlog. Ta pravica ne škodi Nemcem in ne sega v kulturni nemški delokrog. Tudi na Koroškem ne bode miru, dokler se vladajoča stranka ne zaveda svoje dolžnosti in se z nami ne pobota glede narodnih pravic. Priti mora do kompromisa, preje ne odnehamo. Ali je treba, da se zbornica več dni bavi s takimi vprašanji? Zakaj nas silite v to?

Kakor kaže ta vzgled, je vsak nujni predlog izgubil svoj pomen. Mi bomo morali drugače razpravljati o nujnih vprašanjih. Velike stranke bodo morale vsakemu v resnici nujnemu predlogu priznati nujnost in, ako vprašanje ni zrelo, odkazati predlog odseku. S tem bodo okrajšane razprave. Enkrat moramo priti do tega.

Končam. Kdor je z nami enega mnenja, naj glasuje za nujnost, ker stvar je pravična. Pa tudi oni, ki jih nisimo prepričali, naj glasujejo za nujnost, da more gosp. železniški minister gradivo predložiti zbornici. Minister je namreč rekel, da nima še vsega gradiva zbranega. On torej želi, da gradivo dobi in ga predloži zbornici v presojo. Tisti, ki žele, da kmalu zgine sedanje železniško ministrstvo, naj glasujejo za naš predlog. Oni pa, ki ga imajo radi, naj mu dajo priliko, da odsek predloži uspehe svojih preiskav. Ali iz sovraštva ali iz ljubezni, glasujemo tako, da nujnost obvelja. (Smeh. Živahna pohvala.)

Govoril je še predlagatelj Grafenauer, ki je med živahnim odobravanjem spretno pobijal trditve Dobernigove. Bilo je že okoli devete ure, ko je Grafenauer končal svoj govor in so mnogi poljski in tudi češki poslanci zapustili zbornico. Zato predlog ni dobil niti navadne večine. Za nujnost je glasovalo 132, proti 137 poslancev.

Proračunska razprava

s prvim branjem proračuna je bila danes končana.

Državni zbor.

Dunaj, 4. marca 1910.

Uspeh in pomen Grafenauerjevega predloga.

Nemški listi se nič več ne vesele, da je bil Grafenauerjev predlog odklonjen, zakaj pokazalo se je, da obstoji v zbornici močna in kompaktna opozicija zoper nemško prepotentnost. Najprej je že to značilno, da je načelnik Poljskega kola dr. Głabinski, jako preveden politik, ki je dozdej šel brezpogojno z vlado, v svojem proračunskem govoru jako ostro govoril zoper germanizatorične tendence železniškega ministrstva in je to pojasnil na konkretnih zgledih iz Galicije! Potem je izjavil dobesedno:

»Taka dejstva so res vstanu, spraviti nas iz ravnotežja in mi se bomo, kakor stvari zdaj stoje, morali temeljito premisliti, ali bomo mogli v odseku in v zbornici glasovati za proračun železniškega ministrstva.«

Głabinskijeve izjave so vlado in Nemce silno poparile, tembolj, ko je načelnik »Poljskega kola« vlado zopet resno opominjal, naj vse stori, da se politični položaj razjasni.

Kar se glasovanja samega tiče, je bilo od 516 poslancev samo 269 navzočih. Mnogo jih je odšlo, ker vsled sklepa nemških socialnih demokratov, da

glasujejo zoper predlog, ni bilo več nobenega upanja na dvetretjinsko večino. Kar je značilno pri tem glasovanju — 132 slovanskih glasov proti 137 nemškim — je to, da Nemci brez nemških socialnih demokratov ne bi bili dobili absolutne večine, ker so vsi Slovani združeno glasovali — Poljaki so šli topot z nami! Komičen prizor pa je bil, ko je 15 čeških socialnih demokratov glasovalo zoper 20 nemških! Sodrugi so igrali zelo klavarno figuro, res!

Splošni položaj. — Poljaki z nami.

Korespondenca »Zentrum« poroča, da se bo baron Bienerth začel pogajati s »Slovansko Unijo« v sredo ob 3. uri popoldne. Gre se za to, da se ustvari močna parlamentarna večina in napravi nacionalno premirje v Avstriji. Obenem se pa bodo rešili pogovori, kako bi se jezikovni zakon za Češko spravil v narodnostnem odseku v debato. »Slovanska Unija« bo postopala v zvezi s Poljaki, ki so se pri glasovanju o Grafenauerjevem predlogu tesneje priključili ostalim slovanskim vrstam. Poljaki zahtevajo odločno veliko rekonstrukcijo. Bienerth hoče pred Veliko nočjo zopet zaseti mesti nemškega in češkega ministra krajana, po Veliki noči pa poljedelsko ministrstvo in ministrstvo za javna dela. **Wrba ne bo več v prihodnjem kabinetu**, pokopal ga je Grafenauerjev predlog. Nemci so s temi rečmi seveda jako nezadovoljni.

Zoper carino na ladjeplovbo na Labi. Avstrija zoper namero Nemčije.

Včeraj se je bavila zbornica z nujnim predlogom posl. Smrčka glede carine, ki jo namerava Nemčija naložiti ladjeplovbi na Labi.

Trgovinski minister dr. Weiskirchner je odločno izjavil, da Avstrija nikakor ne bo privolila, da Nemčija ovira svobodo ladjeplovbe na Labi, ki je zasigurana po mednarodnih pogodbah. (Živahno odobravanje.)

Nujni predlog in meritum se nato soglasno sprejmeta.

Nujni predlog dr. Šusteršiča glede belokranjske železnice.

Dr. Šusteršič, Vuković in tovariši so vložili nujni predlog, da se belokranjska železnica, nadalje pa zveza z Dalmacijo čimprej izgotovi in se opomni ogrsko, oziroma hrvaško vlado na njeno dolžnost v tem oziru.

Znanost in umetnost.

Ij Pri koncertu »Glasbene Matice«

dne 9. marca sodelujejo: g. Julij Betteto, c. kr. dvorni operni pevec (bas); g. Ivan Levar, gojenec c. kr. akademije za glasbo in predstavljajočo umetnost (bariton); gđc. Vida Prelesnikova, pianistinja in učiteljica »Glasbene Matice« (klavir); pevski zbor »Glasbene Matice«; orkester »Slovenske Filharmonije«, pomnožen po nekaterih učiteljih in gojenih »Glasbene Matice«. Vzpored: 1. P. Hugolin Sattner: »Naš narodni dom«. Mešan zbor z baritonskim samospévom. 2. a) R. Wagner: Wolframova pesem iz opere »Tannhäuser« (II. akt); b) G. Verdi: Arija Renatova iz opere »Ples mask«; c) R. Leoncavallo: Prolog iz opere »Glumati«. Poje g. Ivan Levar. 3. a) Emil Adamič: »Zapuščena«; b) Fr. Kimovec: »Izgubljeni cvet«. Mešana zhora. 4. J. Brahms: Štirje resni spevi: a) »Kajti človek živali je enak...« (Pridigar, pogl. 3); b) »Obrnem se in vgleдам jih skupaj.« (Isto, pogl. 4); c) »O smrt, kak grenka si ti!« (Jezus Sirah, pogl. 41); d) »Če bi govoril vam z jezikom angelskim...« (Sv. Pavel Korinčanom, pogl. 13). Poje g. Julij Betteto. 5. P. Hugolin Sattner: »Jeftejeva prisega«. Za mešan zbor, soli in orkester. 6. a) Davorin Jepko: »Vabilo«; b) Emil Adamič: »Scherzando«. Moška zhora. 7. Dr. Anton Schwab: »Dobro jutro«. Mešan zbor. Plesni koncertni valček s spremljevanjem klavirja. — Pevski zbor izvaja izključno najnovejše slovenske izvirne, še nikjer izvajane koncertne točke. — Začetek ob osmih zvečer. — Cene prostorom: Sedeži po 5, 4, 3 in 2 kroni, stojišča po 1 K 60 h, za diake po 60 h, se dobivajo pri gospej Češarkovi v Šelenburgovi ulici. Besedilo brezplačno istotam.

Pobegla vlomilca Pogačar in Warmut na delu.

— Predrzna tatvina v tržiški kaplaniji. Iz Tržiča se nam piše: V teku nekaj let so obiskali tržiški kaplanijo že tretjič tatovi. Zadnjič pretečeno sredo, 2. t. m. Opoldne se je prikradel tat v kaplanijo, ko ni bilo nobenega gospoda doma. G. kaplan Čadež je bil v šoli pri Sv. Ani, g. kaplan Golé pri kosilu v župnišču. Tat je najprvo šel v sobo g. Goleta, tu revidiral pisalno omaro ter iz nje pobral nekaj kronic. Drugega se

ni lotil. Šel je nato v sobo g. Čadeža. Tu je pobral iz predalov klečalnika drobiž. Medtem je hotela postrežnica v kaplanovo sobo, a tat ji je pred nosom zaprl vrata. Postrežnica je hitela o tem obvestiti soseda Globočnika in župnišče, toda tat jo je brzo odkuril iz kaplanije in odhitel po župnikovem vrtu proti šupam v kokovniško goščavo. Alarmirano orožništvo je hitelo takoj za njim, vendar jim je ušel. Izgubili so orožniki vsako sled za njim. Zvečer sta gg. kaplana skrbno preiskala kaplanijo. V začudenje sta pa zapazila zjutraj v četrtek že ob petih, da je bilo okno nad stopnjicami na stečaj odprto in da je moral tat biti zopet v kaplaniji čez noč, ker je po noči skočil skozi okno, kar so pričale stopinje po zidu in na tleh. Ze zjutraj je bil poklican orožniški postajenačelnik, ki je mogel samo konstatirati, da je tat bil skrit v kaplaniji. Zjutraj v sredo so videli ljudje hoditi dva neznanca po Tržiču. Najbrže sta bila to ona dva iz celovške ječe ubegla tatova Pogačar in Warmut, o katerih je poročal četrtkov »Slovenec«. Eden je nosil sivkasto lovsko obleko in klobuk s kozjo brado. Gotovo bota tudi drugod poizkušala svojo srečo. V tržiški kaplaniji jima ni bila sreča posebno mila, dobila sta le malo. Pozor pred nevarnima tatovoma!

Hofrichterjeva afera.

Nova sled. — Hofrichter nedolžen? — Senzacionalna aretacija.

Iz Zagreba se poroča: Včeraj zjutraj se je tu zvedela senzacionalna vest, ki more skrivnostno Hofrichterjevo afero pojasniti popolnoma v drugi smeri. Tukajšnjemu deželnemu sodišču so predvčerajšnjem izročili v Osijeku aretovano neko lahkoživko, ki je brzkone v ozki zvezi s Hofrichterjevo afero. V koliko je v zvezi omenjena ženska s to afero, se bo šele izkazalo v teku nadaljne preiskave, vendar se je zvedela cela vrsta podrobnosti, ki vzbujajo mnenje, da se je posrečilo policiji, najti novo sled, ki bo pojasnila zadevo glede pošiljatev strupa avstrijskim štabnim častnikom in mogoče celo dokazala popolno nedolžnost Hofrichterjevo. Tukajšnja policija je po daljšem poizvedovanju dognala, da je neka lahkoživka, ki je bila že po celem svetu, bila v zvezi s častniki generalnega štaba v Zemunu, Dunaju, Lincu itd., a v začetku tega tedna se je paj zvedelo, da se nahaja ta ženska v Osijeku. Nemudoma je odposlala tukajšnja policija nekega uradnika v Osijek, da bi aretoval osumljenko. Ker pa se je bilo bati, da bi ženska v trenutku aretacije izvršila samoumor, se je vse to zadevno potrebno ukrenilo in izvršilo srečno aretacija. Pri zaslišanju se je aretovanka predstavila kot Amadeja pl. Miličević ter je trdila, da je vdova nekega stotnika iz Budimpešte. Pod tem imenom se je aretovanka tudi res klatila po raznih garnizijskih mestih. Vendar se je po nadaljnem poizvedovanju tukajšnje policije dognalo, da je bila že v preteklem poletju v Zagrebu, kjer je večinoma občevala s častniki ter je pokazala ob tej priliki posebno znanje o avstrijskih častniških razmerah. Potem je izginila Miličevićeva iz Zagreba in romala po svetu. Policija pa je nadalje dognala, da njeno naznadjeno ime ni pravo, da pa se piše Anka Marijanovič in je hči nekega izdelovalca opank v Mitrovici. Policija je vpekljala povsod tajna poizvedovanja o občevanju Marijanovičeve, vendar se o tozadevnih uspehih še molči. V zaporu je Marijanovičeva pod strogim nadzorom ter so včeraj zvečer nadaljevali zaslišanje. Zelo verjetno je, da bodo v najkrajšem času prisostvovali zasliša-

SODBA

izkušene
gospodinje:

Kathreiner Kneippova sladna kava je usakdanja pijača, katera povečuje delavno moč mojega moža in mu ohranja dobro voljo. Otroci uspevajo dobro in v gospodinjstvu si precej prihranim. Vrhtega nam ta kava usakdan čudovito tekne.

se je dognalo, da si je Marianovičeva nju odposlanci dunajskega garnizijskega sodišča.

Iz dosedanjih poizvedb se je tudi dognalo, da je bila aretovanka pogostokrat tudi v Budimpešti, kjer se je izdajala za absolutnino zdravljenja ter je kazala posebno zanimanje za sestavljanje strupov. Po nadaljnjih poizvedbah se je dognalo, da si je Marianovičeva preskrbela 14. oktobra 1909 strup, in sicer ciankali. Ako je aretovanka strup porabila, še ni znano. Dognalo se je tudi da je bila aretovanka po 14. oktobru pr. leta v Lincu, Dunaju, Moskvi, Budimpešti in Sarajevu, kakor tudi Zemunu. Dalje je zvedela, da je Marianovičeva v službi srbske vlade, da goji neugasno sovraštvo proti Avstriji in avstrijski vojski, ter da je sum več kot upravičen, da je sodelovala pri skrivnostni aferi z namenom uničiti avstrijske generale. Mnogo zaslišanih prič, ki so prišli v stik z Marianovičevno, potrjuje neizmerno sovraštvo aretovanke proti avstrijski vojski. V koliko je v zvezi s strupenimi pošiljatkami častnikom, se bo mogoče še dognalo v prihodnjih urah. Zanimivo je vseeno, da je bila aretovanka glede na Hofrichterjevo afero posebno poučena. Zelo značilno se je nekoč izrazila o Hofrichterju. Ni mogla namreč prikriti sočustvovanja s Hofrichterjem ter je dejala: »Hofrichter je popolnoma nedolžen in ne sme biti obsojen. O strupenih pošiljatkah ne ve ničesar. Nihče ne ve o tem ničesar!« Včeraj zvečer ob 7. uri so nadaljevali zaslišanje ter so poslali del dosedanjih tozadevnih aktov garnizijskemu sodišču na Dunaju.

O aretovanki se še poroča, da je Marianovičeva Srbkinja, ki je po celem Hrvaškem slabo razupita. Marianovičeva je žena nekega občinskega notarja, ki je bil zaradi poverljivosti v Mitrovici dalje časa zaprt. Marianovičeva je v zagrebških uredniških listov ponovno ponujala se brezuspešno kot urednica ali korespondentinja. Obiskovala je vedno sama gostilne in kavarne, kjer se je skušala seznaniti s častniki. Večinoma je bivala izven Zagreba ter je bila skoro vedno v družbi častnikov. V Reki in drugod je bila že kaznovana radi tajne prostitucije, medtem ko je bilo sodno postopanje zaradi vohunstva proti njej ustavljeno. Osebe, ki jo poznajo, dvomijo, da bi bila duševno normalna.

× × ×

Danes smo dobili telefonično poročilo iz Oseka, da je aretovanka izjavila, da je ciankali kupila v lekarni »pri angelju« v Budimpešti proti zdravniškemu listku, lekarnar pa izjavlja, da aretovanka laže ali se pa moti, ker njegova knjiga o strupih te postavke nima.

GRÖF STÜRGKH O PREUREDBI ČEŠKE TEHNIKE V BRNU.

Praga, 5. novembra. Deputacija češke tehnike v Brnu, v kateri so bili rektor prof. Zvónicek, dekan Jahn in prof. Ursina, je bila včeraj v poslanski zbornici, ter je posetila pod vodstvom poslanca Smreka načelnike posameznih slovanskih klubov, in sicer poslanca Kramařa, Glabinskega, Šusteršiča, Staneka in Baxa, ter končno tudi našega ministra Stürgkha zaradi preuredbe češke tehnike v Brnu z ozirom na upeljavo oddelkov, ki so v nemški tehniki že upeljani. Naučni minister grof Stürgkh je objubil izpolniti želje, kakor hitro bodo vladi dovoljeni novi davki.

Dnevne novice.

Volitve v nezgodno zavarovalnico in krščanskosocialni železničarji. »Prometna zveza«, krščanskosocialna železničarska organizacija, je sklenila, da se volitev v nezgodno zavarovalnico ne udeleži. Na nas je prišlo več dopisov naših somišljenikov železničarjev glede na te volitve. Opozarjamo vse železničarje našega mišljenja, naj pri volitvah oddajo prazne glasovnice in naj ne volijo nikogar, kdorkoli si bodi, da se ne bo nihče mogel bahati z glasovi naših ljudi. Prazna glasovnica je dano geslo krščanskim socialnim železničarjem in to geslo naj se dosledno in strogo povsod izvaja. Če te kdo vpraša, koga naj voli, odgovori: »Prazno glasovnico oddaj!« Po tem naj se povsod ravna.

Kako Ciril-Metodova družba dela za liberalizem. Jako zanimiv članek, ki neovržno dokazuje, kako Ciril-Metodova družba, odkar je v liberalnih rokah, dela namesto samoslovenske liberalno propagando, objavlja današnji »Mir«, glasilo koroških Slovencev. Najprej opisuje »Mir«, kako so liberalci vrgli krščansko misleče Slovence iz družbe, potem pa pokaže, kako so začeli liberalci se za Koroško zanimati.

Prej se niso za Koroško nikoli nič zme-nili, odkar pa so se polastili edine slovenske obrambne organizacije, so začeli pisati o Koroški cele čebre tinte, pa kako? Blatili so koroške voditelje, Grafenauerja, dr. Brejca in duhovščino, edino delavko na narodnem polju na Koroškem, da, še hujše, spravljali so celo naše denarne zavode v roke Nemcem! In ljudje, ki so tako začeli za Koroško »delati«, sedijo v odborih Ciril-Metodove družbe! Kako pa Ciril-Metodarji na eni strani javnost prepričujejo, da so zgolj narodni in celo »verni«, na drugi pa delajo naravnost nasprotno, to odkriva »Mir« sledeče: »V Slovenskem Braniku« n. pr. krasno pišejo in tako narodno, da bi morale nevednemu narodnjaku solze priteči, in hrabro dvigajo »neomadeževano zastavo sv. Cirila in Metoda«, hočejo »pospeševati slovensko šolstvo na katoliškonarodni podlagi«. Vsi, ki ne hvalijo družbe, so ji »zavidni« in so »izdajalci«. Celotno »česki duhovnik«, ki pa sedi v uredništvu »Branika« ali pa vsaj pozna družbo le iz »Branika«, jim naj služi. Mi pa jih poznamo! Vemo, kakšno je tisto njihovo krščanstvo. Družba pošilja na Koroško, in sicer na osem naslovov liste »Svobodna misel«, »Slovenski Narod«, »Narodni Dnevnik«, »Edinost«, torej same liberalne liste, s katerimi hoče okužiti naše ljudstvo, v kolikor ga še ni okužilo nemško liberalno častnikarstvo. S takim delovanjem se ne brani meje, ampak se le stremi za tem, da se ljudstvu zastudi katoliškonarodno gibanje, ki edino drži narodno življenje na Koroškem. S takim narodnim delovanjem se podirajo temelji, na katerih stoji koroško slovenstvo. Družba zida mostove, ki vodijo iz slovenske stranke v nemškutarstvo. Zakaj pristni liberalci, brezverci, najgrši pijanci in nečistniki na Koroškem so skoro brez izjeme nemškutarji, narodni so le verni, pošteni Slovenci, katere zastrupljajo liberalci.« — Zdaj vemo — Ciril-Metodova družba pod liberalnim vodstvom je tista, ki dela razdor med Slovenci na Koroškem, njeni liberalni voditelji so tisti, ki rušijo temelje, ki so jih zidali koroški prvoborniki, ona je tista, ki daje ljudem »Svobodno misel!« To delo je protinarodno, razdiravno in pogubno za verno slovensko ljudstvo! Tako liberalci delajo za narodnost, tako so degradirali nekdanj samoslovensko družbo do liberalne filiale!

Mahljaji po zraku. Liberalci apelirajo, kadar je treba po nas udariti, posebno radi na sentimentalna čustva, na pieteto, spoštovanje in tako dalje. Tako zdaj pišejo, da mečemo kamne na Kotnikov grob, da smo podobni hijenam in v sorodstvu z volkodlaki, ker smo rekli, da je bil rajni Kotnik liberalalec. To menda ni tako hudo, da bi se smelo o nas trditi, da ne poznamo usmiljenja niti z rajnimi, če rečemo, da je bil kdo liberalalec. Ampak mi tega niti nismo rekli, temveč le konstatirali, da je »Narod« o rajnem Kotniku zapisal, da je bil vzgojen v duhu Ciril-Metodove družbe in da je zato bil liberalnega mišljenja, v katerem mišljenju da je edino sreča za slovenski narod. »Narod« torej identifikuje Ciril-Metodovo družbo z liberalizmom — nič več in nič manj nismo povedali, in da je to liberalcem jako neprijetno, prav radi verjamemo.

Protestni shod proti novemu vinskemu davku je na dan 6. t. m., dopoldan sklicalo avstrijsko državno vinarsko društvo na Dunaju. Zborovanje se vrši v Sofijini dvorani.

Imenovanja v agrarni službi. Imenovani so: Agrarni zemljemerski pristav g. Fran Avčič za c. kr. evidenčnega zemljemerca; asistenti za agrarske operacije: Ivan Petročnik, Albin Zakrajšek, Franc Detter in Robert Tratnjig za c. kr. evidenčne eleve.

Zveza slovenskih odvetnikov v Ljubljani bo imela dne 13. sušca 1910 ob 10. uri dopoldne v mestni posvetovalnici ljubljanskega magistrata svoj občni zbor z običajnim dnevnim redom: Poročilo odborovo, poročila o jezikovnih razmerah, volitve odbora in slučajnosti. K temu zborovanju se vabijo vsi slovenski gg. odvetniki in notarji ter odvetniški in notarski kandidati. — Odbor.

Slov. katol. akad. društvo »Danica« na Dunaju si je izvolilo na prvem občnem zboru dne 3. sušca t. l. za letni tečaj 1910 sledeči odbor: Tov. phil. Lovro Sušnik, predsednik; tov. iur. Ivan Gogala, podpredsednik; tov. phil. Ivan Gruden, tajnik; tov. for. Anton Pavlin, blagajnik; tov. iur. Makso Gruden, gospodar; tov. phil. Ivan Lakner, knjižničar.

Za »Ljudski sklad« so darovali gg.: Anton Kobi, veletrgovec in deželni poslanec, 100 K. — dr. Ivan Šusteršič, odvetnik, dr. in dež. poslanec, 60 K. — Fran pl. Šuklje, deželni glavar in dr.

poslanec, 60 K. — Dr. Ignacij Žitnik, dr. in dež. poslanec, 60 K. — Josip Poganičnik, dr. in dež. poslanec, 60 K. — Franc Jaklič, dr. in dež. poslanec, 60 kron. — Franc Demšar, dr. in dež. poslanec, 40 K. — Jarc Evgen, prof., deželni odbornik, 40 K. — Josip Gostinčar, dr. in dež. posl., 30 K. — Dr. Evgen Lampe, dež. odbornik, 20 K. — Dr. Vlad. Pegan, odvetnik, deželni odbornik, 20 kron. — Dr. Aleš Ušeničnik, profesor bogoslovja, 10 K. — Dr. Ivan Dolšak, zdravnik, 5 K. — Andrej Kalan, kanonik, 5 K. — Mandelj Josip, c. kr. pristav tobačne tovarne in deželni poslanec, 5 K. — Smolnikar Luka, stolni vikar, 5 K. — Šiška Josip, kanonik, 5 K. — Dr. Zajc Ivan, zdravnik, deželni poslanec, 5 K.

Nova stranka na Hrvaškem. Ker se je izkazalo, da stare mažaronske stranke na Hrvaškem le ne bo mogoče obuditi k novemu življenju, stremi ban Tomašič za tem, da se koalicija preseljuje v enotno stranko, ki bi jej pristopili tudi bivši člani stare narodne t. j. mažaronske stranke. Kaj poreče k temu kvasu koalicija?

Slovensko katoliško društvo sv. Jožefa v Trzinu je imelo v nedeljo, dne 27. febr. jako časten večer. Priredilo je v dvorani pri Bastelnu predstavo, ki je bila tako dobro obiskana, da je bila prostorna dvorana prenapolnjena in je moralo precej občinstva oditi, ker ni dobilo prostora. Poleg tržanov smo opazili pri predstavi tudi lepo število naših Lomljanov, ki so kljub pozni uri prišli k igri. Prvi so nastopili tamburaši, ki so zaigrali dva komada in želi mnogo priznanja in odobravanja. Prav veselji smo bili, ko smo po večletnem odmoru zopet zazrli na odru naše vrle tamburaše. G. kaplan Gole je kot predsednik društva v pozdravnem govoru omenil pomen katoliških društev, zlasti deklinskih odsekov, kakoršen se v najkrajšem času osnuje tudi v društvu sv. Jožefa. Za mešanim zborom, ki je izborni zapel pod vodstvom g. organizatorja vedno lepo Foersterjevo »Naše gore«, je nastopil naš dični moški zbor, ki je krasno proizvajal pesem »Čolnik«. Tudi igralci in obe igralki (gospa Gregorc in gdčna. Mikič) so igro »Kapelica na gori« tako izborni predstavljali, da smo se čudili velikemu napredku, ki so ga pokazali uprav pri tej prireditvi. Ne bomo hvalili posamičkov, rečemo le, da so prav vsi od prvega do zadnjega vrlo dobro rešili nalogo. Še po igri smo ostali nekaj časa v prijateljskem razgovoru. Le en glas je bil čuti: Lepo je bilo. Častitamo društvu in igralcem na lepem uspehu, izražajoč željo, da jih zopet kmalu vidimo na odru. Da je bil tudi blagajnik zadovoljen z blagajno, se ume samo ob sebi.

Iz naše vojne luke nam poročajo: V četrtek je dospel v Pulj tržaški namestnik princ Hohenlohe s parnikom »Bilinski«. Pričakoval ga je vodja tukajšnjega okrajnega glavarstva grof Attems. Od tu sta se podala oba na otok Brioni, kjer je bil princ Hohenlohe pri prestolonasledniku nadvojvodu sprejet v avdienci. Ob 1. uri popoldne je bil pri nadvojvodu prestolonasledniku in vojvodinji Hohenberg dvorni obed, h kateremu so bili povabljeni: tržaški namestnik princ Hohenlohe, grof Attems, podadmiral pl. Ziegler, kontreadmiral Müller pl. Elblein in tukajšnji polkovniki. Popoldan se je vozil prestolonaslednik z vso družino na jadrnici »Lily« po Fasanskem zalivu. Danes v soboto pa je došel prestolonaslednik sem, da si ogleda novo ladjedelnico, katera se tu postavlja, in rekonstrukcijska dela na vojni ladji »Cesarica Marija Terezija«. Od tu se je podal prestolonaslednik zopet nazaj na otok Brioni. — Nova vojna ladja »Zrinyi« se bo v Trstu dne 12. aprila spustila slovesno v morje. Kumovala ji bo hči našega cesarja nadvojvodinja Marija Valerija. — Mornarji naše vojne ladje »Nadvojvoda Ferdinand Maks« so svetovni rekord, katerega so postavili mornarji angleške vojne mornarice z vkrcanjem premoga, pobili s tem, da so v eni uri vkrcali 420 ton premoga. Rekord angleških mornarjev je znašal 300 ton na uro. Celih 120 ton so ga naši mornarji vkrcali več v eni uri, kakor angleški. Res lepo delo, v eni uri vkrcati 42 vagonov premoga!

Velik tihotapski škandal se je odkril v Gorici. 3. t. m. je vzbujalo občno pozornost, da so se en finančni brigadir in dva finančna stražnika iz laškega kraljestva po Gorici javno sprehajali. Kmalu se je izvedelo, da so bili pri različnih oblasteh, ki v sporazumu z laškimi oblastmi zasledujejo veliko tihotapsko afero, v katero je tudi zapletenih več znanih oseb iz Gorice in goriške dežele.

Imenovanje. Pri tukajšnjem deželnem sodišču je bil imenovan oficijant Henrik Mravlja za asistenta.

Nagrada za rešitev življenja, 25 kron, je dobil Janez Snoj iz Tacna. Rešil je Lovrenca Malenška iz Smartnega.

Umrla je v Radečah pri Zidanem mostu gdčna. Marija Dolinar, stara 30 let.

Naša društva. V nedeljo, ob 3. uri popoldne bo občni zbor izobraževalnega društva v Preski; obenem bo tudi Orel imel občni zbor.

Umrl je v Pulju v četrtek 54 let stari cesarski svetnik in veleposestnik Alojzij Dejak. Pokojnik je bil rojen Slovenec, a se je svojemu narodu izneveril. Prejšnja leta je bil tudi občinski svetnik in pristaš laško-liberalne stranke. Slovanom ni bil naklonjen, in je v svoji stranki nastopal proti njim, kjer je le mogel.

Nova poštna nabiralnica je začela te dni poslovati na Vrhu v kočevskem okraju. Zvezo ima na eni strani s c. kr. poštnim uradom Nova sela na Kranjskem in na drugi strani s kr. poštnim uradom Brod na Kulpi.

Kmetijski tečaj za kamniški okraj se bo vršil 6., 7. in 8. sušca v Mekinjah v župnišču. Spored: V nedeljo (6. sušca) ob 3. uri popoldne: O sestavi zemlje, gnoju, gnojenju zemlje; govori g. svetnik Pirc. V ponedeljek od 9. do 12. ure: o živinoreji; govori g. nadzornik Legvart; od 2. do 5. ure popoldne: o sadjarstvu; govori kletarski nadzornik g. Gombač. V torek od 9. do 12. ure dopoldne: o zadrugi; govori g. zadrugi komisar Pogačnik; popoldne od 2. do 5. ure: predavanje o živinozdravstvu; govori c. kr. višji živinozdravnik g. Sadnikar. Bodi udeležba vedno mnogoštevilna!

Kjerkoli imajo gramofon, naj bi se iz gramofona glasile prekrasne slovenske pesmi. Najnovejše slovenske plošče za gramofon prodaja g. Zajec na Starem trgu v Ljubljani. Opozorjamo še enkrat na tozadevni njegov in-serat v današnji številki.

Koncert v Kranju. Občinstvo v Kranju in v bližnjih krajih opozarjamo na znamenit glasbeni dogodek, ki se vrši jutri zvečer v dvorani »Ljudskega doma« v Kranju. Izobraževalno društvo »Kranj« priredi koncert pod vodstvom g. prof. M. Bajuka. Prepričani smo, da bodeta glasbeni mojster Bajuk in vrli zbor društva »Kranj« s tem koncertom položila temelj našemu glasbenemu središču na Gorenjskem.

Kranjska deželna vinarska zdru-ga v Ljubljani je vložila protest na finančno ministrstvo proti nameravanemu vinskemu davku. Zeleti je, da bi jo v tem vse vinarske zadruge, občine in druge korporacije v vinorodnih krajih posnemale, kajti novi vinski davek, katerega načrt je bil zadnje dni v državnem zboru predložen, bi naše vinogradnike, kateri so vsled vinske krize že itak v skrajno slabem položaju, popolnoma uničil.

Litija. V nedeljo, dne 17. februarja, se je vršilo v Litiji prav dobro obiskano delavsko zborovanje, na katerem se je ustanovila plačilnica »Jugoslovenske strokovne zveze«. Na zborovanju, katero je vodil g. kaplan Krišče, je govoril Ivan Nep. Gostinčar. Zborovalci so prav pazljivo pritrjevali in da so govornika tudi dobro umeli, priča prav lepo in veliko število delavcev in delavk, ki so pristopili k »Strokovni zvezi«. Upamo, da bo naša plačilnica prav hitro rastla in bo ena največjih v »Jugoslovanski strokovni zvezi«.

Smrt pevca dvorne opere Demutha pri koncertu. Iz Černovic poročajo z dne 5. marca: Dvornega pevca Leopolda Demutha, prvega baritonista dunajske dvorne opere, je včeraj zvečer med koncertom, ki ga vsako leto tu prireja, zadela kap ter je v teku četrte ure umrl. V Černovic je dospel v najboljšem razpoloženju in je v koncertu že odpel tri pesmi. Demuth se je ravno pripravljaj, da bi pridjal še eno pesem, ko je naenkrat obledel ter je odšel v garderobno sobo. Med tem časom je igral spremljevalec na klavirju dalje. Ko je Demuth zopet stopil v dvorano, ga je občinstvo burno pozdravilo, igralec na glasovirju pa mu je dejal: »Začnimo!« Demuth mu je odgovoril: »Me ni je slabo!«, nakar je omahnil. S pomočjo gostov so ga odpeljali v stranske prostore, kjer je tožil o slabostih, v četrte ure pa je umrl. — Leopold Demuth je bil rojen v Brnu in je bil star 49 let.

Zanimiva benefična predstava v Trstu bo jutri, dne 6. t. m., v tamošnjem slovenskem gledališču. Ne samo, da se igra prvokrat v slovensčini drama Ivo pl. Vojnoviča »Evinocija«, občinstvo hoče marveč počastiti tudi odlično domačo igralko in režiserko g. Danilovo ki igra v drami vloga Jele, matere Ivo Lediniča, mojstra na ladjedelnici. V vlogi slepca Vlahu nastopi g. Verovšek.

— **Predavanje v Novem mestu.** V nedeljo, 6. t. m., ob 11. uri dopoldne bo g. dr. V. Saruban nadaljeval svoje predavanje »O vulkanizmu« v društvu katoliških rokodelskih pomočnikov.

— **O jugoslovanskem vprašanju** je imel minuli četrtek gospod profesor Fr. Komatar v »Ljudskem domu« v Kranju predavanje, ki je vzbudilo veliko pozornost. Na podlagi temeljito preiskanih zgodovinskih tiskanih in pisanih virov je govornik pojasnjeval iz godovine, kako se je v raznih stoletjih pri Jugoslovanih pojavljala želja po zjedinenju v eno deželo, in je prišel do sklepa, da z ozirom na zgodovinska dejstva trializem v Avstriji ni nemogoč. Odkar je cesar proglasil, da določbe pragmatične sankcije veljajo tudi za Bosno in Hercegovino, se poleg politikov tudi zgodovinarji bolj intenzivno bavijo z vprašanjem, kaj poreče pogled na preteklost glede na izpremembe sedanjega dualističnega sestava. Času primerni Komatarjev govor je v prvi vrsti zanimiv za Hrvate in Slovence in zato podamo iz njega kratke izvlečke: Najprej je govornik obširno dokazal iz zgodovine, da je Hrvaška le priklopljeni in podjarmljeni del ogrske države. Ker se je prostovoljno pridružila Ogrski, je samostojna dežela in sme o svoji usodi sama odločevati. Potem je rešil vprašanje, če je bila Bosna že kdaj združena s Hrvaško in čegava last je Dalmacija. Do leta 1830 so bili Ogrji drugačnih nazorov, kot danes, smatrali so Hrvate kot istovredne, dandanes pa ima pri njih prvo besedo narodni fanatizem. Opaziti pa je, da se zadnji čas dva najboljša ogrska zgodovinarja nagibljeta k hrvaškemu naziranju, da namreč poročilo zgodovinarja Tomaža, naddijakona spljetskega, ki je edini vir za oni čas, ko je Hrvaška postala del Ogrske, ni falzifikat. Obširno je govornik nato pojasnil dogodke, kako so Hrvatje po padcu kralja Petra Svačica pri Kapeli še ohranili samostojnost in kaj je ogrskemu kralju Kolomanu dalo povod, da si je po pogodbi, sklenjeni s hrvaškimi odposlanci, privzel naslov kralja hrvaškega in dalmatinskega, in kako so ga potem slovesno kronali v Belgradu v Dalmaciji, ko so se Hrvatje prostovoljno podvrgli njegovi nadoblasti. Istotako so Hrvatje vsa stoletja kazali, da niso podjarmljen narod in so zavzeli odločno stališče pri proglašenju pragmatične sankcije za Hrvaško, ki ima državnopravno veljavo, katere avstrijska nima, in ki tedaj ni državni zakon, kakor napačno sodijo celo ministri. Iz tega sledi, da bi proglas, ki razširja pragmatično sankcijo na Bosno, moral imeti državnozbornsko odobrenje. Obširno je predavatelj potem pojasnil stik med Hrvati in Slovenci za časa celjskih grofov, ki niso mogli biti nemškega pokoljenja, ker so si izbirali za žene slovanske kneginje, bili v tesni zvezi z jugoslovanskimi velikaši ter stremili po ustanovitvi jugoslovanske države. Hrvatje so Ferdinand I. smatrali za svojega gospodarja, ne pa ogrskega kralja, in so prvemu celo ponudili kraljevsko krono, pričakujoč od njega, da bo združil Hrvaško z notranjo Avstrijo, to je s slovenskimi deželami, kar jim je bil Ferdinand obljubil storiti. Turki in protestanti so ga ovirali, da obljube ni izpolnil. Nato je govornik razložil, kako so Hrvatje že pred 300 leti želeli združitev Bosne s Hrvaško. Podal je pogled na združevanje teh dežel za časa Rimljanov in kako je Napoleon oživil staro Ilirijo. Zavrnil je nazadnje govornik dozdevne pravice Ogrov do Dalmacije in omenil, zakaj se Ogrji upirajo železnici, ki bo vezala Slovence s Hrvati. Mnogoštevilno zbrani poslušalci so zanimivo predavanje živahno pohvalili.

— **Umrl je v Trstu duhovni pomočnik** pri Novem sv. Antonu č. g. Andrej Pacor.

— **Občinske volitve v Zagrebu.** Pri ožjih volitvah v zagrebški občinski svet za prvi razred so včeraj zmagali kandidatje hrvaško-srbske koalicije.

— **Kako sta pobegnili kaznjenca Pogačar in Warmuth** o tem poročajo iz Celovca: V ponedeljek, 28. svečana se je vršila na licu mesta sodnijska komisija, pri kateri se je izjavil kot izvedenec ključavničar Kollitsch, da begunca nista odprla vrat, skozi katerega sta ušla, s silo, ampak najbrž s ponarejenim ključem. Paznika ne zadene nobena krivda.

— **Pogačar na delu.** Tat Pogačar, ki je s svojim tovarišem ušel iz preiskovalnega zapora v Celovcu, je pridno na delu. Na prvi postaji v Trzinu je olajšal kaplana za 35 K. V Kranju sta pa tiča bila že bolj pogumna. V knjigarni »Iliriji«, pred nosom policije, sta skoraj pol ure pisala pisma sredi popoldneva. Zvečer sta pa vlomila v pisarno gimnazijskega ravnateljstva in odnesla 100 kron.

— **Fine umetniške razglednice,** ki predstavljajo narodne noše iz Istre, Dalmacije in deloma tudi iz tržaške okolice, so izšle v zalogi tiskarne Prombergerja v Olomucu.

— **Znamenit socialnodemokratski urad** imajo v Trstu, kakor se poroča 28. februarja. Vodstvo okrajne bolniške blagajne ima, kakor vse kaže, zelo veliko zaupanja v vlomilce in tatove. Nek Josip Naglič je splezal pri dnevu opoldne skozi odprto okno v pritlično blagajniško sobo urada okrajne bolniške blagajne, ki je v rokah socialnih demokratov. Ker je bilo ravno opoldne, ni bilo v pisarni nobenega človeka. Slučajno je opazil tatu nek redar, ki je zlezal za njim skozi okno in ga aretoval. Tat je že imel v svojih žepih šest očeal v vrednosti 100 K in več uradnih pečatov. (Očala dobro označujejo kratkovidnost socialnodemokratske blagajne.) Na tleh je stal v pisarni lahek železni zaboj, v katerem je bilo 3000 K.

— **Hotel Grljan pri Miramaru prešel v slovenske roke.** Z včerajšnjim dnevom so storili tržaški Slovenci zopet korak naprej na polju gospodarske osamosvojitve. Po dolgih pogajanjih se je namreč včeraj popoldne podpisala v prostorih »Tržaške posojilnice in hranilnice« kupnoprodajna pogodba, s katero je prodala dosedanja lastnica Adela vdova Feder vse svoje posestvo v Grljanu konzorciju, obstoječemu iz tržaških denarnih zavodov: »Tržaška posojilnica in hranilnica«, »Jadranska banka« in »Trgovsko-obrtna zadruga« za kupnino 450.000 K. To posestvo obstoja iz znanega hotela »Grignano« s 30 sobami in drugih gospodarskih poslopij, morskega kopališča in okolu 13.000 kvadrat. sežnjem zemljišča. Kopališče je jako priljubljeno pri gostih iz severnih dežel monarhije ter se je v zadnjih letih vidno dvigalo. In kako bi se ne, saj je Grljan ena najlepših in najzdravejših točk ob Adriji. Prorokuje se, da nastane v najbližjem času na tem obrežju nova Opatija. Miramarski park je gostom hotela vedno odprto. Čistitati moramo torej našim gori omenjenim zavodom, da so se odločili do omenjenega koraka ter smo prepričani, da store vse mogoče, da dovedejo »Hotel in kopališče Grljan« do one višine, ki jo zaslužujeta. Kakor smo doznali, so se omenjeni trije zavodi v to svrhu zedinili v ustanovni odbor delniške družbe pod imenom »Hotelska delniška družba Grljan-Miramar pri Trstu«, ki bo emitiral za sedaj, po odobrenju pravil, delniško glavnicu od 1.000.000 K. Čujemo tudi, da se češki krogi že sedaj zanimajo za akcije te družbe ter se nadejamo, da tudi naši imovitejši krogi ne zaostanejo. Bilo srečno!

— **Obdelovanje vinogradov** na Dolenskem kakor tudi na Vipavskem se je že pred tedni pričelo ter se vrši in nadaljuje ob najlepšem vremenu. Trta je vsled mile zime nenavadno dobro prezimila, tako da je zopet pričakovati obilne in dobre vinske letine. Ali kaj pomaga, ko ne morejo vinogradniki še svojih pridelkov iz prejšnjih let spraviti niti za slepo ceno v denar! — Pomankanje delavcev je vzlic visoki mezd dokaj občutno.

KAKO SE NA FRANCOSKEM LIKVIDIRA.

Veliko je bilo razočaranje, ki je sledilo likvidaciji samostanskega imetja. Sovražniki so v veliki zadregi, ker je čimdalje več umazanih reči prišlo na dan. Čudna ironija je to, da je še celo Combes, ki je pripravljaval likvidacijo samostanov in kogregacij, moral zdaj postati tožitelj.

Dne 29. grudnia 1908. zahteval je senator Le Provost, naj se sestavi komisija, ki naj bi preiskala račune o prodaji posestev verskih kogregacij, ki so jih položili likvidatorji cerkvenih posestev. Dne 27. januarja leta 1909. je začela komisija svoje delo in pred kratkim je prišlo na svetlo poročilo, v katerem Combes zagotavlja:

Ako se izvršne likvidacije razvrste ne po okrajih, ampak po likvidatorjih, ter se na eni strani zabeležijo prihodki, na drugi strani pa stroški, kaže se z ozirom na Pariz sledeči uspeh:

Advokat Duez je izvršil 13 likvidacij:

Prihodki	frankov 4.499.873
Stroški	» 2.345.112

Prebitek	frankov 2.154.761
Advokat Lecouturier je imel 29 likvidacij:	

Prihodki	frankov 8.781.823
Stroški	» 3.128.784

Prebitek	frankov 5.653.039
Advokat Menage je imel 56 likvidacij:	

Prihodki	frankov 12.435.067
Stroški	» 5.629.201

Prebitek	frankov 6.805.866
--------------------	-------------------

Te številke dajo misliti. Oropani so samostani in kogregacije, in kaj je ostalo državi? Malenkost. Obetali so radikalni delavcem, da bodo iz skupičke samostanskih posestev izvršili in zagotovili starostno zavarovanje; pa stroški prodaje so bili tako ogromni, da je le malo prebitka ostalo. Dobro so izhajali advokati in judje, ki so za pičlo ceno pokupili cerkvena posestva.

Štajerske novice.

Š **Kavarniške razmere v Celju.** Gospod Kruschitz, posestnik kavarne »Europa« v Celju se je že tudi preobdel slovenskega kruha. Ko se je pretekli četrtek dne 24. minulega meseca pri kvartanju skregal z nekim gospodom, začel je »psovati svoje goste z »Windische Hunde, schmeisse Euch alle hinaus« itd. Gostje, ki so bili Slovenci, so takoj zapustili kavarno in mu povedali, da ne pridejo več. Priobčujemo to, ker celjski listič o stvari molči, čeprav je bilo uredništvo na to opozorjeno. Zdi se nam prav čudno, da Celjani nimajo še lastne kavarne, ako-ravno je toliko inteligence v mestu in pride tudi mnogo slovenskih trgovskih potnikov v Celje, ki so primorani zahajati v nemške kavarne, posebno, če prihajajo ponoči. Ljudje, ki se za kavarnarsko obrt zanimajo, so brez sredstev, drugi pa, ki bi lahko kaj storili, pa roke križem drže. Gospodje okoli liberalne posojilnice se menda bojé, da bi potem s tarokom v »Narodnem domu« ne bilo nič več. Ta pa ne drži, kajti poznamo mnogo inteligence, katere radi razmer, ki vladajo v Celju, sploh ne zahaja v »Narodni dom«, rada pa bi zahajala v kako slovensko nepristransko kavarno.

Š **Malik, ta ponemčeni Čeh,** silno imponira štajerskim Nemcem. Graško turnarsko društvo ga je te dni izvolilo za častnega člana v priznanje njegove požrtvovalne udanosti in idealne navedenosti za nemško visoko misel. Enako ga je počastilo ptujsko muzejsko društvo, kar nas res veseli, kajti ta mala strupena žaba spada kot posebnost sama po sebi v muzej.

Izpred sodišča.

IZPRED POROTNEGA SODIŠČA.

Razboršek na zatožni klopi. Danes se vrši razprava pred ljubljanskim porotnim sodiščem o tožbi, ki jo je vložil šmartinski župan gosp. Hostnik proti šmartinskemu liberalnemu trgovcu Razboršku, ki je v svoji zagrizenosti razobesil v svojem trgovinskem razložnem oknu tisti »Slovenski Narod«, v katerem se očita županu vlom in druge take lepe »reči«, ker je asistiral, ko sta gasilca Medvešček in Verbaj iz Zvonove dvorane vzela zastavo gasilnega društva, ker se je splošno po šmartnem govorilo, da bodo liberalci zastavo raztrgali, če se udeležijo slavnosti »Orlov«. Nato se je pričela grozna gonja. Ob razpravi priče izpovejo, da se je zvižgalo in demonstiralo ob Orlovem slavju. »Narod« se je pa zaletaval ob župana Hostnika, ki je vložil tožbo proti tistemu liberalnemu Razboršku, ki razobeša župana zasramovalne članke v svojo izložbeno okno. Tožnika zastopa dr. Poček, toženca dr. Tavčar. Med razpravo je zahteval dr. Poček odklonitev porotnika Novaka, ker je pričo Verbajsa nekaj vprašal. Zasliševanje priče je bilo končano ob pol 1. popoldne. Razpravo vodi hitro in spretno dvorni svetnik Pajk. Obravnava se danes ob pol 4. uri popoldne nadaljuje.

× × ×

Obravnava Tarnowska-Komarowski. Včeraj se je pričela pred beneško poroto obravnava proti Naumovu, Tarnowski, služkinji Perier in odvetniku Prilukowu. Proti Naumowu se je dvignila obtožba umora, proti drugim obtožencem pa sokrivda pri umoru grofa Pavla Komarowskija. Obravnava bo gotovo dokaj živahna, osobito pri konfrontaciji posameznih obtožencev; trajala bo približno 3 mesece. Umevno je, da se porotniki skušajo tej obravnavi izogniti. Vsak najde kak tehten razlog (osobito bolezen), samo da bi mu ne bilo treba prisostvovati tej obravnavi. Toda predsednik sodišča je bil brez usmiljenja. Porotniški sedeži so bili prvi dan obravnave kompletni. Obtožnica dolži Naumowa hudodelstva umora, katerega naj bi bil izvršil v ta namen, da si prilasti od grofa Komarowskija v prid Tarnowske vloženo zavarovalnino v znesku 500.000 frankov. Služkinja Perier je osumljena sokrivde. V teku popoldneva se je obdolžencem prebrala obtožnica. Naumow se je pričel jokati, med tem ko je Tarnowska ostala popolnoma mirna tudi v trenutku, ko jo je predsednik sodišča spomnil na soudeležbo pri umoru. Po zapri-

segi izvedencev-zdravnikov se je obravnava preložila.

KAKO JE DR. LUEGERJU.

Dr. Lueger je včeraj zavžil jed izven postelje. Pojedel je nekoliko žlic kurje juhe, tri ostrige in požirek vina. Dopoldne se mu je kolcalo v malih presledkih. Proti popoldnevu se je pojavilo zopet lahko bljuvanje, na kar se ga je lotila velika utrujenost. Ob pol 5. uri po kosilu je šel dr. Lueger v posteljo, kjer je takoj zaspal. Luegerjevo stanje popoldne ni bilo bogve kako ugodno. Čutil se je zelo slabega in je mnogo spal. Če je bil zbujen, je tožil o slabostih in bolečinah, ki so v zvezi s slabim delovanjem obisti. Tudi bljuval je večkrat.

Ljubljanske novice.

Ij Javno predavanje v S. K. S. Z. Prihodnji torek ob pol 8. uri zvečer predava v dvorani S. K. S. Z. g. dr. J. Josip Mal, asistent deželnega muzeja, o političnem sistemu in političnih idejah po francoski revoluciji.

Ij Na nedeljskem shodu slovenskega katoliškega delavskega društva, jutri ob 10. uri dopoldne v S. K. S. Z. govori deželni odbornik dr. Pegan.

Ij Izvršilni odbor slovenskega krščansko-socialnega delavstva ima svojo sejo v nedeljo ob 9. uri dopoldne v S. K. S. Z.

Ij Seja odbora S. K. S. Z. bo prihodnji ponedeljek ob 8. uri zvečer.

Ij Pevska vaja mešanega zbora »Ljubljane« je jutri ob pol 11. dopoldne v veliki dvorani »Uniona«. Vse gdčne. pevke in vsi pevci naj pridejo točno k skušnji. — Prevodnja.

Ij Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov bo imelo jutri, v nedeljo, dne 6. t. m., ob 10. uri dopoldne svoj redni mesečni shod.

Ij Novo deželno poslopje bo baje stalo na prostoru podrtega knežjega dvorca nasproti banki »Slaviji«.

Ij Pokopali so danes popoldne splošno znanega kavarnarja Ivana Haberle.

Ij Obrtna oblast mestnega magistrata ljubljanskega je g. Hienku, znanemu »Kranjskemu Janezu«, odtegnila koncesijo gostilniške obrti, ker je šest mesecev ni izvrševal. Tozadevni priziv je c. kr. deželna vlada zavrnila. Moža, kateri je vsled neugodnih kupčij padel v neprijeten gmoten položaj, je izguba omenjene koncesije silno neprijetno zadela, ker mu je nudila jamstvo obstanka, kakor hitro dobi primerne prostore. Predno je poteklo šest mesecev, je sicer mož dobil prostore, katere pa magistrat ni odobril, K temu sklepu mestnega magistrata imamo samo to pripomniti, da se enake koncesije tudi po celo leto niso izvrševale in jih mestni magistrat ni odtegnil, dasiravno dotične osebe v gmotnem oziru niso bile toliko prizadete.

Ij Musica sacra. Jutri, četrto postno nedeljo, se bo pri veliki maši ob desetih izvajalo v stolnici sledeče: Missa »Mater Dolorosa«, zložil Jos. Gruber, graduale »Laetatus sum«, zl. Anton Foerster, ofertorij »Laudate Dominum«, zl. dr. Fr. X. Witt.

Ij Slovensko deželno gledališče. Danes v soboto prvič velika klasična drama »Julius Caesar« Williama Shakespeara za par-abonente. V nedeljo popoldne ob 3. se ponavlja »Julius Caesar« (za lože nepar), zvečer pa se poje tretjič Verdijev »Trubadur« za nepar-abonente. — V torek se poje »Trubadur« za par-abonente, v četrtek pa je premijera Viktorja Leona in Waltherja ljudske igre »Gospodje sinovi« z g. Verovškom, gđc. Kandlerovo ter gg. Nučičem in Iličcem v glavnih ulogah.

Ij Umrl je krojač Friderik Kinkel na Prulah št. 6. Pogreb bo jutri, v nedeljo, ob 3. uri popoldne.

Ij Sprememba posesti. G. dr. J. Mauring je kupil hišo g. svetnika Baierja v Slomškovih ulicah, ker se namerava nastaniti v Ljubljani.

Ij Tönniesova tovarna postane, kakor čujemo, akcijska družba.

Ij Sestanek članov »Prometne zveze« je danes zvečer ob osmih v Česnovarjevi gostilni, Kolodvorske ulice.

Ij Razglas radi oddaje zidarskih, tesarskih, kamnoseških, kleparskih in krovskih del ter dobave železnine, dalje mizarskih, ključavničarskih, steklarskih, plekarskih del in upeljave vodovoda za novi prizidek k avgmentacijskemu skladišču v mestni topničarski vojašnici v Ljubljani vršila se bo pri podpisnem mestnem magistratu v pisarni stavbnega urada javna pismena ponudbena razprava dne 17. marca t. l., ob 10. uri dopoldne.

Ij Konja splašila. Danes ob 1/2 sta se splašila nekmu podčastniku domobranskega pešpolka št. 27 dva vojaška

Dr. Krek v koroški debati.

Dunaj, 4. sušca.

Socialni demokrat bi zatajil svoj program, ko bi vsak dan — ne poručal vsaj enega duhovnika. Tako je sinoči tudi soc. demokratski glavni govornik proti nujnosti Grafenauerjevega predloga, koroški poslanec Riese, slovenski duhovščini na Koroškem podtikal vso krivdo in odgovornost za narodne prepire. Kolikor nam je znano, je bil Riese učitelj na Dunaju in tudi sedaj stalno biva na Dunaju. Vse svoje znanje o koroških razmerah bržčas zajema le iz nemško-narodnih glasil, zato pa mu tudi leži v želodcu koroška duhovščina. Riese je brez dvoma, kakor mnogi njegovi tovariši, soc. demokrat le v teoriji. V praksi pa je tak nemški zagrozenec, kakor so Malik, Dobernig e tutti quanti. Znani dogodki na celovškem kolodvoru, ki so bili povod predlogu, bijejo v obraz narodni ravnopravnosti, katero soc. demokracija z nekakim ponosom navaja v svojem programu. Riese pa meni, da so to malenkosti, provokacije slovenskih prenapetosti. Naravnost škandal pa je, da so Riese in mnogi njegovi nemški tovariši glasovali proti nujnosti predloga, dočim so skoraj vsi češki soc. demokrate glasovali za nujnost. Kdo naj razume to soc. demokratsko taktiko! Dognano je, da uslužbenci na državnih železnicah prezirajo in zaničujejo slovenski jezik. In to nasprotuje splošno veljavnim državnim zakonom in tudi vsakdanjim potrebam. S tega stališča so češki soc. demokrate glasovali za nujnost. Torej so nemški socialni demokrate ravno taki narodni šovinisti, kakor člani nemško-narodne zveze. Zato naj se ne širokoustijo s svojim programom o narodni ravnopravnosti.

Dr. Krek.

Glavni govornik za nujnost, dr. Krek, je izjavil:

Čas je, da se povrnemo k predmetu. Zato se ne bodem bavil z raznimi vprašanji, ki so se v tej razpravi sprožila od raznih strani. Kaj hoče naš predlog? Jasno izjavo od vlade, ali je pravično in spodobno, da se v Celovcu, glavnem mestu dvojezične kronovine, ne more kupiti voznih listek v jeziku, ki je tudi priznan kot deželni jezik. Ali je pravično in pošteno, da za zapirajo ljudi, ti v slovenskem jeziku zahtevajo vozne listke? Navedem slučaj, ki mi ga je pravil neduhovnik. Ta zahteva v Celovcu v slovenskem jeziku: »Prosim karto v Pliberk.« Ženska v uradu odgovori: »V Pliberk?« Uradnica vzame karto in vpraša uradnika v pisarni: »Ali smem izročiti karto?« Nato se obrne in reče: »Zahtevajte karto v nemškem jeziku!« Gospod zopet ponovi v slovenskem jeziku: »Prosim karto do Pliberka.« Uradnica se zadere: »Glejte, da se spravite!« (Čujte! Čujte!)

To je istina in to dejstvo imenujejo provokacija. Ako potnik ne reče uradnici: »Hvala, gospica, poljubim Vam roko, ker ste tako ljubeznjivi,« ako potnik pokaže svojo nevoljo, potem to imenujejo izgred. Ako pa s temi frazami ne dosežejo namena, potem se sklicujejo na zgodovinski razvoj. Preje moraš torej napraviti državni izpit iz zgodovine, ako hočeš v Celovcu v slovenskem jeziku kupiti voznih listek. (Medklici.) Ta zgodovinski razvoj! Gospodje! Ako hočete poznati zgodovinski razvoj koroške in drugih dežel, koder so slovenske manjšine, morate preje proučiti perzijsko zgodovino, kakor nam jo opisujeta Jeremija in Azra. Tam najdete, da je prerano umrli Artakserkses v 5. stoletju pred Kristom izdal svoje ukaze v vseh jezikih svoje države. (Čujte!) Prav bi bilo, ko bi avstrijska vlada proučila perzijsko zgodovino 500 let pred Kristom. Tudi mi poznamo slovensko zgodovino, kakor se je razvila v glavah nemškega Nume Pompilija in nemških strank, ki jih vodi Egerija stare ali nove »Preše«. Slovenski narod so imenovali narod »hlapecev in kravjih dekel«. Toda ti hlapci in dekle tudi plačujejo davke in pošiljajo svoje sinove v vojske. (Tako je!) Žive v avstrijski državi, v ustavni državi in imajo pravico, v svojem jeziku iskati in dobiti pravico. Ta »zgodovinski razvoj«, ko je v istini še hlapčeval slovenski narod, pa je končan. Danes stanovi niso več piramidalno drug nad drugim, marveč drug poleg drugega. (Pritrjevanje.) Ta zbornica in načelo, po katerem je sestavljena, treščil ob tla »zgodovinski razvoj«. Kdor tega ne razume, ta zataji načelo, po katerem je bil izvoljen v to zbornico. Velika napaka je, da moramo še sedaj poslušati načela in teorije iz stare fevdalne dobe. Dokler ni jasnosti, sploh ne moremo govoriti o rešitvi narodnega vprašanja.

Tudi v času, ko je bil slovenski narod reven in osamljen, ko mu je bila

tuja vsa buržoazija, bil mu je duhovnik pomočnik in vodnik in to ostane duhovnik kot del narodnega telesa, ne kot gospod, marveč kot prvi služabnik in hlapec. (Pohvala.) Ako si nasprotniki ne morejo pomagati z zgodovinskim razvojem, prihajajo s frazami: Advokatje in duhovniki so hujšakci! Ako v sosesčini Nemcev ne zahtevamo svojih pravic, te ne zastarajo v treh letih, ampak že v treh dneh. Takoj imajo Nemci svojo narodno posest, katere se ne upa nihče dotakniti, tudi ne pravični in poštenu ministrski predsednik Bienerth.

Da torej nemška narodna posest ne raste v brezmejno daljavo moramo zahtevati svoje pravice. Narodno vprašanje sega tudi v urade. In če advokat zahteva v uradu jezikovno pravico, je to naravno in potrebno, sicer imamo takoj nemško narodno posest. Kdor pa pri nas zahteva narodno pravico, tega imenuje hujšaka isti, ki mu krati pravico. In če ne pomagajo »provokacije, izgredi in zgodovinski razvoji«, pomagajo si s frazami. In taka fraza je: »Enkrat za vselej mesto Celovec odločno odklanja odgovornost za posledice, ki morejo nastati iz nadaljnjih provokacij.« Jaz bi tudi mogel reči, da slovensko ljudstvo odklanja vso odgovornost. Kaj pa dosežem s tem? Nič! Po tej poti ne pridemo nikamor, do nobenega premirja, do nobenega miru in reda. Tudi v vprašanju, ki je v razpravi, ne pridemo do reda, ako se ne prizna pravica, ki jo zahteva Grafenauerjev predlog. Ta pravica ne škodi Nemcem in ne sega v kulturni nemški delokrog. Tudi na Koroškem ne bode miru, dokler se vladajoča stranka ne zaveda svoje dolžnosti in se z nami ne pobota glede narodnih pravic. Priti mora do kompromisa, preje ne odnehamo. Ali je treba, da se zbornica več dni bavi s takimi vprašanji? Zakaj nas silite v to?

Kakor kaže ta vzgled, je vsak nujni predlog izgubil svoj pomen. Mi bomo morali drugače razpravljati o nujnih vprašanjih. Velike stranke bodo morale vsakemu v resnici nujnemu predlogu priznati nujnost in, ako vprašanje ni zrelo, odkazati predlog odseku. S tem bodo okrajšane razprave. Enkrat moramo priti do tega.

Končam. Kdor je z nami enega mnenja, naj glasuje za nujnost, ker stvar je pravična. Pa tudi oni, ki jih nisimo prepričali, naj glasujejo za nujnost, da more gosp. železniški minister gradivo predložiti zbornici. Minister je namreč rekel, da nima še vsega gradiva zbranega. On torej želi, da gradivo dobi in ga predloži zbornici v presojo. Tisti, ki žele, da kmalu zgine sedanje železniško ministrstvo, naj glasujejo za naš predlog. Oni pa, ki ga imajo radi, naj mu dajo priliko, da odsek predloži uspehe svojih preiskav. Ali iz sovraštva ali iz ljubezni, glasujemo tako, da nujnost obvelja. (Smeh. Živahna pohvala.)

Govoril je še predlagatelj Grafenauer, ki je med živahnim odobravanjem spretno pobijal trditve Dobernigove. Bilo je že okoli devete ure, ko je Grafenauer končal svoj govor in so mnogi poljski in tudi češki poslanci zapustili zbornico. Zato predlog ni dobil niti navadne večine. Za nujnost je glasovalo 132, proti 137 poslancev.

Proračunska razprava

s prvim branjem proračuna je bila danes končana.

Državni zbor.

Dunaj, 4. marca 1910.

Uspeh in pomen Grafenauerjevega predloga.

Nemški listi se nič več ne vesele, da je bil Grafenauerjev predlog odklonjen, zakaj pokazalo se je, da obstoji v zbornici močna in kompaktna opozicija zoper nemško prepotnost. Najprej je že to značilno, da je načelnik Poljskega kola dr. Głabinski, jako preveden politik, ki je dozdej šel brezpogojno z vlado, v svojem proračunskem govoru jako ostro govoril zoper germanizatorične tendence železniškega ministrstva in je to pojasnil na konkretnih zgledih iz Galicije! Potem je izjavil dobesedno:

»Taka dejstva so res vstanu, spraviti nas iz ravnotežja in mi se bomo, kakor stvari zdaj stoje, morali temeljito premisliti, ali bomo mogli v odseku in v zbornici glasovati za proračun železniškega ministrstva.«

Głabinskijeve izjave so vlado in Nemce silno poparile, tembolj, ko je načelnik »Poljskega kola« vlado zopet resno opominjal, naj vse stori, da se politični položaj razjasni.

Kar se glasovanja samega tiče, je bilo od 516 poslancev samo 269 navzočih. Mnogo jih je odšlo, ker vsled sklepa nemških socialnih demokratov, da

glasujejo zoper predlog, ni bilo več nobenega upanja na dvetretjinsko večino. Kar je značilno pri tem glasovanju — 132 slovanskih glasov proti 137 nemškim — je to, da Nemci brez nemških socialnih demokratov ne bi bili dobili absolutne večine, ker so vsi Slovani združeno glasovali — Poljaki so šli topot z nami! Komičen prizor pa je bil, ko je 15 čeških socialnih demokratov glasovalo zoper 20 nemških! Sodrugi so igrali zelo klavarno figuro, res!

Splošni položaj. — Poljaki z nami.

Korespondenca »Zentrum« poroča, da se bo baron Bienerth začel pogajati s »Slovansko Unijo« v sredo ob 3. uri popoldne. Gre se za to, da se ustvari močna parlamentarna večina in napravi nacionalno premirje v Avstriji. Obenem se pa bodo rešili pogovori, kako bi se jezikovni zakon za Češko spravil v narodnostnem odseku v debato. »Slovanska Unija« bo postopala v zvezi s Poljaki, ki so se pri glasovanju o Grafenauerjevem predlogu tesneje priklopili ostalim slovanskim vrstam. Poljaki zahtevajo odločno veliko rekonstrukcijo. Bienerth hoče pred Veliko nočjo zopet zaseti mesti nemškega in češkega ministra krajana, po Veliki noči pa poljedelsko ministrstvo in ministrstvo za javna dela. **Wrba ne bo več v prihodnjem kabinetu**, pokopal ga je Grafenauerjev predlog. Nemci so s temi rečmi seveda jako nezadovoljni.

Zoper carino na ladjeplovbo na Labi. Avstrija zoper namero Nemčije.

Včeraj se je bavila zbornica z nujnim predlogom posl. Smrčka glede carine, ki jo namerava Nemčija naložiti ladjeplovbi na Labi.

Trgovinski minister dr. Weiskirchner je odločno izjavil, da Avstrija nikakor ne bo privolila, da Nemčija ovira svobodo ladjeplovbe na Labi, ki je zasigurana po mednarodnih pogodbah. (Živahno odobravanje.)

Nujni predlog in meritum se nato soglasno sprejmeta.

Nujni predlog dr. Šusteršiča glede belokranjske železnice.

Dr. Šusteršič, Vuković in tovariši so vložili nujni predlog, da se belokranjska železnica, nadalje pa zveza z Dalmacijo čimprej izgotovi in se opomni ogrsko, oziroma hrvaško vlado na njeno dolžnost v tem oziru.

Znanost in umetnost.

Ij Pri koncertu »Glasbene Matice«

dne 9. marca sodelujejo: g. Julij Betteto, c. kr. dvorni operni pevec (bas); g. Ivan Levar, gojenec c. kr. akademije za glasbo in predstavljačo umetnost (bariton); gđc. Vida Prelesnikova, pianistinja in učiteljica »Glasbene Matice« (klavir); pevski zbor »Glasbene Matice«; orkester »Slovenske Filharmonije«, pomnožen po nekaterih učiteljih in gojenih »Glasbene Matice«. Vzpored: 1. P. Hugolin Sattner: »Naš narodni dom«. Mešan zbor z baritonskim samosplovom. 2. a) R. Wagner: Wolframova pesem iz opere »Tannhäuser« (II. akt); b) G. Verdi: Arija Renatova iz opere »Ples mask«; c) R. Leoncavallo: Prolog iz opere »Glumati«. Poje g. Ivan Levar. 3. a) Emil Adamič: »Zapuščena«; b) Fr. Kimovec: »Izgubljeni cvet«. Mešana zhora. 4. J. Brahms: Štirje resni spevi: a) »Kajti človek živali je enak...« (Pridigar, pogl. 3); b) »Obrnem se in vgleдам jih skupaj.« (Isto, pogl. 4); c) »O smrt, kak grenka si ti!« (Jezus Sirah, pogl. 41); d) »Če bi govoril vam z jezikom angelskim...« (Sv. Pavel Korinčanom, pogl. 13). Poje g. Julij Betteto. 5. P. Hugolin Sattner: »Jeftejeva prisega«. Za mešan zbor, soli in orkester. 6. a) Davorin Jepko: »Vabilo«; b) Emil Adamič: »Scherzando«. Moška zhora. 7. Dr. Anton Schwab: »Dobro jutro«. Mešan zbor. Plesni koncertni valček s spremljevanjem klavirja. — Pevski zbor izvaja izključno najnovejše slovenske izvirne, še nikjer izvajane koncertne točke. — Začetek ob osmih zvečer. — Cene prostorum: Sedeži po 5, 4, 3 in 2 kroni, stojišča po 1 K 60 h, za dižake po 60 h, se dobivajo pri gospej Češarkovi v Šelenburgovi ulici. Besedilo brezplačno istotam.

Pobegla vlomilca Pogačar in Warmut na delu.

— Predrzna tatvina v tržiški kaplaniji. Iz Tržiča se nam piše: V teku nekaj let so obiskali tržiški kaplanijo že tretjič tatovi. Zadnjič pretečeno sredo, 2. t. m. Opoldne se je prikradel tat v kaplanijo, ko ni bilo nobenega gospoda doma. G. kaplan Čadež je bil v šoli pri Sv. Ani, g. kaplan Golé pri kosilu v župnišču. Tat je najprvo šel v sobo g. Goleta, tu revidiral pisalno omaro ter iz nje pobral nekaj kronic. Drugega se

ni lotil. Šel je nato v sobo g. Čadeža. Tu je pobral iz predalov klečalnika drobiž. Medtem je hotela postrežnica v kaplanovo sobo, a tat ji je pred nosom zaprl vrata. Postrežnica je hitela o tem obvestiti soseda Globočnika in župnišče, toda tat jo je brzo odkuril iz kaplanije in odhitel po župnikovem vrtu proti šupam v kokovniško goščavo. Alarmirano orožništvo je hitelo takoj za njim, vendar jim je ušel. Izgubili so orožniki vsako sled za njim. Zvečer sta gg. kaplana skrbno preiskala kaplanijo. V začudenje sta pa zapazila zjutraj v četrtek že ob petih, da je bilo okno nad stopnjicami na stečaj odprto in da je moral tat biti zopet v kaplaniji čez noč, ker je po noči skočil skozi okno, kar so pričale stopinje po zidu in na tleh. Ze zjutraj je bil poklican orožniški postajenačelnik, ki je mogel samo konstatirati, da je tat bil skrit v kaplaniji. Zjutraj v sredo so videli ljudje hoditi dva neznanca po Tržiču. Najbrže sta bila to ona dva iz celovške ječe ubegla tatova Pogačar in Warmut, o katerih je poročal četrtkov »Slovenec«. Eden je nosil sivkasto lovsko obleko in klobuk s kozjo brado. Gotovo bota tudi drugod poizkušala svojo srečo. V tržiški kaplaniji jima ni bila sreča posebno mila, dobila sta le malo. Pozor pred nevarnima tatovoma!

Hofrichterjeva afera.

Nova sled. — Hofrichter nedolžen? — Senzacionalna aretacija.

Iz Zagreba se poroča: Včeraj zjutraj se je tu zvedela senzacionalna vest, ki more skrivnostno Hofrichterjevo afero pojasniti popolnoma v drugi smeri. Tukajšnjemu deželnemu sodišču so predvčerajšnjem izročili v Osijeku aretovano neko lahkoživko, ki je brzkone v ozki zvezi s Hofrichterjevo afero. V koliko je v zvezi omenjena ženska s to afero, se bo šele izkazalo v teku nadaljne preiskave, vendar se je zvedela cela vrsta podrobnosti, ki vzbujajo mnenje, da se je posrečilo policiji, najti novo sled, ki bo pojasnila zadevo glede pošiljatev strupa avstrijskim štabnim častnikom in mogoče celo dokazala popolno nedolžnost Hofrichterjevo. Tukajšnja policija je po daljšem poizvedovanju dognala, da je neka lahkoživka, ki je bila že po celem svetu, bila v zvezi s častniki generalnega štaba v Zemunu, Dunaju, Lincu itd., a v začetku tega tedna se je paj zvedelo, da se nahaja ta ženska v Osijeku. Nemudoma je odposlala tukajšnja policija nekega uradnika v Osijek, da bi aretoval osumljenko. Ker pa se je bilo bati, da bi ženska v trenutku aretacije izvršila samoumor, se je vse to zadevno potrebno ukrenilo in izvršilo srečno aretacija. Pri zaslišanju se je aretovanka predstavila kot Amadeja pl. Miličević ter je trdila, da je vdova nekega stotnika iz Budimpešte. Pod tem imenom se je aretovanka tudi res klatila po raznih garnizijskih mestih. Vendar se je po nadaljnem poizvedovanju tukajšnje policije dognalo, da je bila že v preteklem poletju v Zagrebu, kjer je večinoma občevala s častniki ter je pokazala ob tej priliki posebno znanje o avstrijskih častniških razmerah. Potem je izginila Miličevićeva iz Zagreba in romala po svetu. Policija pa je nadalje dognala, da njeno naznano ime ni pravo, da pa se piše Anka Marijanović in je hči nekega izdelovalca opank v Mitrovici. Policija je vpekljala povsod tajna poizvedovanja o občevanju Marijanovičeve, vendar se o tozadevnih uspehih še molči. V zaporu je Marijanovičeva pod strogim nadzorom ter so včeraj zvečer nadaljevali zaslišanje. Zelo verjetno je, da bodo v najkrajšem času prisostvovali zasliša-

SODBA

izkušene
gospodinje:

Kathreiner Kneippova sladna kava je usakdanja pijača, katera povečuje delavno moč mojega moža in mu ohranja dobro voljo. Otroci uspevajo dobro in v gospodinjstvu si precej prihranim. Vrhtega nam ta kava usakdan čudovito tekne.

Klinične preizkušnje na c. kr. splošni bolnici na Dunaju so podale, da: „je z naravno **Franc Jožef**-ovo grenčico pri raznih vrstah zaprtja možno doseči posebne uspehe. Razkrajajoči in odvajajoči vpliv Franc Jožef-ove grenčice nastopi po manjših množinah kakor pa pri vseh drugih enakovrstnih vodah. Franc Jožef-ovo grenčico bolniki radi zavživajo in pri nadaljnjem vporabljanju zelo dobro prenašajo.“

Naravna „**Franc Jožef**-ova“ grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in prodajalnih rudninskih voda.

Opozorjamo na današnjo prilogo »Sanatogen« Bauer & Co., Berlin S. W. 48.

Glosshübelsko slatino so zaradi ugodnih vremenskih razmer po vseh progah zopet začeli razpošiljati, da razširjeno odjemalstvo te priljubljene slatine preskrbe s svežim blagom.

Brzojavka. Liverpool, 22. februarja 1910. Poročila o »Mauretanijski« absolutno neutemeljena, parnik je bil v ponedeljek popoldne 304 milje od Queenstona; na ladji vse zdravo, »Campania« se pelje domov in je v brezlični zvezi z »Mauretanijsko«.

Presenečeni so gospoda in posli o brezneporni in jako varčni porabi sijajno pohvaljenega tekočega **oljnatoga voščila za pode in linolej, »Cirine«**, ker je treba z njim pod napojiti kvečjemu dvakrat na leto. Pod se samo zbršne z volnatimi cunjami, pa je vedno lep in se lahko umiva.

Dobro jutro! je običajni jutranji pozdrav. Izkušnja nas uči, da pretek prvih dnevni ur odločuje razpoloženje celega dne. Zategadelj je važno, da za jutrujemo, kar nam dobro tekne in ne razburja. Vsak zjutraj najrajši pije svojo kavo. Ta pa ima le tedaj slasten okus in ne razburja živcev, ako je narajena iz Kathreiner Kneipp-sladne kave. To ovažuje skrbna gospodinja in da se obvaruje manjvrednih izdelkov, zahteva pri nakupu ne samo »sladno kavo«, ampak pristen Kathreiner.

Elektrolograf IDEAL
Hotel „pri Maliču“,
zraven glavne pošte

Spored od sobote 5. do točka 8. marca 1910.

1. Nagajvi Maharadja (drama.)
2. Dva usiljivca (komično.)
3. Izdelovatelj gosli (drama.)
4. Silkoviti Tiflis (po naravi.)
5. Neprekosljivi tat (komično.)
6. Dodatek k zadnji predstavi ob 8.
7. Morje (po naravi.)
8. Korziški temperament (drama.)
9. Jesenski semenj v Gradcu (po naravi.)
10. Vojak junak (komično.)

Od sobote naprej vsak dan zadnja predstava ob 8. uri zvečer trajajoča 2 uri.

Ustanovljeno 1862. Telefon št. 584

Najstarejša tovarna pečij in štedilnikov
Rudolf Geburth, Dunaj
C. in kr. dvorni
mašinst. VII. Kaiserstrasse 71, vogel Burgasso.

Zaloga ognjišč, štedilnikov in strojnih štedilnikov,

malih štedilnikov, peči za kopalnice in za likalnice. 594 12-1

Vseh vrst kurilnih in trpežnih pečij.

Peči in kamini za plin.
Ceniki zastoj in franko.

Hotel Union.
The Royal Bio
Danes zveč. ob 8. uri
velika predstava
s popolnoma novim krasnim sporedom.

Jutri, v nedeljo 3 velike predstave popoldne ob 3., 5. in 8. uri zvečer. Med drugim: **kokosovi nasadi v barvah, lov na leoparda, senzac. drama: dober predstojnik, revščina in delo ubošega otroka, Blanka Capello, dram. film., predst. prvi pariski gledal. umetniki in več drugih točk.** Vsako sredo in soboto nov spored. Cene: Zaprti sedež I. vrste 1 K, II. vrste 60 v. Balkon zadaj 80 v, stranski 90 v.

+

617

Potrtega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem prezalostno vest, da je naš iskreno ljubljani soprog, oče, stari oče, stric, tast in svak, gospod

Friderik Kinkel
krojač

v petek ob 9. uri zvečer, v 76. letu starosti, po kratki, a zelo mučni bolezni mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb dragoga nam rajnika bode v nedeljo, dne 6. marca ob 3. uri popoldne, iz hiše žalosti Prule št. 6 na pokopališče k Sv. Križu.

Sv. maše za dušnice se bodo brale v župni cerkvi sv. Jakoba.

Dragoga rajnika priporočamo v blag spomin in molitev.

V Ljubljani, 5. marca 1910.

Žalujoči ostali.

+

Globoko žalujoča rodbina Dolinar naznanja vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem žalostno vest, da je njihova hči, oziroma sestra in teta, gospodična

Marija Dolinar

dne 4. marca, po dolgi mučni bolezni v starosti 30 let, previdena s svetimi zakramenti mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb bode dne 6. marca popoldne iz hiše žalosti na domače pokopališče.

Svete maše za dušnice se bodo brale v župni cerkvi. 611

Radeče pri Zid. mostu, dne 4. marca 1910.

Zahvala.

Rodbina Druškovičeva izreka svojo najsrčnejšo zahvalo za vse dokaze iskrenega sočutja povodom smrti dragoga soproga in očeta, gospoda

Andreja Druškovič

Izraz posebne hvaležnosti naj blagovolijo sprejeti tukajšnji g. nadžupnik, gg. peveci in vsi, ki so izkazali dragemu ranjencu zadnjo čast. 618

Rog. Slatina, 4. marca 1910.

Žaga

se da v najem ali tudi proda nahaja se v zelo prometnem kraju in v bližini kolodvora Jesenice, (Gorenjsko. — Vprašanja na: Jožefa Zevnika, Plavž št. 17, Gorenjsko. 374

VRTNAR

601 izurjen, neoženjen 2-1

se sprejme takoj.

Več pove upravništvo »Slovenca«.

HIŠA

na glavnem trgu v Kamniku z večletno upeljano železniško trgovino, trgovino s špecerijskim blagom, mokařijo izkuho) in ključavničarstvom se takoj odda v najem z vsemi prostori ali tudi razdeljeno. Eventuelno se tudi proda. 609 3-1

Tudi se proda po ugodni ceni godbeni automat »Rigoletto«. — Naslov pove upravništvo »Slovenca«.

Zagrebska tovarna tvrdke Henrik Francka sinovi, v vsakem oziru novodobno urejena, izdeluje svoje proizvode izključno le iz najboljših sirovin.

V Vaš prid bode, bodete li pri nakupovanju dajali prednost temu izvrstnemu proizvodu pravemu : Franckovem : kavnem pridatku z mlinčkom, iz zagrebske tovarne.

31. zebra V. V. 1162. 12. 9. 11. V.

IVAN ROJINA

616 3-1 umetni in stavbeni kleparski mojster

Ljubljana, Prešernova ulica št. 44

se priporoča preč. duhovščini, slavnim cerkvenim predstojništvom ter slavn. občinstvu sploh v izvrševanje vseh v kleparsko stroko spadajočih del, kot

pokrivanje cerkvenih streh in stolpov

dalje raznih cerkvenih predmetov: svetilnic, nabiralnih pušč itd.

Opiraje se na svoje 12 letno delovanje v Spodnji Šiški, kjer sem glasom številnih pohvalnih priznanj, izvrševal razna dela te stroke v vsestransko zadovoljnost, se usojam priporočati nadaljni blagohotni naklonjenosti na svojem novem mestu v Ljubljani, v povečani delavnici, ki je opremljena z vsemi najnovejšimi potrebščinami. — Za solidno in trpežno blago se jamči. Cene najnižje.

Naročila se sprejemajo v Prešernovi ulici št. 44. - Telefon št. 297.

Revmatizem, protin, neuralgija in ozeblina

povzročijo mnogokrat nestrpne bolečine. Za njihovo hitro pomiritev in ozdravljenje, za splahnitev oteklin in zopetno pridobitev pre-gibnosti členkov in odstranitev utripanja učinkuje presenetljivo, zanesljivo

CONTRHEUMAN

Besedni znak za (menthol-saliciliziran kostanjev izvleček),

za vtrivanje, masažo ali obkladke. 1 pušica 1 krono.

Pri napreji vpošiljati K 1-50 se pošlje 1 pušica franco

5-10 : 5-10 : 5-10 : 5-10 : 5-10 : 5-10 : 5-10 : 5-10 : 5-10 : 5-10

Izdelovalnica in glavna zaloga v lekarni **B. FRAGNER-ja** c. kr. dvornega dobavitelja, PRAGA III., št. 203. Pozor na ime izdelka in izdelovalca!

ZALOGE V LEKARNAH. 2961

Puškarski učenec

iz poštene hiše, ki zna tudi nekaj nemški, se takoj sprejme pri g. Karolu Čutič, puškarku v Mariboru, Grajska ulica št. 18. 623 3-1

Krojaškega pomočnika

izurjenega, sprejme takoj za trajno delo proti dobri plači Oroslav Slapar, krojaški mojster, Ravnikarjeva ul. 13, Ljubljana.

Krasne novosti za velikonočno sezijo

po že znano najnižjih cenah dobite :-:

Peter Sterk

Ljubljana, Stari trg št. 18.

Specijalna trgovina najmodernejših bluz, jutranjih oblek, I^a kakovosti moško, žensko in otroško perilo, velika izbira najmodernejših moških klobukov in čepic, dalje čepic za dame itd., itd.

Knjigovodja oziroma korespondent

za slovenski in nemški jezik, več stenografije in strojepisja se sprejme z dnem 15. aprila t. l. Laščine zmožni imajo prednost. — Ponudbe naj se naslovijo na tvrdko

Janko Popovič, Ljubljana. 624 3-1

Proda se iz proste roke dobro vpeljeno mizarstvo

obstoječe iz dveh hiš in stroji na vodno moč. Poizve se pri lastniku

Juliju Weibl-nu v Kamniku. 599 3-1

Zaslужek.

Plodonosen posel si more vsakdo preskrbeti s

pletilnim strojem „ILIRIJA“

Oddaljenost ni nikaka zapreka. Pojasnila in prospekte pošilja vsakomur proti vposlatvi 60 vin. v 613 znamkak 5-1

Domača pletilna industrija
Ljubljana, Sv. Petra cesta 44.

Delo, jezo in denar hrani „CIRINE“ za parkete!

6. 9. 1902. Gosp. prof. J. W. v Jablomu na N. 588

Prej ko slej rabim „Cirine“. Polirali smo z Vašo polituro pri meni pololetno, neobhodno potrebno pa ni bilo. Dobi se povsod. 1 steklenica K 8-; pol steklenice 1 K 70 v. Edini izdelovalec J. Lorenz & Co. v Hebu na Češkem.

Trgovina z vinom, žganjem in poljskimi pridelki išče

potnike

za Kranjsko, Štajersko in Koroško. Samo prve moči naj vpošljejo svoje ponudbe s zahtevo plače do 16. t. m. na 620 upravo »Slovenca«. 3-1

Singer-jevi šivalni stroji

so najbolj sposobni
za vsako gospodinjstvo
in
za vsako delavnico :

Dobe se v vseh naših prodajalnah
v Ljubljani samo
4 Sv. Petra cesta 4
SINGER Co.
akc. družba za šivalne stroje.

Naprodaj je enonadstropno šolsko poslopje

zelo pripravno za trgovino, stoji
sredi vasi pri deželni cesti in
blizu farne cerkve.

Več pove

**Občinski urad Sv. Jakob v Rožu
na Koroškem.**

Pozor kolesarji!

Mesto K 110-
samo po K 80-
„Torpedo“ prostim tekom po K 95- prodajam
za reklamo nova prvovrstna kolesa znamka
„Styrian-Graz“. Modeli 1910 z 3-letnim jam-
stvom, sveže, močne pneumatike po K 5-
6-
7-
cevi po K 3-50, 4-
5-
Vse po-
trebščine, popraviljanja, emajliranje in ponikla-
nje po ceni! Pošilja se po povzetju. Obroki
izključeni! Cenik zastoj in franco!

Tovarniška zaloga vožnih koles in šivalnih strojev
A. Weissberg, Dunaj II.
Untere Donastrasse 23-III.

Proda se

lepa vila

v Begunjah na Gorenjskem, 30 minut od železniških
postaj Lesce-Bled ali Radovljica s krasnim razgledom
po Gorenjskem. Vila ima 5 sob, kuhinjo, klet, kopalno
sobo in druge prostore ter vodovod. K vili spada tudi
vrt v obsegu 10 arov 72 m². Načrti se dobe brez
stroškov pri **Konradu Šegula**, c. in kr. nadporočniku
ženijskega štaba v Trbižu na Koroškem, na katerega
se je obrniti s ponudbami.

Kdor hoče platno imeti dobro

pristno barvno za obleke in
srajce, kanafas, laneno in
bombažasto, šipkast, krizet,
gradl, barhant, damsko bla-
go, žepne robce, brisače
itd., naj piše po vzorce zastoj
in franko od trdke

Jaroslav Marek ročna tkalnica
pri Novem Mestu na Met.-Češko.

40 mtr. ostankov za K 16-
Po povzetju franko.

Slovenci, pozor!
pri nakupovanju vencev!

Fr. Iglič
Ljubljana, Mestni trg št. 11
priporoča največjo zalogo krasnih
nagrobnih vencev
in trakov z napisi.

Zunanja naročila se iz-
vršujejo hitro in točno.

Cene brez konkurence!

Poziv!

V konkurzno maso **Ivana Miklavca**, prof. trgovca v Ljubljani, **Lingar-
jeva ulica „pri sv. Cirilu in Metodu“** spadajoča, dobro opremljena manufakturna
zaloga dobrega modnega blaga, ženske in moške obleke, sukna, perila, platna i. t. d. je
v celoti na prodaj proti gotovemu plačilu in takojšnjemu odvzetju.

Inventurna cena znaša 18.404 K 69 h, fakturna cena pa 32.677 K 66 h.
Inventurni zapisnik se lahko pregleda pri podpisnem upravitelju ali v konkurznih
spisih c. kr. deželnega sodišča v Ljubljani.

Vsak ponudnik mora položiti vadij v znesku 1500 K pri upravitelju konkurzne
mase ter je vezan na svojo ponudbo, dokler je upravitelj konkurzne mase ne odkloni.
Ponudbe s priloženim vadijem je predložiti podpisnem upravitelju.

V Ljubljani, dne 3. marca 1910.

Dr. Anton Švigelj, odvetnik v Ljubljani
kot upravitelj konkurzne mase Ivana Miklavca.

Razpis službe občinskega tajnika.

Podpisano županstvo razpisuje službo občinskega tajnika z letno plačo 1500 K.

Nastop službe 1. aprila 1910.

Popolnoma zmožni prosilci naj vložijo prošnje najkasneje do 10. marca t. l.
pri podpisnem županstvu.

Zupanstvo Cerknica

dne 28. februarja 1910.

Ivan Lavrič, župan.

570 3-1

E 346/2 E 380/2
10 10

Oklic.

E 366/2 P I 29/1
10 10

Na javni dražbi se bode prodalo vsakokrat
ob 9. uri dopoldne:

1. dne 8. in 9. marca 1910 v Ljubljani, Karlovska cesta št. 11, razna
obuvala, usnje, čevljarstvo orodje in oprava;
2. dne 8. marca 1910 v Kozarjah v opekarni 400.000 komadov opeke
in vozovi;
3. dne 9. in 10. marca 1910 v Ljubljani, Kolodvorska ulica št. 27 razno
manufakturno in konfekcijsko blago, trije šivalni stroji in potem
Cesta na Grad št. 5, sobna oprava in vino.

Reči se smejo ogledati pol ure pred prodajo v navedenih hišah in
v opekarni.

586 1-1

C. kr. okrajno sodišče v Ljubljani, oddelek XI,
dne 2. marca 1910.

Edina

**KOLINSKA
KAVINA
PRIMES**

je
najokusnejši
in edino

pristni slovenski izdelek

Zavitek

z raznimi semeni se je
izgubil v torek 1. t. m. med
Ljubljano in Medvodami.
Najditelj se prosi, da spo-
roči o njem v trgovino **Ma-
rije Kunovar v Sori pri Medvodah.**
590 1

Gospodična

iz dobre rodbine, pridna in poštena, vajena
nekoliko trgovine specerijske stroke želi
vstopiti v primerno službo v Ljubljani ali
pa zunaj Ljubljane. Ponudbe pod št. 111
poštno ležeče, Ljubljana. 603 3-1

Krojaškega pomočnika

dobrega in enega ali dva učenca sprejme
tako **Franc Jeriha**, Smartno pri Litiji.
607 1

Sprejme se takoj delavec

„prva moč“

za izdelovanje umetnega kamenja.
Plača po dogovoru. **Bogdan Oblak**, to-
varnar cement. izdelkov, Logatec. 593 1

Posestvo

s hišo, hlevom, podom, 2 kozol-
cena, zidano kaščo, sušilnico,
za sadje in velikim sadnim vrtom
se proda. Pri hiši je vodnjak.
Travniki, njive in gozdi merijo skupaj 55 johov.
Cena 14.000 K. Natančnejše pove **g. Jos. Grošelj**
v upravnistvu Slovenca. 612 2-1

Jajca za valenje

čistokrvnih velikanskih črnih »Langšan-
kokoši, izvrstnih jajčaric ducat K 3'60
Tudi imam 5 čistokrvnih, 1 leto starih pe-
telinov gornje pasme naprodaj. **Henrik**
621 **Franzl**, Ljubljana, Privoz 10. 5-1

Izurjene delavke

v šivanju perila se sprejmejo pri **M.**
619 **Alešovec**, Poljanska cesta. 3-1

VRTNAR

star 20 let, z dobrimi izpričevall

išče službe.

598 Naslov pove uprava »Slovenca«. 3-1

Vino na prodaj

v kletah slovenskih kmetov na morski obali
Izola, Piran, leži na solčnem bregu. Za
pristnost jamči »Kmečka gospodarska za-
druga« v Medoših, pošta Piran, Istra.
Vina so: refoško črni, cena 26 do 28 K
100 l, vina, belo, rumeno, cena 30 do 32 K
100 l, postavljeno na postajo **Porterose**.
Kdor kupi, 5 hekt. belega vina cena 28 K
ali 5 hekt. črnega vina, cena 24 K, naj po-
šlje svoje sode na postajo. 1 3348

Za slabokrvne in prebolele

je zdravniško priporočano
črno dalmatinsko vino

najbolje sredstvo.

BR. NOVAKOVIC, Ljubljana.

POSTELJNO VLAGO

Odstranitev takoj. Starost in spol se naznani.
Pojasnilo zastoj. **Zavod „Aesculap“**, Regens-
burg, Bavarsko. 28 30-1

PRODAJALKA

stara okoli 30 let, dobro izvežbana, pridna in po-
štena, se sprejme takoj v trgovino z mešanim
blagom. Plača dobra, sicer po dogovoru. Naslov
pove uprava. 466 4-1

Sode

več vrst, velike
in majhne, stare
- - - in nove - - -
ima na prodaj **J. Buggenig**, sodarski mojster,
Ljubljana, Cesta na Rudolfovo železnico 5.
591 3-1

Dva krojaška pomočnika

sprejme takoj 3-1

A. Pretnar, Jesenice-Fužine, Gorenjsko.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

Ben-Hur. Roman iz časov Kristusovih (Wallace) K 4:50.
Skrivnosti srca. Novele: Časna beseda. — Sin. — Strokovnjak. — Ovdanica. — Pahljač. — V pasti. — Kandidat. — Spisal Paul Bourget, poslovenil A. Kalan. K 1:20, vezano K 1:40.

Vstaja Škenderbegova. Zgodovinska povest. Iz angleščine prev. J. M. — 60 v., vez. 80 v.
Morski razbojnik. Angleško spisal kapitan Marryat. — K 2:50, vezano K 3:70.

Zločin in kazen. Roman. (Dostojevskij-Levstik). — K 10:50, vezano K 13:—.

Utrinki. Črtice in potopisi (Krašovec). — K 2:—.

Igračke. Črtice in podlistki (Milčinski). K 2:—, vez. K 3:—.

Jari junaki. Humoreske (Murnik). — K 2:50, vezano K 3:50.

Navihanoi. Okrogle povesti (Murnik). — K 2:50, vezano K 3:50.

Znanci. Zbirka humoresk in povesti. K 2:—, vezano K 3:—.

Z ognjem in mečem. Zgodovinski roman (Sienkiewicz). — K 4:50, vez. K 6:50.

Jernač-Zmagovač. Povest (Sienkiewicz). K —60, vez. K 1:40.

Hiša ob Volgi. Povest (Stepnjak). — Stepni kralj Lear (Turgenjev). K 1:20, vezano K 2:20.

Redbina Polaneških. Roman. — K 10:—, vezano K 12:—.

Mali vitez-Pan Volodijevski. Zgodovinski roman. — K 7:—, vezano K 8:40.

Brez dogme. Roman. — K 3:—.

Miklova Zala. Povest iz turških časov (Skeet). — K —80.

Izdajavec. Zgodovinska povest iz turških časov. — K 1:—.

Oče naš. (Malavašič). — K 1:50.

Vojska na daljnem Vzhodu. (Dr. Lampe). K 4:80, vez. K 6:—.

Potop. Zgodovinski roman. (Sienkiewicz). — K 6:40, vezano K 9:20.

Povesti slovenskemu ljudstvu v pouk in zabavo (Kalan). I. zvezek. K —80, trdo vezano K 1:10.

Gozdarjev sin. Povest (Finžgar). — K —20.

Mož Simone. Roman (Champlol). — Hajdamaki. Poem z zgodovinskim uvodom. — K 3:40, vezano K 4:50.

Srce. Amicis. 4 zvezki. — K 1:60.

Kako sem se jaz likal. Povest slovenskega trpina. Jakoba Aleševca izbrani spisi. I. del. K 1:20, vezano K 2:—.

Vohun. Roman (Cooper). K 1:60.

Andrej Hofer, tirolski junak. Ljudska igra. K —80.

Quo vadis? Roman iz Neronove dobe (Sienkiewicz). — Vez. K 5:50.

Dobra kuharica. (S podobami). Minka Vašičeva. — Vez. K 6:—.

Zbirka domačih zdravil. K 1:—.

Domače in tuje živali. (Erjavec). 2 zvezka. K 4:—.

Metulji v podobah, 129 barvnih podob. K —80.

Občna zgodovina. (Stare). K 15:—.

Janežič-Hubad, Slovensko-nemški slovar. K 6:—, vez. K 7:20.

Janežič-Bartel, Nemško-slovenski slovar. K 6:—, vez. K 7:20.

Slovensko-nemški slovar. (Kramaršič). Vezano K 2:20.

Življenje svetnikov in svetnic božjih. 2 zvezka K 11:—, vezana K 14:80.

Kristusovo življenje in smrt. (Kociančič). 2 zvezka K 8:—, vezano K 11:—.

Fabijola ali cerkev v katakombah (Zupančič). — K 1:20.

Stric Tomova koča. (Stowe). — Vez. K 1:40.

Mlinarjev Janez. Zgodovinska povest. — K —80.

Jurčičevi zbrani spisi. 11 zvezkov. — Vsak zvezek je zase celoten in velja K 1:20, vezano K 2:—.

Andrejčkovca Jožeta spisi. 1., 2., 3., 4., 6., 7. in 8. zvezek velja po 30 v., 5. zvezek (Žalost in veselje) pa 90 v.

Zadnja kmečka vojska. Zgodovinska povest (Šenoa). K 1:60, vezano K 2:60.

Odkritje Amerike. Vezano K 2:—.

Malo življenje. Povest (Detela). K 1:—, vezano K 1:90.

Zadnji dnevi Jeruzalema. Zgodovinski roman (Spillmann). K 3:80, vezano K 5:40.

Medvedji lov. — Cukova gostilja. (Brinar). vezano K —80.

Prihajač. Povest (Detela). K 1:90.

Šaljivi Slovenci. (Brezovnik). K 1:50.

Razne povesti za mladino in ljudstvo: Jama nad Dobrušo. — Ljubite svoje sovražnike. — Kanarček. Kresnica. Kapelica v gozdu. — Avstrijska ekspedicija. — Maron, krščanski deček z Libanona. — Slavček. Nema deklica. — Darinka, mala Črnogorka. Marijina otroka. — Najboljša dedščina. Leseni križ. — Postojnska jama. — Praški judek. — Črni bratje. — Doma in na tujem. — Ujetnik morskega roparja. — S prestola na morišče. — Arumugam, sin indijskega kneza. — Zvesti sin. — Eno leto med Indijanci. — Rdeča in bela vrtnica. — Hildegarda, zveličana cesarica. — Angelj sužnjev. — Hirianda, brentanjska vojvodinja. — Ključec lažnjivi. — Prst božji ali izgledi božjih kaznij. 2 zvezka. — Izdajalca domovine. — Mirko Poštenjakovič. — Pri Vrbovcem Grog. — Sto beril za otroke. — Maršal grof Radecki. — Erl. — Močni baron Ravbar. — Najdenček. — Naselnicova hči. — Maksimilijan I., cesar mehičanski. — Nezgoda na Palavanu. — Nikolaj Zrinski. — Pavliha v slovenski obleki. — Pod turškim jarmom. — Car in tesar. — Knez Črni Jurij. — Potovanje v Liligit. — Vstajenje. — Repoštev. — Tiun Ling, kitajski morsk razbojnik.

Vsaka teh povesti je knjižica zase in velja 40 v, s poštnino vred 45 v.

Krvna osveta. — Koliščina in stepe. — Za kruhom. — Berač. Elizabeta. — Boj s prirodo. Treskova Urška. — Solnce in senca. — Svitoslav. Vsaka navedenih povesti je knjižica zase in velja 30 v, s poštnino 35 v.

Mali lord. (Burnett). K 1:60.

Zbirka ljudskih iger. Dosedaj je izšlo 12 zvezkov po 80 v.

Razporoka. Roman (Bourget). K 2:—, vezano K 3:—.

Zgodovina novejšega slovenskega slovstva. (Grafenauer). I. del. K 2:—.

Biserice iz belokranjskega narodnega zaklada. 2 zvezka K 4:50, vezana K 6:50.

Slovenske besede v slovenščini. (Breznik). K —80.

Knjigovodstvo. (Podlesnik). I. del. (za društva, čebeliceltd.) Vez. K 3:20.

Knjigovodstvo. (Podlesnik). II. del. (Obravnava poslovanje zadrug, hranilnic, posojilnic in denarnih zavodov sploh).

Katoliški verouk. I. del. Resničnost katoliške vere. (Dr. Svetina). Vezano K 2:80.

Katoliški verouk. II. del. Resnice katoliške vere. (Dr. Pečjak). Vezano K 2:80.

Dvanajst večerov. (Mahnčič). K 1:40.

Ponižani in razžaljeni. Roman (Dostojevskij). K 3:—, vez. K 4:20.

Za križ in svobodo. Igrokaz v 5 dejanjih. K —50.

Vrtec. (Kržič). Vsak letnik velja vezan K 4:—.

Angeljček. (Kržič). Vsak letnik velja vezan K 1:—.

Slovenski A, B, C v podobah za otroke. K —80.

Hitra vožnja po železnici. Knjiga s podobami za otroke. K 1:60.

Kobzar. (Sevčenko). K 2:40, vezano K 3:60.

Straža. Povest (Prus). K 2:40, vezano K 3:40.

Kaojinar. Tragedija v 5 dejanjih (Medved). K 1:40, vez. K 2:40.

General Lavdon. — Bitka pri Visu. — Znamenje štirih. — Ljudevit Hrstar. — Golobček. — Zakaj? Zato! — Darovana. — Jozafat, kraljevi sin Indije. — Jernač-Zmagovač. — Med plazovi. — Ferdinand. — V delu je rešitev. — Sultanovi sužnji. — Pirhi. Ivan, turški suženj. — Krščanska obitelj. — Tri indijske povesti. — Hmeljevo cvetje. — Marijina podoba. — Barvaste črepinje. — Ludovik, mladi izseljenec. — Kraljičin nečak. — Roza Jelodvorska. — Korejska brata. — Sveti večer. — Boj in zmaga. — Povodenj. Kartuzijanski samostan. — Prisega huronskega glavarja. — Pavlina. — Zlatokopi. — Prvič med Indijanci. — Pregajanje indijskih misijonarjev. — Mlada mornarja. — Mali vseznalec. — Burska vojska. — Elizabeta, hči sibirskega jetnika. — Tegethoff, zmagovalček na morju. — Nesrečnica.

Vsaka teh povesti je knjižica zase in velja 60 v, s poštnino 65 v.

Sita, mala Hindustanka. — Izanami, mala Japonka. — Strelec. — Poslednji Mohikana. — Stezosledec. — Naseljenec. — Na pririli. — Šaljivi Jaka. — Krištof Kolomb. — Na različnih potih.

Vsaka teh povesti je knjižica zase in velja 48 v, s poštnino 53 v.

Dve čudapolni pravljici. — Erazem Predjamski. — Genovefa, sveta grofinja. — Šestdeset malih povesti za otroke. — Jaromil. — Božično darilo.

Vsaka teh povesti je knjižica zase in velja 32 v, s poštnino 37 v.

Bog pomaga. — Kar Bog stori, vse prav stori. — Kako vzgaja usoda. — Peter Prostak. — Pridni Janezek in hudobni Mihec. — Deteljica ali življenje treh kranjskih bratov francoskih vojakov. — Kortonica, koroška deklica. — Zgledi bogoljubnih otrok, 3 zvezki. — Pri stricu. — Na rakovo nogo.

Vsaka teh povesti je knjiga zase in velja 80 v, s poštnino 85 v.

Žirovnik, Narodne pesmi z napevi. I. zvezek K 1:20, II. zvezek K 1:—, III. zvezek K 1:20.

Aljaž, Mešani in moški zbori. 7 zvezkov po K 1:20.

Telovadska. (St. Premrl). Za moški zbor. K —50, glasovi po 10 v.

Zbori za 4 moške glasove. (Čerin). K 3:—.

Mladinski glas. (P. Angelik Hribar). I. zvezek 24 v, II. zv. 40 v, III. zv. 40 v.

Venček gorenjskih. (Kimovec) 50 v.

Nagrobnice. (Marolt). Vezano K 2:40.

Odmevi naših gajev. (Bajuk). 70 v.

Mešani in ženski zbori. (Ferjančič). K 3:—, glasovi po 50 v.

Kovačev študent. (Uglasbil Vodopivec). K 3:20.

Vse te knjige se dobe tudi v „Knjigarni Ilirija“ prej Karol Florian v Kranju.

Gospodarsko in konsumno društvo Korte-P. Portorose, Istra

se priporoča p. n. gostilničarjem, zasebnikom in zadrugam, da se obrnejo v slučaju potrebe do istega. Razpolaga z več kot 1000 hl pristnega pridelka svojih članov, najboljše kakovosti in to: bela, svetlo in temno rudeča vina. Na zahtevo se pošlje vzorce. Pogoji: Kupec pošlje lastno posodo franko na železniško postajo Portorose. Cena: Franko postavljeno na žel. postajo Portorose 26 do 30 K za svetlo ali temnorudeča, 28 do 32 K za bela vina. Denar je vposlati naprej, sicer se vino pošlje po povzetju. Kdor naroči, ostane naš stalen odjemalec.

279

Načelstvo.

V hiši Selenburgova ulica

števil. 4 se odda s 1. majnikom

letos, lepa, prostorna 602 (1)

prodajalna s skladiščem

in dvoriščem; stanovanje ob-

stoječe iz štirih sob in pri-

tiklin. Več se poizve pri hišnem

lastniku v prvem nadstropju.

Na prodaj sta takoj prostovoljno

dve hiši

na zelo obljudenem prostoru v Ljubljani. — Kje, se izve v upravn. tega lista. 3730 3—1

CERKVENIK

išče službe najraje o kaki župniji. Samski, star 30 let. Služba se lahko nastop. takoj. — Raznoim se dobi glasovir prao po nizkiceni. — Naslov: Jožef Tomazina, krojač v Strahinju, Nako pri Kranju.

547 3—1

Naznanilo. P. n. slavnemu občinstvu vljudo naznanjamo, da smo radi velike zaloge cene svojemu koksu

ki je poznan kot izborna kurivo, znatno znižali ter ga odslej v tovarni prodajamo po teh cenah: ako se ga vzame naenkrat 10.000 kg ali več, vsakih 100 kg po K 3 60; ako se ga vzame 1000 kg pa manj kot 10.000 kg vsakih 100 kg po K 4:—; ako se ga vzame manj kot 1000 kg vsakih 100 kg po K 4:30.

Za dovažanje koksa na dom v Ljubljani računamo 30 v od vsakih 100 kg.

V Ljubljani, 2. marca 1910.

583 3—1

Ljubljanska delniška plinarna.

Glogowski & Komp.

c. in kr. dvorna založnika

Dunaj I, Franz-Josefs-Kai 15 in 17

priporočata

Remington-samopisnice

(pisalne stroje) model X. in XI.

kakor tudi pisarniške potreščine, pohištvo, n. pr.

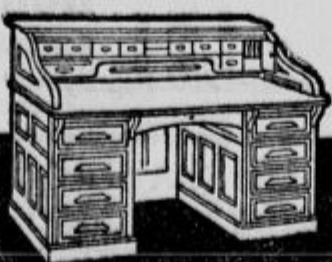
amerikanske pisalne mize

ki so izredno praktične

za porabo.

Prospekte zastoj in poštnine prosto.

Praktično in priročno.

Domače slovenske tvrdke

Posojilnice.

Ljudska posojilnica Miklošičeva cesta 8. — Glej inserat.

Vzajemno podporno društvo, Kongresni trg 19 — Glej inserat.

Razne tvrdke.

Jager Toni, trgovina ročnih del, Židovske ul. 5.

Kollmann Fran, zaloga porcelana in steklenine — Mestni trg.

Josip Košmerl prva jugoslovanska tvornica drož priporoča svoje izborne droži (kvas).

Lekarna Trnkoczy v Ljubljani, zraven rotožva.

Mencinger T., trgovina s spec. blagom in delikatesami, Sv. Petra cesta št. 37. in 42.

Obrtno pomožno društvo Kongresni trg št. 4.

Pristou Filip, slikar za napise, črke in grbe, Prešernova ul. 50.

Restavracija pri „Zajcu“ Ljubljana. Sodna nlica 6, nasproti justične palače!

Zorec Franc, trgovina z mešanim blagom in moko, Sv. Petra cesta 21.

Zorec Franc, trgovina z meš. blagom, manufak-turo, potreb. za šivilje, Sv. Martina c. 25.

Zibert A., največja zaloga čevljev domačega izdelka, Prešernove ulice.

Knjigovodja

izurjen posebno za tovarne, jako soliden želi pre-membe. Prednost Ljubljana in več mesta. Oglasila pod „POMLAD“, Silvnica pri Mariboru, poštno-ječeče. 556 5—1

Perje za postelje in puh

3092 priporoča po najnižjih cenah 52—1

F. HITI pred Skofijo 20.

Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Prvi slovenski potrební zavod v Ljubljani, Prešernova ul. 44.

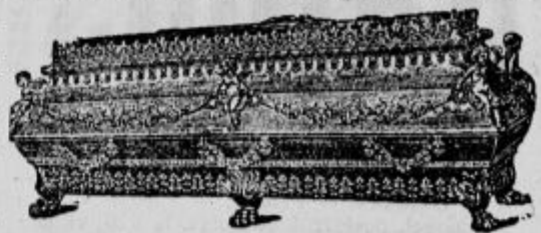
Prilaga pogrebe od najpreprostejših do najlepših vrst v odprtih kakor tudi v s kristalom zaprtih vozovih.

Ima bogato zalogo vseh potrebščin za mrliča, kakor: kovl-naste in lepo okrašene lesene krste, čevlje, vence, umetne cvetlice, kovine, porcelana in perl. - - Najnižje cene.

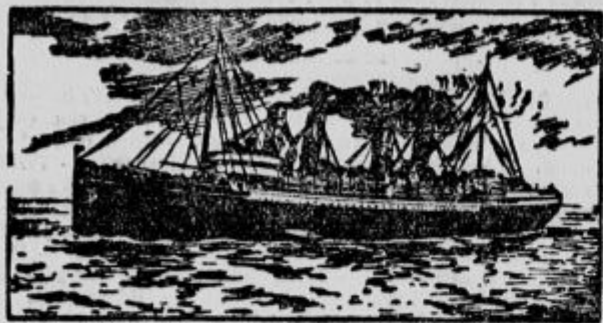
Za slučaj potrebe se v ljudno priporočajo

51 52 1

Turk in brata Rojina.

Najcenejša vožnja v Ameriko.

E. Kristan

oblastveno koncesijoni-rana potovalna pisarna

za

:: Ameriko ::

v Ljubljani, Kolodvorske ulice šte. 41

3143 52-1

Najcenejša vožnja v Ameriko.

Ustanovljena 1847.

Ustanovljena 1847.

Tovarna pohištva J. J. Naglas

:: Ljubljana, Turjaški trg šte. 7. ::

Največja zaloga pohištva

za spalne in jedilne sobe, salone in gosposke sobe. Preproge, zastorji, modroci na vzmeti, žimnati modroci, otroški vozički itd.

Najnižje cene. 3091 52-1 Najsolidnejše blago.

Prvo kranjsko podjetje za umetno steklarstvo in slikanje na steklu

Augusta Agnola, Ljubljana

Dunajska cesta št. 13 poleg „Figovca“

se priporoča prečistiti duhovščini in cerkvenim predstojništvom kakor p. n. občinstvu za prevzete in solidno izvršitev vsakovrstnega

umetnega steklarstva in slikanja na steklo

za steklarstvo v figuralni in navadni orna-mentiki, stavbno ter portalno steklarstvo kakor vsakovrstna v to stroko spadajoča dela vse v najmo-dernejšem slogu in po najnižjih cenah.

Zaloga kakor velika izbira steklenega in porce-lanastega blaga vsake vrste, svetilk, zrcal, okvirov podob, izdelovanje okvirov za podobe itd. 3140 52-1

Narisi in proračuni na zahtevo zastoj.

Sprichevala mnogih dovršenih del so na razpolago p. n. odjemalcem v ogled.

Sodi.

Več vrst sodov ima naprodaj A. REPIČ, sodarski mojster v Ljubljani, Trnovo. 1810 52-1

Gospodarsko društvo

Bermu, pošta Pazin, (Istra), posreduje brezplačno pri prodaji svojih udov. Cena je nizka. Vino je bele, rudeče in črne boje; ka-kovost izborna. (2983 1)

Lekarnarja

Edino pristen balzam iz lekar. pri angelju A. Thierry v Pregradi pri Rogoški Slatini

A. THIERRY-ja BALZAM

(Postavno zavarovano)

Edino pristen je z varstveno znamko REDOVNICH.

Učinkuje pri zločednih težkočah, napenjanju, zasliženju, motenju prebave, kašlju, pljučnih boleznih, prsnih boleznih, hripavosti itd.

Cisti zunanje rane, olajšuje bolečine. 12 malih ali 6 dvojnih steklenic ali 1 velika posebna steklenica K 5-.

Lekarnarja A. THIERRY-ja edino pristo CENTIFOLIJSKO MAZILO

zanesljivo učinkuje pri prischih, ranah, rinitvah, vnetju še tako starem vseh vrst. 2 lončka K 3-60. Naročile naj se naslavlajo na lekarno pri angelju

A. THIERRY v PREGRADI pri Rogoški Slatini.

Dobl se skoro v vseh lekarnah.

Najkrajša in najcenejša vožnja v Ameriko

z modernimi, velikimi brzoparniki iz Ljubljane čez Antwerpen v New-York in čez Antwerpen v Boston.

je proga rdeče zvezde „Red Star Line“.

Na naših parnikih „Finland“, „Kronland“, „Vaderland“, „Zeeland“, „Lapland“, „Menomi-na“, „Maniton“, „Gothland“, „Marquette“ in „Samland“, kateri vsak teden v sobotah oskrbujejo redno vožnjo med Antwerpenom in New-Yorkom, so snaznost, izborna hrana, vljudna postrežba in spalnice ponovom urejene v kajite za 2, 4 in 6 oseb, za vsakega potnika eminentnega pomena in traja vožnja 7 dni.

Odhod iz Ljubljane vsak torek popoldan.

Naša proga oskrbuje tudi po večkrat na mesec vožnjo čez Kanado, katera pa je izdatno ce-nejša kakor v New-York.

Pojasnila daje vladno potrjeni zastopnik

Franc Dolenc

v Ljubljani, Kolodvorske ulice odsej št. 26, od južnega kolodvora na levo pred znano gostilno pri „Starem tislerju“ 188 (52-1)

845 52-1

Največja in najstarejša tovarna lončenih pecij in raznih lončenih izdelkov

Avg. Drelse v Ljubljani

Mnogokrat odlikovana.

Mnogokrat odlikovana

Priporoča se slavnemu občinstvu in prečistiti duhovščini v naročila na

štedilna ognjišča in peči

preproste in najfinejše, izvršene v poljubnih modernih barvah in vzorcih najbolj strokovnjaški, solidno in trpežno po najnižjih cenah. Župniščem samostanom in solam dovoljujem znaten popust. Ilustr. ceniki so na razpolago

VODOVODI
kanalizacije, kopališča

Načrti in izvršitev le pri domači specialni tvrdki. Tehniške ocene in načrti zastoj, ko se poveri delo.

Inženjer-hidrotekt
Konrad Lachnik, Ljubljana
Beethovenove ul. 4. Brzjavi: Lachnik, Ljubljana.

IZPELJAVA
vseh poslovnih transakcij. - Izdajanje čekov, nakaznic in **KREDITNIH PISEM** za vsa glavna in stranska mesta tu- in inozemstva.

C. KR. PRIV. MENJALNIČNA DELNIŠKA DRUŽBA
MERCUR OSREDNJA MENJALNICA:
DUNAJ I., WOLLZEILE 1.
Podružnice: Baden, Češka Kamnica, Češka Lipa, Brno, Krakov, Litomerice, Moravski Zumberg, Müdling, Novi Jičín, Pízen, Praga, Graben, in Praga, Mala stran, Liberec, Dunajsko Novomesto, Cvilava.

NAKUP IN PRODAJA
vseh vrst rent, obligacij, državnih papirjev, akcij, prioritet, zastavnih, srečk i. t. d., i. t. d. Zavarovanje proti izgubi pri zrebanjih srečk in vladn. papirjev. Prospekte in cenike premij zastoj in franko.

Tubuli fumales ::

cum herba Cannabis indicae dosim
Sig. egerete iz indijske konoplje.
S tem receptom se dobi v vsaki
lekarni le proti zdravniškemu
predpisu, skatljica po 1 krono.
Obenem so sredstvo proti astmi,
učinkujejo pomirjevalno in boli
lajšujejo na sopolne organe.

Edini izdelovatelj
lekarnar Trnkoczy
v Ljubljani, Kranjsko.

531 10-1

Velika zaloga juvelov, zlat-
nine, srebrnine ter raznih ur.

Blago prve vrste
Točna postrežba
- Najnižje cene -

Lud. Černe

juvelir, trgovec z urami
ter zapriseženi sodnijski
cenilec. 31 52-1

Ljubljana, Wolfova ulica šte. 3.

512

Sukneno in moderno blago
za moške obleke
v največji izbiri priporoča
po ugodni ceni

R. Miklauc

Ljubljana, Stritarjeva (Spitalska) ulica 5.
Obstoj trdke čez 40 let!

JAN. KUBRYCHT Zaloga ::
kave in čaja

Praga, Malá Strana, Tržiště
pošilja samo malo časa po nastop-
nih cenah franko zadnje postaje
kavo zelo izbornega okusa.

Karakas 5 kg 13 K. Now. Pranada 5 kg 14 K.
Costarica 5 kg 15 K. Ceylon plant. 5 kg
16 K. Mokka 5 kg K 16-50. Zgana kava:
1 kg K 2-70; K 2-90; K 3-10; K 3-50;
K 3-80; K 3-90; K 4-10. 503 6-1

MARIJA SATTNER

Ljubljana, Dunajska cesta 10, II. stop., II. nadstr. (Medljatova hiša).

91

se priporoča prečastiti duhovščini za

26 1

izdelovanje cerkvenih paramentov.

Izdeluje cele ornate, kazule v vseh liturgičnih barvah
pluvijale, obhajilne burze, štole in vse za službo božjo
potrebne stvari, priprosto in najfineje, kakor se glasi
naročilo, v svilnatem in zlatem vezenju. — Izdeluje
tudi bandera in baldahine ter izvršuje vsakovrstno
cerkveno perilo iz pristnega platna. — Vporablja samo
dobro blago, cene po mogočnosti nizke, zagotavlja tr-
pežno, vestno delo in hitro postrežbo. — Prenovljenje
starih paramentov tudi radovoljno prevzame.

Družbe
sv. Cirila in Metoda
za Istro

Izvrstno sredstvo proti vsakemu
kataru in kašlju

Prsni bonboni

Zavitek 20 vinarjev. — Dobi se povsod.
Glavna zaloga: Pavel Baar, Varaždin na Hrvaškem.

1819 26-1

Zobozdravniški in zobotehnični atelje
Dr. Ed. Globočnika v Kranju

v hiši lekarne.

Ordinacija vsak dan, tudi ob nedeljah.

Umetno zobovje se izgotavlja v enem dnevu. Vsako-
v vrstne plombe, izruvanje zob brez bolečin itd. ::

Za solidno, dobro delo se jamči.

539

10 1

BERNHARDT-OVI
Petrolin- lokomobili in
motori

Lokomobili od 3 do 20 konjskih sil
Motori od 1 do 50 konjskih sil

Obratni stroški 5—6 vin. za konjsko silo in uro.

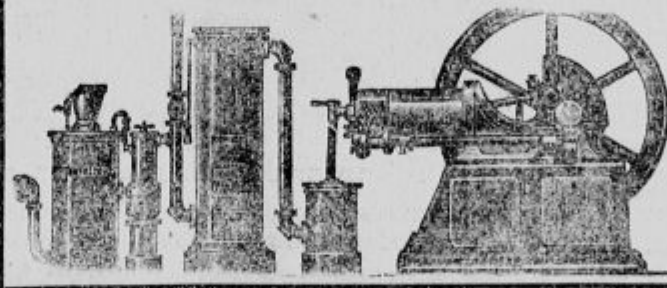
Nobenega dima, nobenih saj, nobenega smrada, nobenega izpraša-
nega strojnika, nobene nevarnosti za eksplozije ali ogenj, nizki
nabavni stroški, se lahko postavijo v bivališčih, ni potreba nobe-
nega dimnika. Pripravljeni za takojšnji obrat.

Najcenejša obratna moč za izvrševanje obrta, poljedelstva in industrije.

Ponudbe z ugodnimi plačilnimi pogoji. — Ceniki in naslovi na ogled poslanih strojev na zahtevo na razpolago.

2714 12-1

G. Bernhardtovi sinovi Dunaj XII./2, Schönbrunnerstrasse št. 173, SI.
Zastopnik: J. MIKULA, inženjer, sodnijsko zaprisežen cenilec, Ljubljana, Cigaletova ulica 7.

Plinove sesalne-motorne naprave

10 do 100 konjskih sil, obratni stroški 1 do 3 v za konj. silo in uro.

1842 Ustanovljeno leta 1842

Slikarja napisov

Stavb. in pohištvena pleskarja.
Velika zbirka dr. Schönfeldovih
barv v tubah za akadem. slikarje.

BEKTRIČNI OBRAT.**Tovarna in prodaja oljnatih barv, firneža in laka****BRATA EBERL, LJUBLJANA**

Prodajalna in komptoir: MIKLOŠIČEVA CESTA ŠTEV. 6

Telefon 154. Delavnica: IGRIŠKE ULICE ŠTEV. 8. Telefon 154.

Pristen le tedaj, če je
trioglasta steklenica za-
prta s spodnjim pasom
(rdeč in črn tisk na
rumenem papirju). ::

Doslej
nedosežen!!

W. MAAGER-ja
:: pristno čisto ::

ribje
olje

(v zakonito zajamčen opravi)

rumeno, steklenica K 2-
belo, " " 3-
pri

Viljemu Maager-ju
na Dunaju.

Od 1869 uvedeno splošno v avstro-ogrske monarhiji.

Gospodje zdravniki in profesorji ga radi zapisujejo.

Dobi se skoro v vseh le-
karnah in drožerijah.Glavna zaloga in razpo-
šiljalnica za avstro-ogrske
monarhijo:**W. Maager, Dunaj**
III/3, Heumarkt 3.

Ponarejanja se sodnijsko zasledujejo

2976 52-12

Kdor je siv, izgleda star.

Izborno — zjamčeno neškodljivo barvilo za lase in brado sta
1. Vitke-ov „Immerjung“, rdečk. majne in črne barve.
Barva takoj in trpežno, i kart. K 4-
2. Vitke-ov „Nucin“, enojna steklenica K 1-
sta tisočkrat preizkušeni. Edino prisni iz kem. laboratorija

FR. VITEK & Co. PRAGA.

1024

Vitke-ov „Immerjung“

Pred uporabo.

Vitke-ov „Immerjung“

Po uporabi.

Zahtevajte le Vitke-ove izdelke in odlični, odlično vse drugo.
Dobi se pri: Ant. Kancu, T. Mencingerju, Ljubljana.

1842

Ustanovljeno leta

1842

Zaloga čopičev za pleskarje sli-
karje in zidarje, štedilnega masila
za hrastove pode, karbolineja itd.

Priporočava se tudi sl. občinstvu
za vsa v najino stroko spad. delo
v mestu in na deželi kot priznana
reelno in fino po najnižjih cenah.

'Croatia' tovarna za portland cement delniško društvo v Zagrebu

se priporoča po najnižji ceni
za dobavo v polnih vagonih

prima portland cementa

izvrstne, predpise društva inženjerjev in
arhitektov znatno nadkriljujoče kakovosti

3479

Brzjavi: Croatia cement Zagreb.

Osrednja pisarna: Zagreb, Ilica 29.

Telefon: Interurban 980.

Najboljši pisalni stroj

L. C. SMITH & BROS

nad 100.000

v uporabi v največjih uradih, bankah
in posojilnicah. (V Ljubljani n. pr.: pri
sl. deželni vladi, sl. mestnem magistratu,
sl. Kmetijski posojilnici, Zadrugi zvezi,
Trg.-obrtne banki itd.)

Amerikanske
pisalne mize

Baroni trakovi

za vse sisteme

Ogljeni in voščeni papir

kakor tudi vsake druge vrste papirje
za pisanje na stroju, ter druge

pisarniške potrebščine

ima vedno v zalogi:

Glavno zastopstvo

THE REX CO.

Ljubljana, Selenburgova ulica št. 7
Telefon št. 38.

Najboljše Klavirje in harmonije

(amerik. sistema) iz prvovrstnih tvornic izposoja
in prodaja najceneje tudi na delna plačila brez za-
dajta edino le narod. tverdka

učitelj Glasb. Matice, strokovnjak in zaprišežen

izvedenec dež.
sodišča v Ljub-
ljani, Gradišče
št. 11.

Opozorjam zla-
sti na blagogas-
nost in trpežnost
Hözl-Heizmanovih
pianinov.

Velika najrazno-
vrstnejša izbira.
Ugodna zamenjava.
10 letno jamstvo
3668

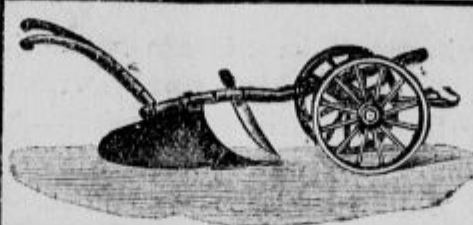
Išče se prileten, priden

organist

= samskega stanu. = Kje pove
uprava lista. 571 3-1

Najboljše štajerske pluge

Navadne in
hribovske z
2 lemežema ter
osipalnike,
ter tudi uni-
verzalne ::
jeklene pluge.

TRAJNISKI
BRANE

Originalne
Laakeve in
sploh vse vrste
poljedelskega
orodja pripo-
ročata

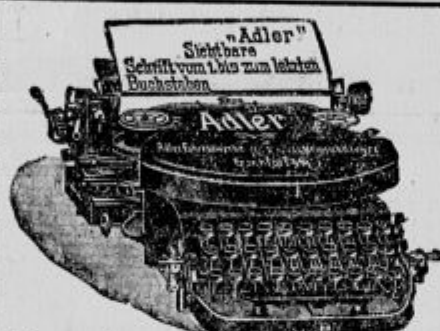
Karol Kavšek naslednik

: Trgovina :
z železnino

Schneider & Verovšek
Ljubljana, Dunajska cesta 16.

Zaloga polje-
delsk. strojev

CENIK NA ZAHTEVO RADEVOLJE ZASTONJ IN POŠTnine PROSTO!

izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz tovarne v Lincu.
Ustanovljena leta 1867. Vezanje poučujemo brezplačno.

: Adlerjevi :
pisalni stroji.

Ceniki zastonj in franko.

Ivan Jax in sin

Dunajska cesta 17, Ljubljana.

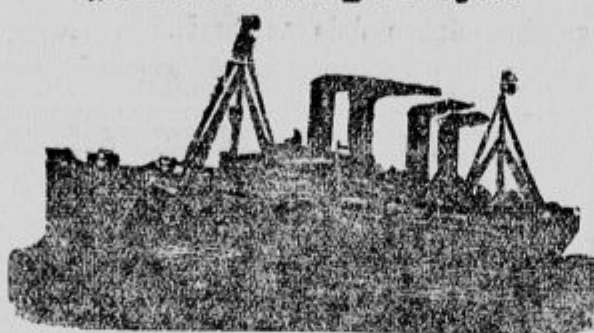
Kolesa iz prvih tovarn Avstrije:

Dürkopp, Styria (Puch), Waffenrad.

Šivalni stroji

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki
„Severonemškega Lloyd“

BREMENA
v
NEW-YORK ::

s cesarskimi brzoparniki
: Kronprinzessin Cäcilia :
Kaiser Wilhelm II, Kron-
prinz Wilhelm, Kaiser Wil-
: helm der Große. : :

Prekomorska vožnja traja samo 5-6 dni.

Natančen in zanesljiv poduk in veljavne vožne listke za parnike gori nave-
denega parobrodnege društva kakor tudi listke za vse proge ameriških že-
leznic dobite v Ljubljani edino-le pri 2886-58

Edvard Tavčar-ju, v Kolodvorskih ulicah št. 35.

nasproti občeznane gostilne „Pri starem Tišlerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in soboto. Vsa potovanja se tikajoča
pojasnila točno in brezplačno. Postrežba poštna, realna in solidna.

Potnikom namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mexiko, California, Ariona
Utah, Wyoming, Nevada, Oregon, in Washington, nudi naše društvo posebno ugodno
izvanredno ceno čez Galveston. Odhod na tej progi iz Bremena enkrat mesečno.

Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimore in na vse ostale dele sveta, kakor:
Brazilija, Kuba, Buenos Aires, Colombo, Singapore, v Avstralijo itd. itd.

Motorje najboljšega sistema,

mline in stiskalnice
za grozdje in sadje.

Železne blagajne,
stavbene potrebščine

in vso železnino ::
drugo

dobavlja po najnižjih
cenah slovenska vele-
trgovina z železnino

Fr. Stupica
v Ljubljani, Marije
Terezije cesta št. 1.

ilustrovani ceniki zastonj in franko.

ilustrovani ceniki zastonj in franko.

Marijin trg št. 1.

Največja zaloga najfinjših
barv

za umetnike, od dr. Schönfelda & Co.

Fine oljate barve za študije, akvarelne trde in
tekoče, tempera barve v tubah, pastelne barve.
Raznobarvna kreda. Zlate in raznobarvne bronze.
Pristno in kovinsko zlato, srebro in aluminij
v listih. Stampiljske barve. Oglje za risanje.
Raznobarvne tinte in tuši. Slikarsko platno in
papir. Paleta, škatlice za študije. Copiči za
umetnike, slikarje in pleskarje.

Najnovejši

slikarski vzorci in papir za vzorce po najnižji
ceni, najnovije in moderne suhe, kemične
prstene in rudninske barve.

Priznana najboljše in najzdatnejše

oljate barve

za pleskarje, stavbne in pohištvene mizarje

in hišne posestnike itd., priporoča

Adolf Hauptmann

prva kranjska tovarna oljnatih barv,

firnežev, lakov in steklarskega kleja.

Prodaja najboljšega mizarkega

lima

po najnižji ceni,

karbolineja

samo boljše vrste,

gipsa

alabastra in stukaturnega za podo-

barje in zidarje. 52-1

Ustanovljeno 1832. Zahtevajte cenike.

1139

Vedno in v vsaki množini je dobiti:

Zarezano strešno opeko prve vrste, z jamstvom za nje
trpežnost skozi pet let in opeko za zid

iz lasne nove, moderno opremljene parne opekarne na Viču pri Ljubljani, dalje stambni kamen za zidanje iz doma-
čega kamenoloma v Podpeči, pri

L. Knez-u v Ljubljani.

Slovenec Konrad Skaza

delavnica za vsa cerkvena dela
St. Ulrich, Gröden, Tirolsko
se najtopleje priporoča
za vsa cerkvena dela.
Velikanska zaloga svetih
razpel. -- Novi zanimivi
slovenski ceniki zastonj
in franko. -- Postrežba
solidna in hitra. 1818 26-1

Lokal za brivca

na zelo prometnem kraju v Ljubljani se za
nizko najemnino odda takoj. — Naslov pove
uprava lista. 506 3-1

Najcenejše in naj- bolj učinkujoče odvajalno sredstvo Filipa Neusteina poslajene odvajalne kroglice (Neusteinove Elizabetne kroglice).

Pred vsemi drugimi podobnimi izdelki imajo pred-
nost te kroglice, proste vsakih škodljivih prisest, vpo-
rabljajo se z največjim uspehom pri boleznih v spodnjem
delu telesa, lahno odvajajo, kri čistijo; nobeno zdra-
vilno sredstvo ni ugodnejše in obenem povsem neškodljivo,
da bi preprečilo 3006 20-1

za pranje

izvor premožnih bolezni. Radi poslajene oblike jih radi
uživajo tudi otroci.

Skatljica s 15 kroglicami stane 30 vin., ovoj
z 8 skatljic, torej 120 kroglic, stane le 2 K. Če se
pošlje naprej K 2-45, se pošlje franko 1 ovoj!

Svarilo! Nujno se svari pred ponare-
stima odvajalne kroglice. Pristne le, če
nosijo vsaka skatljica in navodilo našo zak-
onito varšveno znamko v rdeče-črnem
tisku „Sv. Leopold“ in podpis „Filip Neus-
tein, Apoteke“. Naše trgovsko sodni-
zavar, embalaže morajo imeti našo trdnico
Filipa Neusteina lekarna „pri sv. Leopoldu“
Dunaj 1, Plankengasse 6.

Zaloga v Ljubljani: **Rihard Sušnik**,
lekarnar, in v več drugih lekarnah.

C. kr. oblastveno potrjeno učilišče

za krojno risanje Franja Jesih

Ljubljana, Stari trg št. 28.
Dobi se tudi kraj po životni meri.

Anton Schuster

Ljubljana
Stritarjeva ulica 7
priporoča

novosti konfekcije

za dame in deklice, bluz,
modnega blaga za dame
in gospode, delena cefira,
platna in batista.

Najboljše belo blago
različne garniture in
vsakovrstne
preproge.

Vzorci na zahtevanje
poštne prosti.

Solidno blago.
Nizke cene.

Za spomladansko sezijo

ravnokar dospele v velikanskem številu

578

najnovejše

6-1

obleke, površniki, športne obleke
in raglani za gospode in dečke.

Najnovejša konfekcija za dame in deklice,
kakor tudi pariški in berolinski modeli.

Cene priznane nizke.

Angleško skladišče oblek

O. BERNATOVIC, Ljubljana, Mestni trg 5.

Najnovejši domači mlinci

za ročni in motorni obrat (patent. jekleni mlin) brez kamnov,
brez valjev, za vsako vrsto žita, neporušni in kljub temu
zelo ceni, vsled česar neobhodno potrebni za kmetovalca.

Glavno zastopstvo za jugoslovanske dežele:

M. Klammer, Dolenjavo pri Cerknici, Notranjsko.

236

Ceniki zastonj in franko.

10-1

Gg. krojaškimi mojstrom! Svila za šivanje in sukanec 1910.

Največja in najmanjša krojaška trdnica si more na lahek način preskrbeti svilo in sukanec
za šivanje. Strokovnjaško sestavljene zbirke dobavlja franko po povzetju po K 30.—

I. češka praška razpošiljalnica **Karel Pecha, Praga-Karlín št. 287.**

Presenetljiv sortiment! Izvoz v vse države!

472

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje!

Denarni promet do 31. dec. 1900
čez 72 milijonov kron

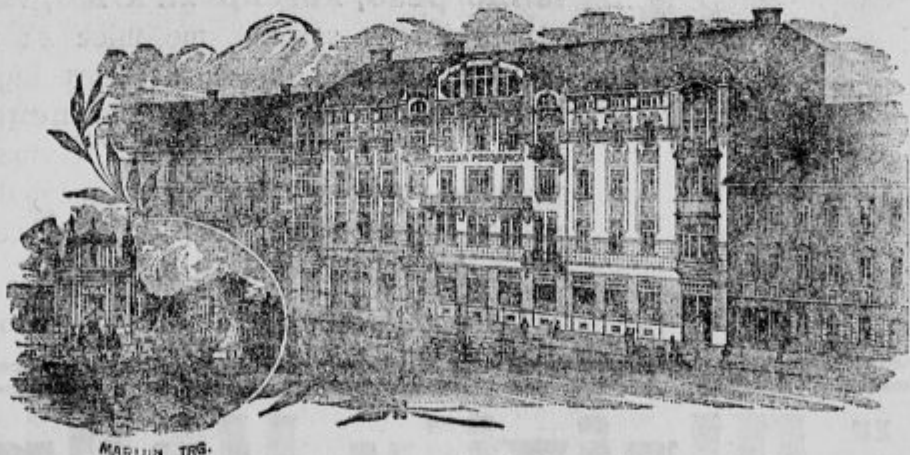
Lastna glavica K 420.537-92

Stanje vlog do 31. majnika 1900
čez 20 milijonov kron

Ljudska Posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Miklošičeva cesta št. 8, pritličje, v lastni hiši nasproti hotela
„Union“ za frančiškansko cerkvijo

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. ure zjutraj do
1. ure popoldan ter jih obrestuje po

4 1/2 %

brez kakega odbitka, tako da prejme vložnik od vsakih vlo-
ženih 100 kron čistih 4-50 kron na leto.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje
kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštno-hranilnične položnice na raz-
polaganje. Sprejema tudi vloge od svojih zadrušnikov na tekoči račun ter daje
istim posojila proti vknjižbi z in brez amortizacije, na osebni kredit (proti po-
roštvu) in zastavi vrednostnih papirjev. Menjice se najkulantneje eskomptujejo

Dr. Ivan Sušteršič, predsednik. Josip Siška, stolni kanonik, podpredsednik. —
Odborniki: Anton Belec, posestnik, podjetnik in trgovec v St. Vidu nad Ljubljano.
Fran Povše, vodja, graščak, drž. in dež. poslanec. Anton Kobl, posestnik in trgovec,
Breg pri Borovnici. Karol Kauschegg, veleposestnik v Ljubljani. Matija Kolar,
stolni dekan v Ljubljani. Ivan Kregar, svetnik trgovske in obrtne zbornice in hišni
posestnik v Ljubljani. Fran Lesković, hišni posestnik in blagajnik „Ljudske posojil-
nice“. Ivan Pollak ml., tovarnar. Karol Pollak, tovarnar in posestnik v Ljubljani.
Gregor Šlibar, župnik na Rudniku.

JUMBO

dvostranske plošče v primeru 25cm

Cena K 4.—

Najnovejši posnetek SLOVENSkih PESMI

Jumbo Orkester Ljubljana.

- 6396 Bošnjaki gredo, koračnica — Iz lastnih moči, koračnica.
- 6397 Pesmi s planine, koračnica — Kastaldo, koračnica
- 6398 Pevci narave, valček, I. del — Pevci narave, valček, II. del
- 6399 Gonda, ljuba, mala Gonda iz „Ločene žene“ — Svobodna ljubav iz „Ločene žene“
- 6400 Pesem Vilje iz „Vesele vdovice“ — Pesem jez-deca iz „Vesele vdovice“

Serijske buče glasbe.

- 6401 Kadeti, koračnica — Berzaljeri, koračnica
- 6402 Janezek s klarinetom, šotiš — Jezični Peter, šotiš
- 6403 Barski lendler — Bamberška špelica, valček
- 6404 V Planinski koči, mazurka — Opoj planin ter planinke, valček
- 6405 Golobček se smeje — Zgačkanje, polka
- 6406 Solnograški svatbeni ples — Alpinina-planin-ski ples
- 6407 Solnograški lendler — Lendler s Kozjega vrha
- 6408 Lendler od Špicing-jezera — Lendler od Kar-vendla
- 6409 Potpuri iz Cigan baron, I. del — Potpuri iz Cigan baron II. del
- 6410 Velikonočno slavlje, mazurka — Domišljavka, mazurka
- 6411 Zlato rosi, valček — Poslednje kaplje, valček
- 6412 Dolar-valček iz „Dolarske Princeze“ — V krož-kih plešemo iz „Dolarske Princeze“
- 6413 Potpuri iz „Ptičarja“, I. del — Potpuri iz „Pti-čarja“, II. del
- 6414 Nadvojvoda Albreht, koračn. — Deveti polk gre

Lendler za klarinete.

- 6415 Štajerski lendler — Kmetki lendler I. del
- 6416 Kmetki lendler II. del — Enkrat gori, enkrat dol

Duet za poštni rog.

- 6417 Ptički iz dunajskega lesa — Odmev v Gozdu

Solo na krilovko.

- 6418 Pesem iz „Dolarske Princeze“ — Muzika Proibita

Zvončkanje z godbo.

- 6419 Zvonček o snu — Zvolki švarcvajdske ure

Okarina solo.

- 6420 Odmev, mazurka — Slavček
- 6421 Cvetje v sušcu — Golobčki

Krilovki z godbo.

- 6422 V mesečini, dvospev — Kupite rož, solo

Zvižgalec-umetnik z godbo.

- 6423 Odmev iz gozda, valček — Rože, valček

Kvartet pevcev, Glasb. dr. Ljubljana.

Bajde, Svetek, Božič, Premk.

- 6424 Oj dekle kaj si tak žalostno? (Narodna) — Dekle iz Kranjskega (komično narodna)
- 6425 Moja rožica (A Nedved) — Pri zibel (K. Mašek)
- 6426 Moj dom (E. Vašek) — Pod oknom (J. Fleišman)
- 6427 Po celi vasi lučke ni (Narodna) — Naš maček (Narodna)
- 6428 Slanca (M. Bajuk — Ciganska sirota (Narodna)
- 6429 Kdo bo listje grabu (Narodna) — Kdo dav odšel (Narodna)
- 6430 Colničku (H. Volarič) — Jadransko morje (Heidrih)
- 6431 Pogled v nedolžno oko (P. H. Sattner) — Raz-stanek (Hrabroslav Volarič)
- 6432 Kako b' Te ljubila (Narodna) — En hribček bom kupil (Narodna)
- 6433 Slabo sveča je brlela (Hajdrih) — Oj ta sol-daški boben (Narodna)
- 6434 Ko pridemo na sred vasi (Narodna) — Prav lepo mi poje črni kos (Narodna)

Zbor stolne cerkve v Ljubljani

- 6435 Ave Marija (P. Ang. Hribar) — Češčena si Marija! (O. Ang. Hribar)
- 6436 Otroci, veselite! (Fr. Kimovec) — Pod pri ne-besom (Gr. Rihar)
- 6437 Velikonočna (Gr. Rihar) — Sveta noč (J. Gruber)
- 6438 O Jezus, ves moj blagor Ti! (P. Hug. Sattner) — Rešnje molimo Telo (Jak. Savinšek)
- 6439 Pritecite, o kristjani (P. H. Sattner) — Marijo Kraljica (P. H. Sattner)
- 6440 O Marija vir kreposti (P. Hribar) — Ponižno tukaj poklekimo (B. Pirnat)

Anton Danilo, Ljubljana.

- 6441 Na shodu delavske organizacije — Ilirija oživ-ljena
- 6442 Stinkbombe pred sodnijo I. del — Stinkbombe pred sodnijo II. del
- 6443 Zakaj je bil čevljar Grega deložiran — Baba Špela
- 6444 Ločena žena — Sv. večer pri Korobaču v Kamniku.

Največja zaloga gramofonov in raznih slo-
venskih plošč

Glavni zastopnik **Fr. P. Zajec**
optik in urar Ljubljana.

Gramofoni od 25 do 300 K.
Ceniki od gramofonov in plošč na zahtevo brezplačno

HERBABNY-JEV podfosfornato-kisli

APNEO-ZELEZNI SIRUP

Ta je že 40 let uveden, zdravniško preizkušen in priporočen prsni sirup. Odstranjuje sluz, pomiljuje kašelj in vzbuja slast. Pospešuje prebavo in reditev in je izborno sredstvo za tvoritev krvi in kosti.

Cena steklenici K 2.50, po pošti 40 vinarjev več za zavitek.

Edino izdelovanje in glavna razpošiljatev:

Dr. Hellmannova lekarna „zur Barmherzigkeit“ (Herbabny-jev nasl.). DUNAJ VII./1., Kaiserstrasse 73-75.

V zalogi je še pri gospodih lekarnarjih v Ljubljani, Beljaku, Celju, Celovcu, Črnomlju, Novem mestu, Reki, Sovodnju, Št. Vidu, Trbižu, Trstu, Velikovu in Volšperku.

VARSTVENO ZAVAROVAN.

PURJODAL.

Jod sarsaparilla-izdelek čisti kri, pospešuje prebavo, lajša krče, kakor tudi nervozne bolezni. Povsod tam, koder se jod ali sarsaparilla izdelek predpisuje, se uporablja z najboljšim uspehom.

Cena steklenici K 2.20, po pošti 40 vinarjev več za zavitek.

Dobi se v vsaki lekarni.

Ponudimo vsako poljubno množino!

480

Zarezane strešnike (prve vrste) za prilezati ali prilebiti na late
torej popolnoma varno proti nevihti).

zidarsko strojno opeko, Portland-cement, peči, štedilnike, šamotne plošče
za tlakanje cerkvâ, hodnikov i. t. d.

F. P. VIDIC & Komp. Ljubljana.

Na zahtevo pošljemo vzorce in prospekte takoj brezplačno.

Več učencev

za kleparsko obrt in vodovodno inštalacijo sprejme takoj Franc Lončar, Sp. Šiška št. 66 pri Ljubljani. 522 3-1

J. KORENČAN

Ljubljana, Stari trg 5

trgovina norimberškega in galanterijskega blaga na drobno in na debelo

Velika zaloga pletenin

kakor: srajce, spodnje hlače, nogavice, maje, otročje obleke itd. itd.

Izurnjen pozlatarski pomočnik

za cerkveno delo dobi takoj stalno službo pri Alojzu Zoratti, pozlatarju v Mariboru, Šmidlerjeva ulica št. 3. Istotam se sprejme tudi vajenec. 565 3-1

Klobuke, cilindre in čepice

v najnovejših faconah in velikih izberah priporoča 147 52-1

Ivan Soklič.

Založnik c. kr. avstrijskih državnih uradnikov. Pod trančo št. 2. Postaja elek. železnice.

Vsled opustitve svoje tovarne za kavine primesi na Glincah (15 minut pešpota iz Ljubljane)

oddam v najem obsežne tovarniške prostore

in event. nekaj vodne sile pod zelo ugodnimi pogoji. 476 1 Ivan Jelačin, Ljubljana.

J. Križnar

krovec Ljubljana, Hrenova ul. 9. se priporoča prečastiti duhovščini in slavnemu p. n. občinstvu v Ljubljani za vsakovrstna krovška dela, zagotavljajoč vsestransko solidno postrežbo po najnižji ceni. 489 5-1

Na željo p. n. naročnikov se preskrbi ves krovski material najboljše kakovosti.

Trgovina s semeni na debelo in drobno**SEVER & URBANIČ**v Ljubljani, Marijin trg
(nasproti frančiškanske cerkve)

priporočata svojo najpopolnejšo zalogo

zanesljivih semen

kakor: domačo deteljo, lucerno ali nemško deteljo, rudečo deteljo, velikansko krmilno peso, korenje za krmo, vsakovrstna travna semena, mešanice za suho in mokro zemljo, semenski oves Ligovo, zelenjadna in cvetlična semena na vago in v vrečkah po 10 in 20 vinarjev, pristno gorenjsko repo, čebulček, rusko laneno seme, rafijsko ličje, cepilni vosek, drevesni karbolinej itd. 317 10-1

Cenovnik pošiljava na zahtevo zastoj.

Nihče naj ne zamudi poskusiti Pasini-jevo

vino - pelinovec

ki je dišeče medicinalno vino krasnega okusa in vzbuja tek, krepi in da novih moči. Neštevilna priznanja. Zajemčeno pristen, iz najboljših tirolskih vin, in popolnoma odgovarja novemu vinskemu zakonu. Najvišja odlikovanja! Grand Prix in zlata svetinja v Parizu in Florenci. Naročila je nasloviti na izdelovalca Fausto Pasini, Trident, Tirolsko ali pa na glavno zastopstvo za Ljubljano in Kranjsko: JANKO TRAUN.

Pristno brnsko blago

za pomladansko in poletno sezono 1910.

Kupon	1 kupon 7 kron
3.10 metr. dolg,	1 kupon 10 kron
za kompletno	1 kupon 12 kron
moško obleko	1 kupon 15 kron
	1 kupon 17 kron
suknjo, hlače, telov-	1 kupon 18 kron
nik zadostno, stane le	1 kupon 20 kron

Kupon za črno salonsko obleko K 20.--, kakor tudi blago za površnike, turistovske obleke, svileni kamgarni itd., pošilja po tovarniški ceni kot realna in solidna, obročnana

zaloga tovarniškega sukna
Siegel-Imhof v Brnu

Vzorca zastoj in franko.

Vsled direktnega naročila blaga pri vrhki Siegel-Imhof iz tovarne imajo zasebniki mnogo prednosti. Vsled velikega blagovnega prometa vedno največja izbira povsem svežega blaga. Stalne, najnižje cene. Tudi najmanjša naročila se izvrše najskrbneje, natančno po vzorcu. 490

Najcenejše
dežnike in solnčnike
domačega izdelka

priporoča po najnižji ceni in najboljši kakovosti slavnemu občinstvu in preč. duhovščini

Josip Vidmar v Ljubljani

Pred Skofijo št. 19. Stari trg št. 4. Prešernova ulica št. 4. 3634 Popravila točno in ceno. 52 1

Kamnoseški izdelki iz marmorja za cerkvene in pohištvene oprave, spominki iz marmorja, granita ali sijena, apno živo in ugašeno se dobi pri

Alojziju Vodniku

kamenarskem mojstro

:: Ljubljana ::
Kolodvorska
:: ulica ::

Daje po

41 0 0
2 0 0**UZAJEMNO PODPORNO DRUŠTVO V LJUBLJANI**

KONGRESNI TRG 19 registrovana zadruga z omejenim poroštvom KONGRESNI TRG 19

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po 4 1/2 0 brez odbitka, tako, da dobi vlagatelj od vsakih vložnih 100 K čistih 4 K 50 v na leto. Rent. davek plačuje društvo samo. Druge hranilnične knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje prekinilo. Daje tudi svojim članom predujme na osebnem kredit, vračljive v 7 1/2 letih (90 mesecih ali 390 tednih) v tedenskih, ozir. mesečnih obrokih. kakor tudi posojila na zadolžnice in menice

Dr. Fr. Dolšak l. r.,
zdravnik v Ljubljani, podpredsednik.Prelat A. Kalan l. r.,
predsednik.Kanonik I. Sušnik l. r.,
podpredsednik.